

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра обліку та оподаткування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

ОБЛІК АНАЛІЗ І АУДИТ ЗАРЕЄСТРОВАНОВОГО КАПІТАЛУ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

Студентки 2 курсу,
4м групи,
спеціальності
071, «Облік та
оподаткування»
спеціалізації
(«Облік та оподаткування»)

Фесенко Олени
Олександрівни

Науковий керівник
доктор економічних наук,
професор

Сопко Валерія
Василівна

Гарант освітньої програми
доктор економічних наук,
професор

Бенько Микола
Миколайович

Київ 2018

Київський національний торговельно-економічний університет
Факультет обліку, аудиту та інформаційних систем
Кафедра обліку та оподаткування
спеціальність 071 «Облік і оподаткування»,
спеціалізація «Облік і оподаткування»

Затверджую

Зав. кафедри обліку та оподаткування

_____ В.В. Сопко

«___» _____ 201_ р.

Завдання на випускню кваліфікаційну роботу студентіві Фесенко Олени Олександрівни

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи «Облік, аналіз і аудит зареєстрованого капіталу товариства з обмеженою відповідальністю»

Затверджена наказом ректора від « 29 » _____ 12 _____ 2017_ р. № 4451

2. Строк здачі студентом закінченої роботи (проекту) _____ 201_ р.

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи

Мета роботи є теоретико-методологічні та практичні аспекти обліку, аналізу і аудиту зареєстрованого капіталу товариства з обмеженою відповідальністю та розробка методичних рекомендацій щодо її вдосконалення.

Об'єкт дослідження є процес обліку, аналізу і аудиту зареєстрованого капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ».

Предмет дослідження є теоретико-методологічні та практичні аспекти обліку, аналізу і аудиту зареєстрованого капіталу товариства з обмеженою відповідальністю.

4. Перелік графічного матеріалу організація документопотоку на базовому підприємстві, організаційно-інформаційні моделі аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу товариства з обмеженою відповідальністю.

5. Зміст випускної кваліфікаційної роботи

Вступ

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ ЗАРЕЄСТРОВАНОВОГО КАПІТАЛУ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

- 1.1. Економічна сутність капіталу підприємства та його структури
- 1.2. Економіко-правовий аналіз та огляд нормативної бази і спеціальної літератури з теми дослідження
- 1.3. Передумови організації та методології обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу базового підприємства

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ОБЛІКУ ЗАРЕЄСТРОВАНОВОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

- 2.1. Організація обліку зареєстрованого капіталу підприємства
- 2.2. Бухгалтерський облік зареєстрованого капіталу підприємства
- 2.3. Розкриття інформації про зареєстрований капітал у звітності підприємства

Висновки до розділу 2

РОЗДІЛ 3 ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА АНАЛІЗУ І АУДИТУ ЗАРЕЄСТРОВАНОВОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

- 3.1. Мета, завдання та інформаційні джерела аналізу і аудиту зареєстрованого капіталу підприємства
- 3.2. Методика аналізу зареєстрованого капіталу підприємства
- 3.3. Методика аудиту зареєстрованого капіталу підприємства

Висновки до розділу 3

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

6. Календарний план виконання роботи

№ пор.	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		За планом	Фактично
1	<i>Затвердження плану ВКР та назва виконання статті</i>	15.12.2018	15.12.2018
2	<i>Наукова стаття</i>	25.06.2018	25.06.2018
3	<i>1 розділ</i>	30.04.2018	30.04.2018

4	2 розділ	15.06.2018	15.06.2018
5	3 розділ	21.09.2018	21.09.2018
6	Подання завершеної роботи для перевірки на плагіат	19.10.2018	19.10.2018
7	Попередній захист	16.11.2018	16.11.2018
8	Подання роботи на кафедру	30.11.2018	30.11.2018

7. Дата видачі завдання « 29 » 12 2017_р.

8. Керівник випускної кваліфікаційної роботи _____ В.В. Сопко

9. Гарант освітньо-професійної програми _____ М.М. Бенько

10. Завдання прийняв до виконання студент _____ О. О. Фесенко

11. Висновок керівника випускної кваліфікаційної роботи

Керівник випускної кваліфікаційної роботи _____ В.В. Сопко
(підпис, дата)

Висновок про дипломну магістерську роботу (проект)

Випускна кваліфікаційна робота студента Фесенко Олени
Олександрівни
може бути допущена до захисту в екзаменаційній комісії.

Гарант освітньо-професійної програми _____ М.М. Бенько

Завідувач кафедри _____ О.В. Фоміна

" _____ " _____ 201__р.

ЗМІСТ

ВСТУП 3

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ ЗАРЕЄСТРОВАНОГО КАПІТАЛУ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ 7

1.1. Економічна сутність капіталу підприємства та його структура 7

1.2. Економіко-правовий аналіз та огляд нормативної бази і спеціальної літератури з теми дослідження 16

1.3. Передумови організації та методології обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу базового підприємства 23

Висновок до розділу 1 30

РОЗДІЛ 2 ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ОБЛІКУ ЗАРЕЄСТРОВАНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА 33

2.1. Організація обліку зареєстрованого капіталу підприємства 33

2.2. Бухгалтерський облік зареєстрованого капіталу підприємства 37

2.3. Розкриття інформації про зареєстрований капітал у звітності підприємства 43

Висновки до розділу 2 53

РОЗДІЛ 3 ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА АНАЛІЗУ І АУДИТУ ЗАРЕЄСТРОВАНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА 58

3.1. Мета, завдання та інформаційні джерела аналізу і аудиту зареєстрованого капіталу підприємства 58

3.2. Методика аналізу зареєстрованого капіталу підприємства 70

3.3. Методика аудиту зареєстрованого капіталу підприємства 77

Висновки до розділу 3 86

ВИСНОВКИ 90

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 100

ДОДАТКИ 110

ВСТУП

Актуальність теми. Глобалізаційні процеси у світовій економіці та поява новітнього рівня управління економікою привели до формування нових суб'єктів права. Крім цього відбулось розширення і вихід ринку капіталу на перший план. Ці зміни вимагають нового підходу до управління господарськими суб'єктами та потребують оновлених способів подання облікової інформації щодо формування, стану та використання зареєстрованого капіталу суб'єктів господарювання з метою прийняття управлінських рішень.

Так за даними статистики вартість зареєстрованого капіталу підприємств України зросла з 928462,6 млн. грн. в 2012 році до 1618369,6 млн. грн. в 2016 році. Динаміка вартості зареєстрованого капіталу підприємств України за видами економічної діяльності у 2012-2016 роках наведена в додатку А .

Різні форми власності та організаційно-правові форми суб'єктів господарювання в Україні мають вплив і на законодавчу базу, що супроводжується постійними змінами. Через це відбуваються постійні нововведення й вимоги до структури та змісту бухгалтерської інформації. В значній мірі зросла потреба в достовірності, об'єктивності та насамперед законності бухгалтерської інформації щодо зареєстрованого капіталу товариств з обмеженою відповідальністю, адже на підставі такої інформації змінюються підходи до етапів проведення аналізу та аудиторської перевірки. Таким чином, виникає потреба у додатковому дослідженні питань, пов'язаних з обліком, аналізом та аудитом зареєстрованого капіталу товариств з обмеженою відповідальністю.

Аналіз останніх досліджень. Вагомий внесок у розв'язання проблем обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу підприємств зробили вітчизняні та зарубіжні вчені-економісти, зокрема: Ф.Ф. Бутинець, С.Ф. Голов, О.О. Канцуров, Г.Г. Кірейцев, В.В. Ковальов, М.І. Кутер,

Л.В. Лень, Л.В. Нападовська, Г.В. Нашкерська, В.Д. Новодворський, В.Ф. Палій, І.Р. Поліщук, М.С. Пушкар, Я.В. Соколов, В.В. Сопко, Н.М. Ткаченко, В.Г. Швець та інші. Однак викладені ними результати досліджень щодо конкретизації особливостей обліку зареєстрованого капіталу товариств з обмеженою відповідальністю є недостатніми та потребують подальшого вивчення.

Потребують подальших розробок питання, пов'язані з обґрунтуванням та удосконаленням існуючих методик обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу товариств з обмеженою відповідальністю. Зміни у законодавстві, які стосуються зареєстрованого капіталу товариств, зумовлюють необхідність удосконалення відображення в обліку і у звітності інформації про них для застосування в практичній діяльності вітчизняних підприємств, що актуалізує представлене дослідження.

Метою дослідження є теоретико-методологічні та практичні аспекти обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу товариства з обмеженою відповідальністю та розробка методичних рекомендацій щодо її вдосконалення.

Для досягнення поставленої в роботі мети необхідно вирішити такі **завдання**:

- обґрунтувати економічну сутність капіталу підприємства та його структури;
- провести економіко-правовий аналіз та огляд нормативної бази і спеціальної літератури з теми дослідження;
- розкрити передумови організації та методології обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу базового підприємства;
- вивчити питання організації обліку зареєстрованого капіталу підприємства;
- розкрити методику бухгалтерського обліку зареєстрованого капіталу підприємства;
- дослідити розкриття інформації про зареєстрований капітал у

звітності підприємства;

- розглянути мету, завдання та інформаційні джерела аналізу і аудиту зареєстрованого капіталу підприємства;
- розкрити методика аналізу зареєстрованого капіталу підприємства;
- розкрити методика аудиту зареєстрованого капіталу підприємства.

Об'єктом дослідження є процес обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ». Аналіз показників фінансово-господарської діяльності підприємства за 2013-2017рр. та пояснювальна записка до них наведені в Додатку Б.

Предметом дослідження є теоретико-методологічні та практичні аспекти обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу товариства з обмеженою відповідальністю.

Методи дослідження. Методи дослідження ґрунтуються на діалектичному методі наукового пізнання в історичному та логічному поєднанні еволюційних процесів розвитку концепцій обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу товариства з обмеженою відповідальністю. Теоретичною основою написання даної роботи стало вивчення основних досягнень вітчизняної теорії обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу товариства з обмеженою відповідальністю. Опрацювання первинних даних здійснювалося із застосуванням методів техніко-економічного обґрунтування, структурного аналізу, визначення середніх та відносних величин. У процесі дослідження застосовуються методи економіко-статистичного аналізу, фінансового аналізу, математичні методи, методи наукової абстракції, індукції та дедукції, аналізу й синтезу, статистичних порівнянь, контролю, вибіркового обстеження та групування тощо.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі і нормативні акти з обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу товариств з обмеженою відповідальністю, нормативні акти і інструктивні документи Міністерства фінансів України, Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, первинні документи, облікові реєстри та звітні матеріали ТОВ «АМЕРИКЕН

АППРЕЙЗЕЛ». При написанні роботи проаналізовано також монографії та статті зарубіжних і вітчизняних авторів, автореферати кандидатських дисертацій, посібники та навчальні посібники з обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу товариств з обмеженою відповідальністю, інтернет-ресурси.

Наукова новизна дослідження полягає в уточненні теоретичних положень і розробці практичних рекомендацій щодо удосконалення методики обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу товариств з обмеженою відповідальністю.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає в розробці пропозицій щодо удосконалення обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу товариства з обмеженою відповідальністю. Окремі результати дослідження можуть бути упроваджені у практику здійснення обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ».

Апробація результатів випускної кваліфікаційної роботи. Основні наукові положення дослідження висвітлено у статті «Особливості формування та обліку власного капіталу господарських товариств», опублікованій у Збірнику наукових статей студентів КНТЕУ. Результати дослідження прийнято до впровадження в господарську діяльність ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ», що підтверджено наданою довідкою.

Випускна кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ ЗАРЕЄСТРОВАНОВОГО КАПІТАЛУ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

1.1. Економічна сутність капіталу підприємства та його структура

Капітал – одна з найбільш використовуваних економічних категорій. Він є базою створення і розвитку підприємства у процесі функціонування забезпечує інтереси держави, власників і персоналу. Будь-яка організація, що веде виробничу чи іншу комерційну діяльність, повинна мати визначений капітал, що представляє собою сукупність матеріальних цінностей і коштів, фінансових вкладень і витрат на придбання прав і привілеїв, необхідних для здійснення його господарської діяльності.

В умовах кризового стану вітчизняної економіки проблеми формування капіталу та забезпечення оптимізації його структури набувають особливого значення, оскільки для конкурентоспроможності суб'єктів господарювання протягом всього періоду їх функціонування необхідно забезпечити відповідний обсяг та структуру капіталу як за джерелами його походження та часом залучення, так і за їх формою.

Капітал (фр., англ. – Capital, лат. – Capitalis – головний) визначається в економічній літературі як багатство, що використовується для його власного збільшення, самозростаюча вартість. Його матеріальним змістом традиційно визнавалося матеріальне майно, цінні папери, грошові кошти].

У найперших роботах економістів капітал розглядався як основне багатство, основне майно, проте з часом це первісне абстрактне та узагальнене поняття капіталу наповнювалось конкретним змістом, що відповідав панівній парадигмі економічного аналізу розвитку суспільства.

Так, ще Аристотель (IV ст. до н.е.), Авіценна (X-XI ст.), Фома Аквінський (XIII ст.) та інші давньогрецькі, давньоримські та середньовічні діячі давали спробу аналізу капіталу. В свою чергу перше глибоке дослідження категорії «капітал» належить фізіократам і його засновнику –

Ф. Кене, який на відміну від представників школи меркантилізму в капіталі вбачав не конкретну грошову суму, а ті засоби виробництва, які власник може отримати за гроші. Саме матеріальна складова, на думку фізіократів, і складала основу розуміння сутності терміну «капітал». Також необхідно відзначити, що саме в дослідженнях Ф. Кене вперше запропоновано поділ капіталу на основний і оборотний.

Подальший розвиток і уточнення цієї категорії відбувалося в роботах класиків політичної економії А. Сміта, Ж. Сея, Дж. Мілля. Так, А. Сміт під капіталом розумів «... частину запасів продуктів, матеріалів і знарядь, від яких очікується отримання доходів». На думку ж Дж. Мілля капіталом є «обігові гроші вжиті з продуктивною метою». В свою чергу Ж. Сей зазначав «не сама по собі дана матерія становить капітал, а вартість цієї матерії». Таким чином, по-суті, класиками політичної економії було встановлено дві форми існування капіталу: матеріально-речову та ціннісну.

Найбільш ґрунтовно розглядав питання капіталу та проблеми управління ним К. Маркс. Капітал для Маркса був окремим випадком багатства і, на його думку, складався з носіїв вартості – товарів і грошей, включаючи зобов'язання до отримання і сплати, та виступав атрибутом людини, а саме підприємця. В своїй роботі «Капітал» К. Маркс зазначає, що «немає навіть потреби вдаватися до історії виникнення капіталу, щоб переконатися, що гроші є першою формою його прояву... Кожний новий капітал при своїй першій появі на сцені, тобто на товарному, робочому або грошовому ринку, завжди виступає у вигляді грошей» і сам же собі парирує «Не прибравшись у товарну форму, гроші не можуть стати капіталом... Капітал є гроші, капітал є товар». Таким чином, заслуга К. Маркса полягає й у виділенні на ряду з матеріально-речовою, ще й грошової форми капіталу, яка на його думку є основною. В його ж роботі можна знайти й вартісний підхід до трактування сутності цього непростого терміну. Так вищевказаний автор зазначає, «вартість стає, таким чином, саморухомими грішми, і як така вона – капітал».

У подальших дослідженнях поширилося декілька ідей стосовно сутності капіталу як багатства, фінансових ресурсів, грошей тощо. Зокрема, як відзначає Т. Савельєва, значно розширила уявлення про сутність капіталу робота Г. Беккера «Людський капітал», згідно з якою ця категорія виражається запасом знань, навиків, мотивацій, що є у кожного працівника. Іншими словами, навик людини, освіта, знання перетворюються на ще один чинник виробництва і, відповідно, формування капіталу.

Важливою віхою в історії трактування капіталу є роботи французького соціолога П. Бурдьє, який піддав критиці прагнення К. Маркса звести трактування капіталу виключно в площину економічного простору, тобто як економічний капітал. На думку П. Бурдьє, людина живе одночасно в декількох соціальних просторах – культурному, науковому, економічному, політичному, а тому існування капіталу можливе зразу в декількох формах одночасно (культурного, соціального, символічного та економічного капіталу) з можливістю конвертації одного капіталу в інший.

Узагальнюючи науковий доробок в галузі трактування сутності терміну «капітал» сучасні науковці єдині в існуванні багатовекторності цього поняття, проте по-різному їх групують та досліджують.

Якщо розглядати тлумачення капіталу з погляду різних економічних дисциплін, то можна помітити деяку неоднозначність. Так, з позицій економіки, капітал відображають з двох сторін. З одного боку, капітал підприємства характеризує загальну вартість засобів у грошовій, матеріальній і нематеріальній формах, інвестованих у формування його активів. При цьому характеризується напрямком вкладення засобів. З іншого боку, якщо розглядати джерела фінансування, можна відзначити, що капітал – це можливість і сукупність форм мобілізації фінансових ресурсів для одержання прибутку.

Термін «капітал» має неоднозначне трактування у вітчизняній і зарубіжній науковій літературі. Відповідно до першого підходу капітал – майно власників підприємства, оцінене в балансі у вигляді акціонерного

капіталу, емісійного доходу і нерозподіленого прибутку. Величина капіталу розраховується як різниця між вартісною оцінкою активу фірми і її заборгованістю перед третіми особами (кредитори, держава, власні працівники та ін.). Залежно від того, які оцінки використовуються в розрахунку – облікові або ринкові – величина капіталу може бути обчислена по-різному.

Відповідно до другого підходу, під капіталом розуміють матеріальні активи підприємства (основні засоби, інвентар і т.д.). Так, сучасна економічна теорія (Д. Хайман, П. Хейне, П. Самуельсон та ін.) визначає капітал як ресурс тривалого користування, створений з метою виробництва більшої кількості товарів і послуг.

Так, як вважає П. Самуельсон: «Капітальні блага, вироблені самою економічною системою, існують для того щоб застосувати їх в якості факторів виробництва для подальшого виготовлення споживчих і інших товарів і послуг. Такі капітальні блага можуть функціонувати протягом як тривалого, так і короткого проміжку часу» .

У роботах таких зарубіжних авторів, як Дж. Кейнс, Дж. Хікс, С. Фішер, Ф. Найт розглядаються елементи капіталу як засобу забезпечення доходу, «все накопичене багатство, яке можна привласнити» .

Сучасні ж автори віддають перевагу оцінці ефективності інвестицій в капітал. З облікової точки зору основу полеміки становить питання, що розуміти під капіталом: тільки джерела власних коштів або власний і позиковий капітал (боргові зобов'язання) (правовий або юридичний і економічний підходи).

Капітал у вузькому сенсі, тобто власний капітал як основне джерело створення, функціонування і розвитку організації, в нашому розумінні, це виділена організація власником на початку кожного періоду (підкреслюємо, на початку кожного періоду, так як власний капітал включає спочатку інвестовані і реінвестовані – капіталізовані – джерела) сума економічних ресурсів, призначена для успішного функціонування організації з метою їх

Продовження табл.1.1													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
активне і виробниче багатство структура якого визначена засобами виробництва			+					+					+
характеризується структурними компонентами: боргу, нерозподіленого прибутку, акції					+	+							

Як бачимо з табл.1.1, визначення поняття капіталу підприємства однією групою вчених спрямовано на фіксування саме фінансово-економічної сторони дефініції, інші ж надають їй натуральне визначення в розрізі окремих структурних елементів. Відповідно пропонувані критерії спрямовані, як на фінансово-економічний, так і на ресурсний аспект даної категорії.

Так, І.Т. Балабанов визначає капітал підприємства саме, як частину фінансових ресурсів. На нашу думку, таке визначення є досить обмеженим, оскільки визначає капітал лише як фінансовий ресурс, що має грошову форму.

Бідник О.І надав інше визначення капіталу й розглянув його «як власність, що належить фізичним чи юридичним особам у даний момент і чітко відокремлена від доходу, отриманого від цієї власності протягом певного періоду». Разом з тим автор тут формує двоїсту основу визначення – тобто воно існує, як джерело створення активного капіталу та причинність утворення зобов'язань.

За визначенням О.Г. Біли включено в поняття «капітал» відповідну структуру: власний, залучений й позичений, але при цьому обґрунтовує дану категорію як грошовий ресурс.

Із твердження Г.О. Швиданенка з поняття капіталу виключено короткострокові фінансові зобов'язання та вказується що капітал є «частиною фінансових ресурсів, задіяних підприємством в оборот, і доходи, що вони приносять від цього обороту». Означене твердження вважаємо

неповним і не досить зрозумілим.

Згідно дослідження І.А. Бланка вбачаємо найбільш комплексне визначення поняття в напрямі формування загальної вартості засобів у грошовій, матеріальній та нематеріальній формах, інвестованих у формування його активів, але при цьому не зазначено саме цільове використання засобів.

З необхідним фактором виробництва пов'язує визначення капіталу підприємства С.Ф. Брігхем – «це необхідний фактор виробництва, він включає компоненти боргу, нерозподілений прибуток, привілейовані акції і звичайні акції».

Найбільш комплексно висвітлено зміст категорії «капітал» підприємства у своїх дослідженнях Катан Л.І., відповідно досліджень якого вказується на функціонування капіталу саме як економічної категорії, що забезпечує накопичення запасу благ у формі грошових коштів і капітальних товарів, що залучаються його власниками в економічний процес як інвестиційний ресурс і фактор виробництва з метою отримання доходу, функціонування яких в економічній системі базується на ринкових принципах і пов'язане з фактором часу, ризику і ліквідності.

Чіткими та обґрунтованими означено зміст дефініції «капітал» С. М. Климентом. У визначенні простежується означення капіталу підприємства як фінансові ресурси підприємства, що використовуються ним для одержання прибутку та необхідні йому для здійснення господарської діяльності. Таке тлумачення, на нашу думку, хоча і характеризує напрям інвестування коштів, але не є цілком зрозумілим і завершеним.

Таким чином, дефініція «капітал» підприємства є одним з найнеоднозначніших і незрозумілих понять, що досліджували і досліджують науковці. Таке поняття включає в себе сукупність змістовних аспектів складного економічного процесу.

Розглядаючи економічну сутність капіталу підприємства, слід зазначити такі його характеристики як:

1. Капітал підприємства є основним чинником виробництва. У системі факторів виробництва (капітал, земля, праця) капіталу належить пріоритетна роль, тому що він поєднує усі фактори в єдиний виробничий комплекс.

2. Капітал характеризує фінансові ресурси підприємства, що приносять доход. У даному випадку він може виступати ізольовано від виробничого фактора у формі інвестованого капіталу.

3. Капітал підприємства є головним вимірником його ринкової вартості. У цій якості виступає насамперед власний капітал підприємства, що визначає обсяг його чистих активів. Поряд з цим, обсяг використовуваного власного капіталу на підприємстві характеризує одночасно і потенціал залучення їм позикових фінансових засобів, що забезпечують одержання додаткового прибутку. У сукупності з іншими факторами – формує базу оцінки ринкової вартості підприємства.

Вивчення різних трактувань та підходів до визначення терміна «капітал», з огляду на наступне практичне використання окремих теоретичних положень за напрямом його структурування, дозволило нам запропонувати наступне визначення капіталу підприємства – «... це сукупність запасу фінансово-економічних благ, як у формі грошових коштів так і не грошовій формі й капітальних інвестицій, що залучаються суб'єктами господарювання до економічного процесу як інвестиційний ресурс і фактор операційної діяльності в напрямі отримання фінансового результату, функціонування яких в економічній системі базується на ринкових принципах і пов'язане з фактором часу, ризику і ліквідності».

В ході дослідження нами було виявлено, що науковці вже в саме поняття капіталу включають відповідну його структуру: власний, позичений, залучений; матеріальна та нематеріальна; борг, нерозподілений прибуток, акції, тощо.

Поняття «структура капіталу» на сьогоднішній день носить неоднозначний дискусійний характер. У найбільш загальному вигляді це поняття характеризується всіма закордонними та вітчизняними економістами

як співвідношення власного і позикового капіталу підприємства. При цьому під час розгляду понять власного і позикового капіталу підприємства окремими економістами в них вкладається різний конкретний зміст. Багатьом сучасним економістам притаманний підхід до характеристики структури капіталу, заснований на виділенні тільки довгострокових його видів. Так економісти І. Бланк, Г.О. Крамаренко та О.Е. Чорна, схиляється до думки, що говорячи про поняття «структура капіталу» необхідно розглядати всі види як власного, так і позикового капіталу підприємства. Відповідно визначаємо доцільним використання в якості поняття структура капіталу – це співвідношення всіх форм використовуваних підприємством у своїй діяльності власних і всіх форм позикових джерел фінансування.

Таким чином, відповідно виконаного дослідження можемо стверджувати про приділення значної уваги визначенню поняття «капітал» підприємства різними вітчизняними і зарубіжними науковцями. На сьогодні дане поняття є складним, багатограним та неоднозначним. У більш широкому трактуванні під капіталом розуміють усі довгострокові джерела коштів. Тут термін «капітал» використовується по відношенню, як до джерел коштів, так і до активів. Характеризуючи джерела, говорять про «пасивний капітал», підрозділяючи його на власний і залучений (позиковий), а характеризуючи активи – про «активний капітал», підрозділяючи його на основний (довгострокові активи, включаючи незавершене будівництво) і оборотний капітал.

У більш вузькому трактуванні капітал – сума коштів, що належать особі або групі осіб, виражена у вартості будівель, устаткування, землі (основний капітал), сировини, палива, заробітної плати працівників (оборотний капітал). Капітал як сукупні ресурси, що використовуються в бізнесі, представляє його матеріально-речову основу трактування.

Важливим для обґрунтування визначення поняття є його узагальнення за такими критеріями, як фінансові ресурси, сукупність грошових ресурсів підприємства, власність суб'єктів господарювання, авансований у

господарську діяльність капітал за структурою: власний, позичений і залучений; загальна вартість засобів формування активів за структурою: матеріальною, нематеріальною; характеризується структурними компонентами: боргу, нерозподіленого прибутку, акції; активне і виробниче багатство структура якого визначена засобами виробництва, тощо. Вагомий потенціал у визначенні даної категорії є розгляд її на основі структурного розподілу складових елементів.

Виходячи з вищенаведеного нами запропоновано наступне визначення капіталу підприємства – «... це сукупність запасу фінансово- економічних благ, як у формі грошових коштів так і не грошовій формі й капітальних інвестицій, що залучаються суб'єктами господарювання до економічного процесу як інвестиційний ресурс і фактор операційної діяльності в напрямі отримання фінансового результату, функціонування яких в економічній системі базується на ринкових принципах і пов'язане з фактором часу, ризику і ліквідності».

1.2. Економіко-правовий аналіз та огляд нормативної бази і спеціальної літератури з теми дослідження

Чинна нормативно-правова база щодо обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу товариств з обмеженою відповідальністю є досить важливим елементом функціонування підприємства. Зі змінами в економіці змінюється і законодавча база. Бухгалтери, які здійснюють облік зареєстрованого капіталу та аудиторів, які перевіряють достовірність, правильність відображення в обліку операцій з зареєстрованим капіталом керуються нормативно-законодавчою базою регулювання обліку і аудиту зареєстрованого капіталу товариств з обмеженою відповідальністю.

Основними принципами побудови системи джерел обліку та аудиту зареєстрованого капіталу є їх конституційність і законність. Конституційність у цьому випадку передбачає сувору відповідність всіх джерел права основним принципам регулювання, закріпленим у Конституції

України[36]. Законність означає обов'язкову відповідність підзаконних актів приписам законів, на підставі й на розвиток яких приймалися дані нормативно-правові акти.

Нормативні документи, які регулюють питання обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу товариств з обмеженою відповідальністю наведені в дод. В.

Перший рівень регулювання обліку та звітності зареєстрованого капіталу товариств з обмеженою відповідальністю забезпечується такими законодавчими актами як: Конституція України, Господарський кодекс України, Цивільний кодекс України, Податковий кодекс України, Закон «Про господарські товариства», Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», Закон України «Про аудиторську діяльність» та інші законодавчі акти.

Рівень нормативного регулювання забезпечується цілим рядом документів, що розробляються Міністерством фінансів України, на яке покладаються обов'язки розробки методології формування інформації про об'єкти бухгалтерському обліку.

Перших два рівні регулюються на рівні держави і є обов'язковими для виконання усіма підприємствами та організаціями. При чому документи нижчого рівня не повинні протирічити документам більш високого рівня.

До внутрішньогосподарських регулюючих документів відносять Наказ про облікову політику підприємства, робочий план рахунків для обліку зареєстрованого капіталу. Документи внутрішньогосподарського рівня формуються безпосередньо на підприємстві.

Формування зареєстрованого (статутного) капіталу, регулюється Законом «Про господарські товариства», Господарським і Цивільним кодексами України. Цивільним кодексом України статутний капітал визначається як сума внесків засновників господарського товариства, що визначає мінімальний розмір майна господарського товариства й гарантує інтереси його кредиторів.

Облік зареєстрованого капіталу здійснюють на підставі Закону України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, яким визначаються правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні. Цей Закон визначає мету, основні принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності, особливості державного регулювання, організації та ведення бухгалтерського обліку та фінансової звітності, порядок складання фінансової звітності, пояснює методики та організації обліку зареєстрованого капіталу.

Оскільки операції з зареєстрованим капіталом підлягають оподаткуванню, слід дотримуватись Податкового кодексу України, у якому зазначено порядок визначення суми, яка підлягає оподаткуванню, порядок нарахування, ставка та строк сплати відповідного податку.

Кожна здійснена операція з зареєстрованим капіталом відображається в на рахунках бухгалтерського обліку. Для відображення зареєстрованого капіталу використовується План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств і організацій та Інструкція про його застосування.

Всі операції фіксуються бухгалтерією в облікових регістрах, методичні рекомендації по застосуванню яких затверджені наказом Міністерства фінансів України №356 від 29 грудня 2000 року.

Узагальнені дані з рахунків бухгалтерського обліку на яких обліковується зареєстрований капітал заносяться до відповідних форм фінансової звітності (Балансу, Звіту про фінансові результати, Звіту про рух грошових коштів, Звіту про власний капітал). Порядок складання фінансової звітності зазначено в Національному (стандарті) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 року № 73[55].

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про зареєстрований капітал та її розкриття у фінансовій звітності

визначають П(С)БО 13 „Фінансові інструменти”. Під час обліку та перевірки зареєстрованого капіталу керуються також іншими П(С)БО. Зокрема використовуються ПСБО 7 «Основні засоби», П(С)БО 24 „Прибуток на акцію” та ін.

Для раціональної організації бухгалтерського обліку зареєстрованого капіталу необхідно дотримуватись вимог всіх чинних нормативно-правових актів та розробляти власну облікову політику підприємства, яка б не суперечила чинному законодавству, враховувала специфіку діяльності конкретного підприємства та адаптацію вітчизняного обліку зареєстрованого капіталу до міжнародних стандартів.

Варто відмітити, що існують певні відмінності щодо обліку зареєстрованого капіталу за міжнародними і національними стандартами. Концептуальна суперечність П(С)БО полягає у їхньому спрямуванні на регламентацію бухгалтерського обліку, а не на регламентацію складання і подання фінансової звітності. Відповідно, П(С)БО окреслюють основні положення бухгалтерського обліку і здебільшого не суперечать МСФЗ, оскільки П(С)БО розроблено з урахуванням міжнародних вимог до порядку складання і подання фінансової звітності, викладених у МСФЗ. МСФЗ виходять з того, що оскільки інтерпретація фінансової звітності має бути однаковою в різних країнах світу, то і самі МСФЗ мають бути досить детальні й охоплювати не лише самі стандарти, а ще й причини їхнього прийняття та приклади застосувань. У частині зареєстрованого капіталу особливої уваги потребують операції з інструментами власного капіталу, які регулюються рядом міжнародних стандартів: МСФЗ 2 «Платіж на основі акцій», МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації», МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання», МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання і оцінка» (кожен стандарт визначає певний аспект визнання операцій із власним капіталом або віднесення відповідних операцій до розрахунків за зобов'язаннями) .

Крім переліченої нормативно-законодавчої бази регулювання аудитор

при перевірці зареєстрованого капіталу керується перш за все Законом України „Про аудиторську діяльність”, який визначає правові засади здійснення аудиторської діяльності в Україні і спрямований на створення системи незалежного фінансового контролю з метою захисту інтересів власника. Закон регулює порядок надання сертифікатів та ліцензій при здійсненні аудиторської діяльності, зазначає правові засади функціонування Аудиторської палати України, Спілки аудиторів України, порядок проведення аудиту та надання інших аудиторських послуг, встановлює права, обов’язки та відповідальність аудиторів і аудиторських фірм, а також обов’язки та відповідальність господарюючого суб’єкта при проведенні аудиту.

Під час проведення аудиту зареєстрованого капіталу аудитор керується Міжнародними стандартами аудиту (МСА), зокрема МСА 200 „Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту”, МСА 230 „Аудиторська документація”, МСА 300 „Планування аудиту фінансової звітності”, МСА 500 „Аудиторські докази”, МСА 520 „Аналітичні процедури”, МСА 700 „Формування думки та складання звіту щодо фінансової звітності”.

В процесі проведення аудиту зареєстрованого капіталу товариств з обмеженою відповідальністю аудитор дотримується міжнародного Кодексу етики професійних бухгалтерів, який установлює норми поведінки професійних бухгалтерів та зазначає фундаментальні принципи діяльності бухгалтерів.

Отже, регулювання обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу товариств з обмеженою відповідальністю здійснюється за допомогою законів, указів, кодексів, постанов, нормативних документів та інших законодавчо-нормативних документів. Щоб відповідати потребам економіки, законодавча база має змінюватись, наблизитись до законодавчої бази Європейського Союзу з урахуванням національних особливостей економіки. Дотримання бухгалтерами та аудиторами основної нормативно-законодавчої

бази регулювання зареєстрованого капіталу полегшить облік та аудит зареєстрованого капіталу товариств з обмеженою відповідальністю.

Крім того для поглибленого вивчення теми під час виконання роботи важливим є огляд спеціальної літератури, яка висвітлює питання обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу товариств з обмеженою відповідальністю (дод. Г).

Спеціальної літератури з обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу товариств з обмеженою відповідальністю обмежена кількість, але у періодичній літературі останні декілька років з'явилися статті, автори яких коментують нормативні акти з даної теми, дають рекомендації по застосуванню їх на практиці та висувають свої пропозиції, використовуючи закордонний досвід.

В таких виданнях як «Бізнес», «Все про бухгалтерський облік», «Бухгалтерія, податки, бізнес», «Баланс», «Дебет-Кредит», «Бухгалтерський облік і аудит» та інших виданнях відбуваються дискусії, консультування, обговорення невирішених проблем та суперечностей законодавства.

Так, у статті Столяр Л.Г. і Андрухів М.П. «Особливості обліку власного капіталу товариств» досліджено особливості створення товариств в Україні в сучасних умовах господарювання. Охарактеризовано види товариств та порядок їх діяльності. На думку авторів, власний капітал, його облік, формування та рух залежить від ступені відповідальності (повної, обмеженої чи додаткової), а також звичайно від характеру товариства. Як зазначають автори наявність статутного капіталу передбачена для всіх господарських товариств законодавством України. Що ж стосується розміру статутного капіталу, то для одних товариств не встановлено будь-яких вимог щодо нього, а для інших товариств законодавством прийняті обмеження у вигляді мінімального розміру статутного капіталу. Формують статутний капітал господарського товариства з метою забезпечення такого товариства активами для ведення підприємницької діяльності. У той же час статутний капітал – це інструмент для створення господарського товариства, який

виконує роль центру об'єднання майна, на підставі якого створюється юридична особа. Внески учасників до статутного капіталу відображуються в обліку і балансі у міру їх фактичного надходження (для майна та матеріальних активів – дата складання акта прийому-передачі, для грошових коштів – надходження на рахунок підприємства згідно з випискою банку) .

У статті Одношевної О.О. «Концепт обліку і аудиту власного капіталу підприємств» проаналізовано сучасний стан системи ведення обліку і аудиту власного капіталу підприємств. Виявлено шляхи удосконалення та оптимізації обліку власного капіталу за рахунок впровадження ряду внутрішніх первинних документів обліку останнього, а також розроблено механізм оптимізації власного капіталу. Аудит власного капіталу, на думку автора, є одним з найважливіших розділів проведення аудиту, оскільки власний капітал є гарантією стабільної діяльності підприємства, і від правильності ведення його обліку значним чином відображаються майнові відносини власників. Для більш якісного ведення обліку власного капіталу підприємства автор вважає за доцільне впровадження системи внутрішнього аудиту. На підставі результатів вивчення первинних документів та аудиторських процедур внутрішній аудитор проводитиме аналіз за такими напрямками: аналіз складу і структури власного капіталу у суб'єкта підприємництва; оцінка ефективності використання власного капіталу; визначення факторів, які впливають на зміну величини власного капіталу; аналіз рентабельності власного капіталу .

У статті Сахарчук Б.С. «Шляхи використання результатів аналізу в управлінні статутним капіталом» здійснено аналіз показників статутного капіталу з метою визначення платоспроможності, фінансової стабільності, рентабельності капіталу. Зокрема, досліджено такі показники, як коефіцієнти надходження і вибуття статутного капіталу, коефіцієнт відношення статутного капіталу і пасивів підприємства, відношення статутного капіталу і власних засобів підприємства, коефіцієнт фінансової стабільності, коефіцієнт рентабельності капіталу, мультиплікатор капіталу. Функціональну

залежність між рентабельністю капіталу та його структурою досліджено на основі визначення ефекту «фінансового левериджу». Встановлено, що проведення розрахунків ефекту фінансового левериджу може дозволити суттєво оптимізувати структуру капіталу та побачити ефект від використання кредитів.

Проаналізувавши нормативну базу і спеціальну літературу з теми дослідження, можна зробити висновки про те, що процеси реформування бухгалтерського обліку, як і практика використання нормативно-законодавчої бази управлінського обліку, засвідчили наявність багатьох недостатньо вивчених і неузгоджених питань щодо обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу товариств з обмеженою відповідальністю. Пояснити це можна тим, що дуже часто кожна державна установа при розробці нормативних актів прагне перш за все вирішити свої відомчі проблеми, а деколи і інтереси, і разом з тим не слідкує за узгодженням розробленого нормативного акту з прийнятими раніше. Отже, виникає об'єктивна необхідність подальшого поглиблення теоретичних досліджень і методологічних розробок, спрямованих на удосконалення обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу товариств з обмеженою відповідальністю.

1.3. Передумови організації та методології обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу базового підприємства

Об'єктом дослідження в роботі обрано товариство з обмеженою відповідальністю «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ», яке зареєстроване 25 квітня 1996 року. Підприємство створене відповідно до чинного законодавства України. Засновниками Товариства є юридична особа Російської Федерації та юридична особа Сполучених Штатів Америки.

Адреса підприємства: Україна, 01103, м. Київ, вул. Кіквідзе, 18.

Товариство створено з метою здійснення виробничо-господарської, комерційної та інших видів діяльності та отримання в процесі своєї діяльності прибутку.

Предметом діяльності ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» є:

- оцінка, експертна оцінка будівель, споруд, а також іншого майна, віднесеного законодавством до нерухомого;
- оцінка, експертна оцінка машин, устаткування, обладнання, механізмів, інструментів, транспортних засобів, плавзасобів, літальних апаратів, іншого рухомого майна;
- оцінка, експертна оцінка продукції та напівфабрикатів підприємств, товарів, матеріалів, сировини;
- оцінка, експертна оцінка цінних паперів та їх похідних;
- оцінка, експертна оцінка майнових та немайнових прав інтелектуальної власності, матеріальних та нематеріальних активів;
- оцінка, експертна оцінка підприємств та їх структурних підрозділів, необоротних активів підприємств;
- оцінка, експертна оцінка бізнесу, капіталу та бізнес-ліній;
- оцінка, експертна оцінка інвестицій та ефективності бізнесу;
- оцінка, експертна оцінка цілісних майнових комплексів, в т.ч. державних та комунальних підприємств, що підлягають приватизації;
- оцінка, визначення вартості внесків учасників та засновників господарських товариств, статутних фондів підприємств, в т.ч. з іноземними інвестиціями;
- здійснення судово-експертної діяльності та виконання судових експертиз, що пов'язані з практичним виконанням оцінки майна;
- оцінка, експертна оцінка земельних ділянок всіх категорій;
- розробка бізнес-планів, інвестиційних проектів, програм розвитку підприємств;
- інші види діяльності, що не суперечать чинному законодавству України.

Майно ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» утворюється за рахунок:

- майна, переданого Учасниками у власність як вклад до статутного капіталу;

- доходів, одержаних від реалізації продукції, послуг, інших видів господарської діяльності;
- доходів від цінних паперів;
- отриманих кредитів банків та від інших осіб;
- капітальних вкладень і дотацій з бюджетів;
- майна, придбаного в інших суб'єктів господарювання, організацій та громадян у встановленому законодавством порядку;
- інших джерел, не заборонених законодавством України.

У ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» створюється резервний фонд у розмірі не менше ніж 25% від статутного капіталу підприємства. Розмір щорічних відрахувань до резервного фонду становить 5% від суми чистого прибутку. За рішенням Загальних зборів Учасників Товариства за рахунок прибутку, отриманого від діяльності підприємства, можуть утворюватися інші фонди та затверджуються положення про порядок їх використання.

Органами управління ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» є:

- вищий орган - Загальні збори Учасників Товариства;
- виконавчий орган - Дирекція Товариства на чолі з Генеральним директором.

Підприємство здійснює оперативний та бухгалтерський облік своєї роботи, веде статистичну звітність і подає її у встановленому обсязі органам державної статистики. Бухгалтерська документація ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» ведеться українською мовою за правилами, встановленими законодавством України. Вартісний облік ведеться в національній валюті, що знаходиться в обігу на Україні.

Ведення обліку на підприємстві здійснюється централізованою бухгалтерією. До основних задач бухгалтерії відноситься забезпечення організації бухгалтерського та статистичного обліку, на базі якого організує і проводить роботу по зміцненню фінансового стану та рентабельності підприємства. Бухгалтерія здійснює контроль за раціональним та економічним використанням матеріальних, трудових та фінансових ресурсів,

здійснює контроль за збереженням колективної власності, своєчасне відшкодування матеріальних збитків, проводить профілактичну роботу, спрямовану на попередження незаконного використання грошових та матеріальних цінностей, порушень фінансового та господарського законодавства.

Головний бухгалтер – здійснює організацію бухгалтерського обліку, господарсько-фінансової звітності підприємства та контроль за економічним використанням матеріальних, трудових та фінансових ресурсів. Забезпечує раціональну організацію обліку та звітності на підприємстві і в його підрозділах. Забезпечує своєчасне складання бухгалтерської звітності на основі первинних документів та бухгалтерських записів та представлення їх за прийнятим порядком у відповідні органи. Надає методичну допомогу працівникам підрозділів підприємства з питань бухгалтерського обліку, контролю, звітності та економічного аналізу.

Для того, щоб правильно організувати роботу бухгалтерської служби на підприємстві, необхідно достатньо чітко визначити обсяг службових обов'язків, права і відповідальність кожного виконавця. Для цих цілей служать посадові інструкції бухгалтера, які затверджуються для головного бухгалтера – керівником підприємства, а для інших робітників бухгалтерії – головним бухгалтером підприємства. Їх застосування дозволяє не тільки ефективно використовувати кожного облікового працівника, але й прискорити процес документообороту, підвищити оперативність просування облікової інформації.

Згідно ст. 8 Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність» [21] підприємство самостійно визначає облікову політику підприємства, яка оформлена наказом керівника (дод. Д), який має наступні положення:

- здійснювати ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності у відповідності із затвердженими міністерством і зареєстрованими в Міністерстві юстиції України Положеннями (стандартами бухгалтерського

обліку);

- здійснювати ведення бухгалтерського обліку у відповідності з планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 09.12.2011 року № 1591, Методичними рекомендаціями по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку, затвердженими наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2000 року № 356 ;

- забезпечити дотримання єдиних методологічних засад бухгалтерського обліку, складання й подання у встановлені строки фінансової звітності на основі Положень бухгалтерського обліку;

- облікову політику застосовувати у такий спосіб, щоб фінансові звіти повністю відповідали усім вимогам Закону та П(С)БО. Застосовувати підходи та методи обліку для ведення бухгалтерського обліку та подання інформації у фінансових звітах, які передбачені П(С)БО.

Згідно НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», ведення бухгалтерського обліку та складання фінансових звітів проводити за принципом нарахування та відповідності доходів і витрат, за якими для визначення фінансового результату звітного періоду слід зіставити доходи звітного періоду з витратами, які були здійснені для отримання цих доходів. При цьому доходи й витрати відображаються в обліку й звітності у момент їх виникнення, незалежно від часу надходження й сплати грошей [55].

Ведення бухгалтерського обліку та складання фінансових звітів здійснюється з дотриманням наступних принципів:

- автономності підприємства (не відображувати у фінансовій звітності підприємства особисте майно й зобов'язання власників);

- безперервності діяльності підприємства;

- періодичності (звітним періодом є календарний рік, проміжна – квартальна звітність – складається наростаючим підсумком із початку звітного року);

- історичної (фактичної) собівартості – пріоритет оцінки активів, виходячи з витрат на їх придбання;
- нарахування та відповідності доходів і витрат;
- повного висвітлення;
- послідовності – постійне застосування обраної політики;
- обачності - запобігати заниженню оцінки зобов'язань та витрат і заниженню оцінки активів і доходів підприємства;
- превалювання змісту над формою;
- єдиного грошового вимірника.

В Наказі зазначається форма бухгалтерського обліку, яку обирає підприємство, розробляються системи і форми внутрішньогосподарського (управлінського) обліку, звітності і контролю господарських операцій, визнаються працівники, які мають право на підпис документів, затверджуються правила документообороту та технології обробки облікової інформації, розробляється робочий план рахунків та ін.

Згідно затвердженої облікової політики ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» використовує автоматизовану форму бухгалтерського обліку, тобто всі дані первинних документів накопичуються і реєструються в зведених відомостях, розроблених на комп'ютері. Підприємство в досліджуваному періоді використовувало програму «1С: Бухгалтерія 8.2».

Аналітична робота, яка проводиться в ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» спрямована на підвищення ефективності їх діяльності, оптимізацію рівня фінансової самодостатності, зростання конкурентоспроможності. Відповідно до своїх службових обов'язків економічним аналізом діяльності підприємства насамперед займаються економісти. Велику роль у проведенні аналітичної роботи відіграють також головний бухгалтер, його заступник та інші працівники облікового апарату підприємства. В їх обов'язки входить здійснення (разом із іншими службами) економічного аналізу господарської діяльності на основі даних бухгалтерського обліку і звітності та інших джерел інформації для виявлення

внутрішніх резервів, попередження втрат й непродуктивних витрат. Головний бухгалтер і його заступник вступають від імені підприємства у взаємовідносини з банками, фінансовими органами, різними суб'єктами господарської діяльності, які є партнерами по бізнесу. Тому вони мають можливість не тільки удосконалювати аналітичну роботу, але й активно впливати на рівень фінансової та розрахункової дисципліни, а це дає можливість підвищити дієвість аналізу, що ними проводиться.

Для узагальнення інформації про фінансово-господарську діяльність підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» проведемо аналіз фінансових результатів його діяльності. Основним джерелом даних для аналізу є форма № 2-м Звіт про фінансові результати. Форму та зміст цього регістру наведено в додатках Е, Ж, З, И, К.

Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» за 2013-2017 рр. показаний в дод. Б. Як видно з табл. Б.1 дод. Б, протягом 2013-2017 років показники діяльності підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» зазнали негативних змін. Чиста виручка від реалізації в 2017 році зменшилась порівняно з 2016 роком на 3739,2 тис. грн. (292,62%). Але відбулося збільшення інших операційних доходів підприємства на 353,3 тис. грн. (1598,64%). Разом чисті доходи ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» в 2017 році склали 686,5 тис. грн., що менше проти 2016 року 3372, 7 тис. грн. (283,09%), що є негативним результатом. За цей час витрати ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» також зменшились проти 2016 року на 2663,2 тис. грн. (271,24%). Це призвело до зменшення фінансового результату до оподаткування в 2017 році проти 2016 року на 709,5 тис. грн. (221,17%). Чистий збиток ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» в 2017 році склав 477,9 тис. грн. проти 320,8 тис. прибутку в 2016 році.

Як видно з аналізу, діяльність ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» спрямована перш за все на підвищення рентабельності підприємства з метою його подальшого розвитку, але керівництву підприємства для покращення фінансового стану підприємства потрібно надалі краще проводити

внутрішню політику, завданнями якої є пошук резервів економії витрат, впроваджувати заходи для підвищення доходів, вводити додаткові пільги та послуги для замовників.

Висновок до розділу 1

Результати проведеного дослідження теоретико-методологічних основ обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу товариств з обмеженою відповідальністю дали підставу зробити наступні висновки:

1. Капітал підприємства це сукупність запасу фінансово-економічних благ, як у формі грошових коштів так і не грошовій формі й капітальних інвестицій, що залучаються суб'єктами господарювання до економічного процесу як інвестиційний ресурс і фактор операційної діяльності в напрямі отримання фінансового результату, функціонування яких в економічній системі базується на ринкових принципах і пов'язане з фактором часу, ризику і ліквідності. Важливим для обґрунтування визначення поняття капітал є його узагальнення за такими критеріями, як фінансові ресурси, сукупність грошових ресурсів підприємства, власність суб'єктів господарювання, авансований у господарську діяльність капітал за структурою: власний, позичений і залучений; загальна вартість засобів формування активів за структурою: матеріальною, нематеріальною; характеризується структурними компонентами: боргу, нерозподіленого прибутку, акції; активне і виробниче багатство структура якого визначена засобами виробництва, тощо. Вагомий потенціал у визначенні даної категорії є розгляд її на основі структурного розподілу складових елементів.

2. Чинна нормативно-правова база щодо обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу товариств з обмеженою відповідальністю є досить важливим елементом функціонування підприємства. Зі змінами в економіці змінюється і законодавча база. Бухгалтери, які здійснюють облік зареєстрованого капіталу та аудитори, які перевіряють достовірність, правильність відображення в обліку операцій з зареєстрованим капіталом

керуються нормативно-законодавчою базою регулювання обліку і аудиту зареєстрованого капіталу. Проаналізувавши нормативну базу і спеціальну літературу з теми дослідження, можна зробити висновки про те, що процеси реформування бухгалтерського обліку, як і практика використання нормативно-законодавчої бази управлінського обліку, засвідчили наявність багатьох недостатньо вивчених і неузгоджених питань щодо обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу товариств з обмеженою відповідальністю. Пояснити це можна тим, що дуже часто кожна державна установа при розробці нормативних актів прагне перш за все вирішити свої відомчі проблеми, а деколи і інтереси, і разом з тим не слідкує за узгодженням розробленого нормативного акту з прийнятими раніше. Отже, виникає об'єктивна необхідність подальшого поглиблення теоретичних досліджень і методологічних розробок, спрямованих на удосконалення обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу товариств з обмеженою відповідальністю.

3. Об'єктом дослідження в роботі обрано ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ», яке створене відповідно до чинного законодавства України. Предметом діяльності ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» є оціночна діяльність. Підприємство здійснює оперативний та бухгалтерський облік своєї роботи, веде статистичну звітність і подає її у встановленому обсязі органам державної статистики. Згідно ст. 8 Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність» підприємство самостійно визначає облікову політику підприємства, яка оформлена наказом керівника. Згідно затвердженої облікової політики ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» використовує автоматизовану форму бухгалтерського обліку, тобто всі дані первинних документів накопичуються і реєструються в зведених відомостях, розроблених на комп'ютері. Підприємство в досліджуваному періоді використовувало програму «1С: Бухгалтерія 8.2».

Для узагальнення інформації про фінансово-господарську діяльність ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» було проведемо аналіз фінансових

результатів його діяльності. Протягом 2013-2017 років показники діяльності підприємства зазнали негативних змін, чистий збиток в 2017 році склав 477,9 тис. грн. проти 320,8 тис. прибутку в 2016 році. Керівництву ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» для покращення фінансового стану підприємства потрібно надалі краще проводити внутрішню політику, завданнями якої є пошук резервів економії витрат, впроваджувати заходи для підвищення доходів, вводити додаткові пільги та послуги для замовників.

РОЗДІЛ 2 ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ОБЛІКУ ЗАРЕЄСТРОВАНОВОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організація обліку зареєстрованого капіталу підприємства

Облік зареєстрованого капіталу в ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», норм П(С)БО та положень МСФЗ. У загальному вигляді організація обліку зареєстрованого капіталу – це процес безупинного, цілеспрямованого вибору і застосування найбільш раціональних засобів і технологічних прийомів збору та обробки облікової інформації й упорядкування звітності щодо формування і зміни зареєстрованого капіталу. Організація бухгалтерського обліку повинна забезпечити надання інформації про зареєстрований капітал підприємства для забезпечення управління ним та здійснення контролю за фінансовим станом ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ».

Технологічно бухгалтерський облік як процес розпочинається на підприємстві з виявлення, вимірювання і реєстрації фактів, дій і подій з метою отримання інформації про господарські операції. Керівник підприємства несе відповідальність за організацію робіт на підприємстві таким чином, щоб всі господарські операції, які відбуваються в межах комерційної, фінансово-господарської діяльності підприємства, були задокументовані. Документування - це основа бухгалтерського обліку, що передбачає відображення в документах всіх господарських операцій та фактів господарської діяльності. Від якості документування, його достовірності, повноти та оперативності залежить наступний процес обліку зареєстрованого капіталу.

Облік зареєстрованого капіталу в ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ», як і облік взагалі, ґрунтується на фіксуванні фактів господарської діяльності в первинних документах. З метою своєчасного отримання первинних

документів з місць їх виписування на казначерівника встановлено графік документообігу, яким регулюється порядок і строки складання, подання в бухгалтерію документів, а також призначуються конкретні виконавці, відповідальні за дотримання встановленого порядку і строків.

Організація документопотоку в ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» показана на рис. 2.1.

Рис. 2.1 Організація документопотоку в ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ»

Організація обліку полягає в розробленні найбільш раціональних шляхів руху документів від моменту їх складання до передачі в архів із зазначенням інстанцій, через які має проходити документ. В цьому випадку важливу відіграє розробка та дотримання графіка документообігу.

Первинні документи повинні бути складені під час здійснення господарської операції, а якщо це неможливо - безпосередньо після її закінчення. Вони складаються або на паперових, або машинних (електронних) носіях. Відповідно до цього існують вимоги до змісту і оформлення документів.

Щоб бути доказовим і мати юридичну силу, документ має містити обов'язкові реквізити. Такими реквізитами для будь-якого первинного бухгалтерського документа є:

- назва документа (форма);
- дата і місце складання;
- назва підприємства, від імені якого складено документ;
- зміст та обсяг господарських операцій;
- одиниця вимірювання господарських операцій;
- посади осіб, відповідальних за здійснення господарських операцій і правильність її оформлення;
- особистий підпис або інший знак, що дає змогу ідентифікувати особу, яка брала участь у здійсненні господарської операції.

Залежно від характеру операції до первинних документів можуть бути внесені додаткові реквізити, а саме:

- ідентифікаційний код підприємства чи особи;
- номер документа;
- підстава для здійснення операцій;
- дані про документ, що засвідчує особу, та інші додаткові реквізити.

Для фіксування інформації про формування зареєстрованого капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» використовує типові та самостійно розроблені форми первинних документів: виписки банку, прибуткові касові ордери, акти приймання-передачі основних засобів та інших необоротних матеріальних активів, накладні, бухгалтерські довідки, засновницький опис майна, акти оцінки майна суб'єктів оціночної діяльності та інші.

Відповідальність за несвочасне складання первинних документів бухгалтерського обліку та недостовірність відображених в них даних несуть особи, які склали та підписали ці документи. Всі первинні документи протягом або в кінці звітного періоду надходять до бухгалтерії.

Другим етап облікового процесу зареєстрованого капіталу в ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» є поточний облік (реєстрація даних первинного обліку в системі рахунків в облікових реєстрах). На його здійснення в разі ручної обробки витрачають майже половину часу. Це свідчить про те, що його організація є дуже важливою.

Багато операцій поточного обліку можна умовно поділити на такі види: реєстрація (запис); арифметичні дії (додавання, віднімання, множення, ділення, розрахунки); групування та перегрупування даних. Кожний вид операцій складається з окремих робіт, кількість яких залежить від конкретних умов і насамперед від технічної озброєності працівників обліку, наявності обчислювальної техніки, її виду, типу.

Схематично процес обробки первинних документів в бухгалтерії ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» зображено на рис. 2.2.

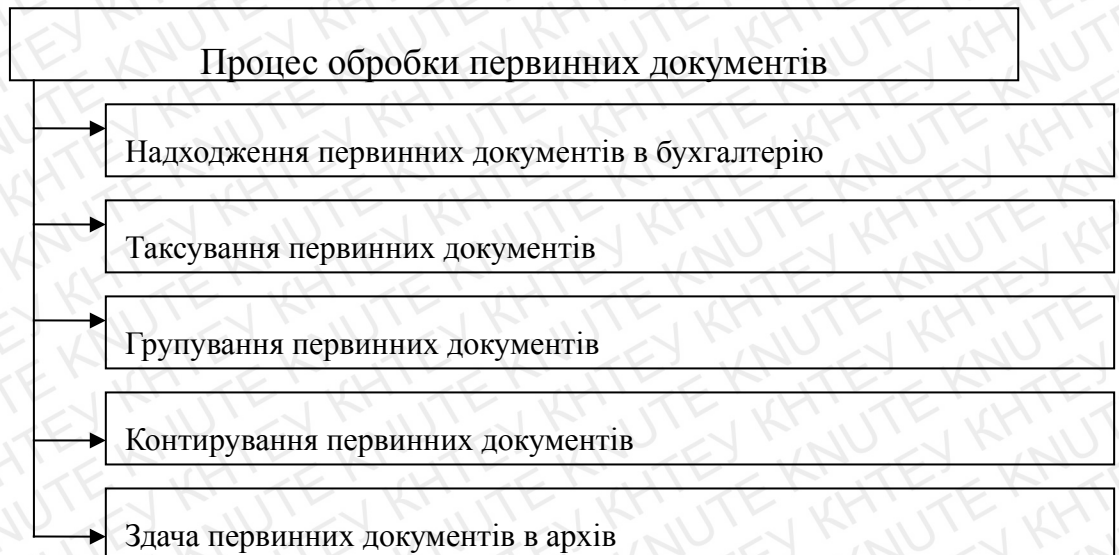

Рис. 2.2 Схема процесу обробки первинних документів в ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ»

Наступний (підсумковий) етап облікового процесу зареєстрованого капіталу іноді називають балансовим узагальненням (звітністю). Це завершальний етап облікового процесу, який можна охарактеризувати як упорядковану сукупність операцій з формування показників, що відображують результати господарської діяльності підприємства за певний період.

Організація підсумкового обліку зареєстрованого капіталу в ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» залежить від якості організації перших двох етапів. Формування підсумкових показників, складання балансу періоду та інших звітних форм - це досить трудомісткий процес. Слід мати на увазі, що він відбувається за відносно короткий період. За цей час треба підготувати кілька складних показників, заповнити різні звітні форми, підготувати аналітичні висновки, пояснення тощо.

Таким чином, практика ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» з організації обліку зареєстрованого капіталу відповідає нормативній базі.

Але аналіз організації бухгалтерського обліку зареєстрованого капіталу в ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» дозволяє зробити висновок, що підприємству необхідно здійснити ряд заходів, направлених на її

покращання. Почати необхідно з наказу про облікову політику підприємства, де на даний момент відсутні окремим пунктом питання обліку зареєстрованого капіталу. Стосовно організації обліку зареєстрованого капіталу в ньому, на нашу думку, доречним буде відобразити:

- номенклатуру робочих бухгалтерських рахунків, а також побудову аналітичних рахунків з обліку зареєстрованого капіталу;
- порядок збільшення та зменшення зареєстрованого капіталу;
- встановлення порядку визначення складу учасників;
- підхід до оцінки не грошових внесків до зареєстрованого капіталу;
- форми первинних документів щодо підтвердження інформації про формування та рух зареєстрованого капіталу;
- форми внутрішньої звітності щодо операцій з зареєстрованим капіталом.

2.2. Бухгалтерський облік зареєстрованого капіталу підприємства

Інформація, що міститься у прийнятих до обліку первинних документах, систематизується на рахунках бухгалтерського обліку в реєстрах синтетичного та аналітичного обліку методом подвійного запису.

В основу організації синтетичного обліку зареєстрованого першого порядку в ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» покладено передбачену планом рахунків систему з подальшою деталізацією для потреб фінансової звітності та управління підприємства.

Від організації аналітичного обліку зареєстрованого капіталу на підприємстві залежить правильність визначення частки кожного власника (учасника). Організація аналітичного обліку зареєстрованого капіталу відбувається в ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» по кожному засновнику залежно від особливостей формування й розміру капіталу підприємства. Робочим планом рахунків передбачено деталізацію (субрахунки першого, другого порядку, аналітичні рахунки), яка б забезпечувала оперативну інформацію про склад зареєстрованого капіталу підприємства.

Для синтетичного обліку та узагальнення інформації про зареєстрований капітал в ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» використовується пасивний балансовий рахунок 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал». Даний рахунок призначено для обліку та узагальнення інформації про стан і рух статутного й іншого зареєстрованого капіталу підприємства відповідно до законодавства і установчих документів, а також внесків до оголошеного, але ще не зареєстрованого статутного капіталу. За кредитом рахунку 40 відображається збільшення капіталу, а також надходження внесків до оголошеного, але ще не зареєстрованого статутного капіталу, за дебетом - його зменшення (вилучення).

Рахунок 40 має такі субрахунки:

401 "Статутний капітал"

402 "Пайовий капітал"

403 "Інший зареєстрований капітал"

404 "Внески до незареєстрованого статутного капіталу"

На субрахунку 401 "Статутний капітал" відображається статутний капітал господарських товариств, державних і комунальних підприємств. За кредитом субрахунку 401 "Статутний капітал" відображається збільшення статутного капіталу, за дебетом - його зменшення (вилучення). Сальдо на цьому субрахунку повинно відповідати розміру статутного капіталу, який зафіксовано в установчих документах підприємства. Аналітичний облік статутного капіталу ведеться за видами капіталу за кожним засновником, учасником, акціонером тощо.

На субрахунку 402 "Пайовий капітал" відображається і узагальнюється інформація про суми пайових внесків членів споживчого товариства, колективного сільськогосподарського підприємства, житлово-будівельного кооперативу, кредитної спілки та інших підприємств, що передбачені установчими документами. Пайовий капітал - це сукупність коштів фізичних і юридичних осіб, добровільно розміщених у товаристві для провадження його господарсько-фінансової діяльності. Колективні сільськогосподарські

підприємства (КСП) на субрахунку 402 "Пайовий капітал" обліковують частину вартості майна, яка була розпайована між його членами, частину вартості майна, яка не була розпайована між його членами, а також зростання (зменшення) вартості майна протягом діяльності підприємства. Аналітичний облік за субрахунком 402 "Пайовий капітал" ведеться за видами капіталу.

На субрахунку 403 "Інший зареєстрований капітал" відображається зареєстрований капітал інших підприємств, зокрема приватних підприємств, формування якого передбачено в установчих документах.

На субрахунку 404 "Внески до незареєстрованого статутного капіталу" відображаються внески, які надходять для формування статутного капіталу, зокрема акціонерного товариства, після його оголошення і до реєстрації відповідних змін до установчих документів. Сальдо субрахунку 404 після реєстрації статутного капіталу в установленому порядку списується у кореспонденції із кредитом субрахунку 401 "Статутний капітал", а у разі якщо підприємству відмовлено у реєстрації статутного капіталу, у кореспонденції із дебетом субрахунку 404 відображаються операції з повернення активів, які надходили як внески.

Робочим планом рахунків в ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» передбачено використання субрахунку 401 "Статутний капітал". Аналітичний облік ведеться за кожним засновником (учасником) підприємства.

Збільшення статутного капіталу супроводжується офіційним внесенням змін до засновницьких документів і може бути досягнуте двома шляхами: або шляхом збільшення номінальної вартості акцій, або шляхом розміщення додатково емітованих акцій. Це означає одне з двох: або додаткові акції розміщуються серед вже зареєстрованих учасників або через оголошення додаткової підписки, на яку насамперед мають право ті ж учасники.

Кореспонденцію рахунків з обліку зареєстрованого капіталу підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» покажемо в табл.2.1.

Таблиця 2.1

**Кореспонденція рахунків з обліку зареєстрованого капіталу в
ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ»**

№	Первинний документ	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
			Дебет	Кредит	
1	2	3	4	5	6
1	Бухгалтерська довідка	Формування зареєстрованого капіталу підприємства	46 «Неоплачений капітал»	401 «Статутний капітал»	46000,00
2	Банківська виписка	Відображено внесення засновниками грошових коштів, в рахунок їх вкладу до зареєстрованого капіталу	31 «Рахунки в банках»	46 «Неоплачений капітал»	37500,00
3	Акт передачі основного засобу	Відображено внесення засновниками основних засобів в рахунок їх вкладу до зареєстрованого капіталу	10 «Основні засоби»	46 «Неоплачений капітал»	8000,00
4	Бухгалтерська довідка	Відображено внесення засновниками цінних паперів інших підприємств в рахунок їх вкладу до зареєстрованого капіталу	14 «Довгострокові фінансові інвестиції»	46 «Неоплачений капітал»	500,00

Дані первинних документів заносяться до реєстрів бухгалтерського обліку зареєстрованого капіталу, на основі яких складається фінансова звітність підприємства.

Таким чином, практика підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» з обліку зареєстрованого капіталу відповідає методичним вимогам.

Для вдосконалення обліку зареєстрованого капіталу доцільним є внесення певних змін та доповнень до Плану рахунків. Для більшої наочності інформації на рахунках бухгалтерського обліку пропонуємо ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» введення наступних аналітичних рахунків:

– до субрахунку 443 «Прибуток, використаний у звітному періоді» відкрити три аналітичні рахунки за напрямками використання прибутку:

443.1 «Прибуток, використаний для виплати дивідендів»;

443.2 «Прибуток, використаний для поповнення зареєстрованого капіталу»;

443.3 «Прибуток, використаний для поповнення резервного капіталу»;

– до субрахунку 451 «Вилучені акції» відкрити аналітичні рахунки виходячи з мети вилучення акцій та часток:

451.1 «Акції, вилучені з метою анулювання»;

451.2 «Акції, вилучені з метою перепродажу».

Як під час анулювання акцій (часток), так і під час їх перепродажу оформляють бухгалтерську довідку. Ми пропонуємо ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» для вдосконалення обліку цих операцій застосовувати форму документа про розрахунок результату від перепродажу акцій (часток) або їх анулювання, яка показана в табл. 2.2.

У цьому документі, на відміну від бухгалтерської довідки, систематизовано інформацію про кількість акцій, їх номінальну та реальну вартість, можливу кореспонденцію рахунків внаслідок перепродажу чи анулювання акцій. Також потрібно вказати номер протоколу зборів засновників в якому прийнято рішення про здійснення таких операцій з акціями.

Таблиця 2.2

Форма для розрахунку результату від перепродажу акцій (часток) або їх анулювання

Кількість акцій	Номінальна вартість	Собівартість викуплених акцій	Сума одержана від реалізації акцій (часток)	Результат перепродажу					
				Вартість перепродажу більша ніж фактична собівартість (гр.4>гр.3)		Результат анулювання			
						Вартість перепродажу менша ніж фактична собівартість (собівартість викуплених та анульованих акцій більша за їх номінальну вартість) (гр.3>гр.4) (гр.3>гр.2)			
1	2	3	4	Кредит 421	Кредит 422	Дебет 421	Дебет 422	Дебет 443	Дебет 40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

У разі виходу учасника з господарського товариства, крім частки в статутному капіталі, йому належить частина майна підприємства, пропорційна його внеску до статутного капіталу. Рішення про вихід учасника з товариства приймається на загальних зборах та закріплюється протоколом, однак розрахунок частки належного йому майна оформлюється бухгалтерською довідкою. Пропонуємо ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» для вдосконалення обліку цієї операції застосовувати форму документа показану в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Форма розрахунку частки зареєстрованого капіталу у разі виходу учасника з товариства

Учасник товариства	Частка учасника у власному капіталі, %	Статутний капітал, грн.	Інші складові власного капіталу, грн					Частка, на яку зменшується статутний капітал (гр.3. гр.2) (Дт 40 Кт 672)	Частка учасника у іншому майні підприємства, грн (гр.8 гр.2)	
			Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток минулих років	Прибуток поточного року	Разом		Дт 441 Кт 672	Дт 43 Кт 672
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

У запропонованому документі, для полегшення розрахунку належного майна учаснику, зі складу зареєстрованого капіталу виділеного окремо статутний капітал, з якого забирається частка учасника, та інший власний капітал, частка в якому належить учаснику та виплачується за рахунок нерозподіленого прибутку (за його наявності) або за рахунок резервного капіталу.

Запропоновані в роботі рекомендації дозволять ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» підвищити рівень аналітичності щодо обліку зареєстрованого капіталу та оперативності прийнятих управлінських рішень відносно зареєстрованого капіталу підприємства.

2.3. Розкриття інформації про зареєстрований капітал у звітності підприємства

Фінансова звітність - це така бухгалтерська звітність, яка містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності, власний капітал та рух грошових коштів підприємства за звітний період.

Зміст фінансової звітності забезпечує задоволення потреб користувачів в інформації, що необхідна для:

- прийняття рішень щодо придбання, продажу та володіння цінними паперами;
- прийняття рішень щодо участі в капіталі підприємства;
- оцінки якості управління;
- оцінки здатності підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання;
- оцінки забезпеченості зобов'язань підприємства;
- визначення суми дивідендів, що підлягають розподілу;
- регулювання діяльності підприємства;
- прийняття інших рішень.

Формування бухгалтерської і фінансової звітності підприємств має здійснюватися відповідно до принципів положень стандартів бухгалтерського обліку.

Виходячи із суті та призначення звітності, можна сформулювати до неї такі вимоги:

- обов'язковість - всі підприємства мають подавати звітність;
- державна регламентація - складається звітність за єдиними правилами і показниками, що визначено формами, які затверджуються Державним комітетом статистики України;
- своєчасність, вірогідність, точність і повнота;
- економічність - дотримання режиму економії при веденні обліку і складанні звітності.

Суттєвою якісною характеристикою інформації, що подається у

фінансових звітах, є її зрозумілість для користувачів. З цією метою припускається, що користувачі мають відповідні знання з бізнесу, економічної діяльності та бухгалтерського обліку і прагнуть вивчати інформацію з достатньою ретельністю. Для того щоб фінансова звітність була зрозумілою користувачам, вона має містити дані про:

- підприємство (повну назву, організаційно-правову форму, місцезнаходження, назву органу управління, якому підпорядковується підприємство);

- дату звітності та звітний період. Якщо період, за який складено фінансовий звіт, відрізняється від звітного періоду, передбаченого Положенням (стандартом), то причини і наслідки цього мають бути розкриті у примітках до фінансової звітності;

- грошову валюту звітності та одиницю її виміру. Якщо грошова валюта звітності відрізняється від валюти, в якій ведеться бухгалтерський облік, то підприємство має розкрити причини цього і методи, використані для переведення фінансових звітів з однієї валюти в іншу;

- відповідну інформацію щодо звітного та попереднього періоду. Така інформація необхідна для порівняння показників у динаміці, розрахунку та аналізу зрушень у структурі, побудові динамічних рядів для потреб економічного аналізу;

- облікову політику підприємства і її зміни. Підприємство має висвітлювати обрану облікову політику шляхом опису принципів оцінки статей звітності, методів обліку щодо окремих статей звітності;

- іншу інформацію, розкриття якої передбачено відповідними положеннями (стандартами).

Щоб бути корисною, інформація має бути доречною, відповідати потребам користувачів під час прийняття рішень. Інформація є доречною, якщо впливає на економічні рішення користувачів, допомагаючи оцінюванню ними минулих, нинішніх чи майбутніх подій, або допомагає їм підтвердити чи скорегувати їх минулі оцінки.

Інформація щодо фінансового стану та результатів діяльності часто використовується як основа для прогнозування майбутнього фінансового стану, результатів діяльності та інших показників, якими безпосередньо зацікавлені користувачі (виплатою дивідендів ціною акцій тощо). Проте, ймовірність прогнозування, виходячи з фінансових звітів, посилюється завдяки способу викладу інформації стосовно минулих операцій та подій.

На доречність інформації впливають її характер та суттєвість. Інформація є суттєвою, якщо її відсутність або неправильне відображення може вплинути на економічні рішення користувачів, прийняті на основі фінансових звітів. Суттєвість залежить від обсягу статті та помилки, допущеної за певних обставин у зв'язку з пропуском чи неправильним відображенням. Таким чином, суттєвість виступає як елемент потреби, а не основною якісною характеристикою, яка має бути притаманною інформації, аби вона стала корисною.

Інформація є достовірною, коли вона не має суттєвих помилок та упередженості, і користувачі можуть покластися на неї тією мірою, якою вона відображає або, як очікується, буде відображати дійсний стан справ. Інформація може бути доречною, але настільки недостовірною за своїм характером або внаслідок подання, що її визнання може стати потенційно помилковим. Щоб бути достовірною, інформація має правдиво відображати операції та інші події, які вона розкриває або, як очікується, зможе розкрити. Таким чином, баланс, наприклад, має правдиво відображати результати всіх операцій та інших подій, результатом яких є зміна активів, зобов'язань або капіталу підприємства на дату звітності, що відповідають критеріям визнання. Інформація буде більш корисною для користувачів за наявності рівноваги між доречністю та достовірністю. Є два обмеження доречності й достовірності інформації.

Своєчасність. У випадку надмірної затримки з наданням звітної інформації вона може втратити свою доречність. Керівництву необхідно знайти оптимальне співвідношення між відносними перевагами своєчасного

надання звітності та забезпеченням достовірності інформації. Зі своєчасним наданням інформації може виникати необхідність скласти звіт раніше, ніж стануть відомі всі аспекти операції або іншої події, що може поставити під загрозу достовірність інформації. І навпаки, якщо затримати звітність до моменту, коли стануть відомі всі аспекти, інформація може бути абсолютно достовірною, але малокорисною для користувачів, які мали прийняти рішення раніше. Для досягнення оптимального співвідношення між доречністю та достовірністю перш за все слід керуватися необхідністю задовольняти потреби користувачів, які приймають економічні рішення. Співвідношення вигоди і витрат. Вигоди, отримані від інформації, мають перевищувати витрати на її надання. Але оцінка економічної вигоди та витрат значною мірою здійснюється на основі міркувань. Більше того, витрати необов'язково несуть ті, хто отримує вигоди. Вигоди можуть отримувати не тільки користувачі, для яких готується інформація; наприклад, надання подальшої інформації кредиторам може знизити витрати підприємства на позику.

Порівнянність. Фінансова звітність має надавати можливість користувачам порівнювати: фінансові звіти підприємств за різні періоди; фінансові звіти різних підприємств (найдоцільніше однієї галузі). Важливою передумовою забезпечення якісної характеристики зіставності є надання користувачам інформації щодо облікової політики, якою керується підприємство при складанні фінансових звітів, будь-яких змін у цій політиці та впливу таких змін. Користувачі мають бути спроможні визначати відмінні риси різних облікових політик щодо подібних операцій та інших подій, які використовуються одним і тим же підприємством у різні проміжки часу та різними підприємствами. Оскільки користувачі мають потребу часового порівняння фінансового стану, результатів діяльності та змін у фінансовому стані підприємства, важливо, аби фінансові звіти відображали відповідну інформацію за попередні періоди.

Формування бухгалтерської і фінансової звітності підприємства

здійснюється відповідно до принципів положень стандартів бухгалтерського обліку.

Річна звітність ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» включає:

- Баланс (Звіт про фінансовий стан) (ф. № 1м);
- Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (ф. № 2м);
- Звіт про рух грошових коштів (ф. № 3);
- Звіт про власний капітал (ф. № 4).
- Примітки до фінансової звітності (ф. №5)

Квартальна звітність складається зростаючим підсумком з початку року у складі Балансу і Звіту про фінансові результати. Звітність ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» складається станом на кінець останнього дня звітного періоду - кварталу або року. Заповнюються форми звітності в тисячах гривень з одним десятковим знаком, а зведені звіти (до яких включено дані звітів двох і більше юридичних осіб) - в тисячах гривень.

Однією із важливих вимог, що ставляться до звітності підприємств і організацій всіх форм власності, є повнота і достовірність її показників. Тому до печатку складання звітності проводиться значна підготовча робота. Насамперед необхідно перевірити повноту відображення в поточному обліку господарських операцій, оформлених відповідними документами, і завершити облікові записи: уточнити розподіл витрат і доходів між суміжними звітними періодами; перевірити стан розрахунків і списати у встановленому порядку нереальну дебіторську заборгованість, а також кредиторську заборгованість, по якій вийшли строки давності позову; розподілити витрати по обслуговуванню виробництва й управлінню; визначити фактичну собівартість випущеної із виробництва та реалізованої продукції (робіт, послуг); визначити і списати фінансовий результат (прибутки, збитки) від реалізації та позареалізаційних операцій; списати (при складанні річного звіту) використаний протягом року прибуток.

Після цього перевіряють правильність облікових записів, взаємно звіряють дані синтетичного й аналітичного обліку і роблять виправні записи

для усунення виявлених помилок (якщо вони мали місце).

Перед складанням річного звіту обов'язково проводять повну інвентаризацію господарських засобів, їх джерел, стану розрахунків з дебіторами і кредиторами і відображають її результати в обліку. Суми статей балансу по розрахунках з фінансовими, податковими органами, установами банків повинні бути погоджені з ними і відрегульовані.

За діючим положенням передбачено повну інвентаризацію проводити в максимально наближені до складання річного звіту строки (з 1 жовтня до 1 січня). Отже, якісна відмінність між квартальним і річним балансом полягає у тому, що перший складають в основному за даними поточного обліку, а показники річного балансу обов'язково підтверджуються результатами інвентаризації, що забезпечує їх достовірність.

Фінансова звітність підписується керівником ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» і головним бухгалтером. Особи, які підписали звітність, несуть повну відповідальність за достовірність звітних показників.

Інформація про зареєстрований капітал ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» наводиться у Балансі, Звіті про власний капітал та у Примітках до фінансової звітності підприємства. У першому розділі пасиву Балансу відображаються складові власного капіталу на кінець звітного періоду. Більш детальна інформація про складові власного капіталу та рух окремих його частин, і зокрема зареєстрований капітал наводиться у Звіті про власний капітал. У Примітках до фінансової звітності розкриваються характеристики та обставини змін у власному капіталі, які не знаходять відображення в інших формах фінансової звітності.

Так, у першому розділі пасиву форми №1м «Баланс» підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» станом на 31.12.2017 року вказано:

I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	46,0	46,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	4,7	4,7
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	161,4	(227,9)
Неоплачений капітал	1425	( )	( )
Усього за розділом I	1495	212,1	(177,2)

Отже, як бачимо зареєстрований капітал підприємства наведено в гр.1400 Балансу в сумі 46,0 тис. грн.

Метою складання Звіту про власний капітал підприємства є надання користувачам фінансової звітності повної, правдивої та неупередженої інформації про зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду.

У графах Звіту про власний капітал, у яких зазначаються складові власного капіталу, фахівці підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» наводять лише ті з них, які зазначені у ф.1м Баланс.

Відмітимо, що величина власного капіталу найкраще характеризує результативність підприємства, а саме можна оцінити ефективність діяльності підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ», успішної рентабельної роботи, його високої конкурентоспроможності на ринку і фінансової стійкості. Для кредиторів власний капітал є показником відповідальності і стабільності підприємства. Чим більший власний капітал і менша кредиторська заборгованість, тим кращі стосунки у підприємства з різними юридичними і фізичними особами.

Таким чином, джерелами власного капіталу в Звіті про власний капітал є:

Зареєстрований капітал (графа 3).

Капітал у дооцінках (графа 4).

Додатковий капітал (графа 5).

Резервний капітал (графа 6).

Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) (графа7).

Неоплачений капітал (графа 8).

Вилучений капітал (графа 9).

Тобто, зареєстрований капітал ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» в сумі 46,0 тис. грн.. наведено в графі 3 Звіту про власний капітал.

Отже, головною ознакою зареєстрованого капіталу є наявність

реальних активів, які передані підприємству його учасниками в обмін на можливість брати участь в управлінні, розподілі прибутків та майна підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ». Тобто, це дасть можливість зберегти власний капітал від фіктивного збільшення активів, штучного збільшення дебіторської заборгованості тощо. При збільшенні статутного капіталу на такій основі не потрібна ні застава майна, ні гарантії третіх осіб, а ресурси будуть приносити користь на протязі багатьох років. Особливо важливим є врахування мети таких вкладень, строків вкладання і використання таких ресурсів, визначення і формування резервів підприємства тощо.

У системі бухгалтерського обліку та фінансової звітності ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» використовують і коригуючі показники, які дають можливість вирішити певні протиріччя. Ці показники відображають рух власного капіталу в процесі його формування та управління ним.

При визначенні підсумку Балансу по розділу «Власний капітал» вираховується збиток, неоплачений капітал і вилучений капітал. Вчасно не внесені активи або вилучені з підприємства зменшують розмір статутного капіталу, тому неоплачений і вилучений капітал вираховується при визначенні підсумку власного капіталу. Розширена інформація щодо наведених видів капіталу наведена у Звіті про власний капітал.

Докладний порядок заповнення кожного рядка форми №4 «Звіт про власний капітал» встановлено у розділі 5 «Зміст статей Звіту про власний капітал» Методичних рекомендацій, затверджених наказом Міністерством фінансів України від 28.03.2013 р. №433 [18].

У статтях «Залишок на початок року» та «Залишок на кінець року» відображають суми власного капіталу на початок (не скоригований залишок) і кінець року. У рядку 4000 форми №4 «Звіт про власний капітал» ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» станом на 01.01.2018 року вказано:

Стаття	Код рядк	Зареєстрований	Капітал у дооцін-	Додатковий	Резервний капітал	Нерозподілений	Неоплачений	Вилучений капітал	Всього
--------	----------	----------------	-------------------	------------	-------------------	----------------	-------------	-------------------	--------

	а	капітал	ках	капітал		прибуток (непокритий збиток)	капітал		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	46	0	0	4,7	(227,9)	0	0	(177,2)

У статтях «Зміна облікової політики», «Виправлення помилок» та «Інші зміни» відображаються суми коригувань, передбачених Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах», затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 28 травня 1999 року №137.

У статті «Скоригований залишок на початок року» відображається залишок власного капіталу на початок звітного року після внесення відповідних коригувань. Водночас, за цією статтею, варто перевірити правильність відображення залишку власного капіталу на початок звітного року після внесення усіх коригувань за кожною графою.

У статті «Чистий прибуток (збиток) за звітний період» відображається сума чистого прибутку (збитку) зі звіту про фінансові результати.

У статті «Інший сукупний дохід за звітний період» відображається сума іншого сукупного доходу за звітний період зі Звіту про фінансові результати. Водночас, якщо інформація про складові іншого сукупного доходу відповідає критеріям суттєвості, така інформація може наводитись у додаткових статтях. Тут, зокрема, може наводитись інформація про дооцінку (уцінку) необоротних активів тощо.

У статтях розділу «Розподіл прибутку» наводиться сума виплат власникам (дивіденди), дані про спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу та відрахування до резервного капіталу. Разом із тим суб'єкти державного (комунального) сектору економіки в додаткових статтях наводять інформацію про суму чистого прибутку, що має бути сплачена до бюджету відповідно до законодавства, дані про спрямування прибутку до спеціальних (цільових) фондів, та на матеріальне заохочення.

У статтях розділу «Внески учасників» наводяться дані про внески до зареєстрованого капіталу підприємства та погашення заборгованості з

капіталу (зміни неоплаченого капіталу в результаті збільшення або зменшення дебіторської заборгованості учасників за внесками до зареєстрованого капіталу підприємства).

У статтях розділу «Вилучення капіталу» наводяться дані про зменшення власного капіталу підприємства внаслідок викупу акцій (часток) власної емісії, перепродаж чи анулювання викуплених акцій (часток), вилучення частки в капіталі, зменшення номінальної вартості акцій, або інші зміни в капіталі, зокрема придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві.

У статті «Разом змін у капіталі» наводиться підсумок змін у складі власного капіталу за звітний період, що визначається як сума всіх змін.

Фінансова звітність ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» надається у повній відповідності до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності, включаючи всі прийняті раніше Міжнародні стандарти і інтерпретації Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ).

Основною метою ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» щодо управління власним капіталом, і зокрема зареєстрованим капіталом є забезпечення стабільної кредитоспроможності та адекватного рівня капіталу для ведення діяльності підприємства та максимізації прибутку його учасників.

ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» здійснює заходи з управління капіталом, спрямовані на зростання рентабельності капіталу, за рахунок оптимізації структури заборгованості та власного капіталу таким чином, щоб забезпечити безперервність своєї діяльності. Керівництво підприємства здійснює огляд структури капіталу на щорічній основі. При цьому керівництво підприємства аналізує вартість капіталу та притаманні його складовим ризики.

Впровадження міжнародних стандартів обліку і звітності в Україні полегшить співпрацю підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» з партнерами, і цим самим надасть можливість залучити додаткові іноземні інвестиції.

Систему бухгалтерського обліку і звітності в Україні в контексті гармонізації з міжнародними стандартами потрібно і надалі удосконалювати. Міністерство фінансів України має забезпечувати дотримання вимог бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності на єдиних методологічних засадах для всіх юридичних осіб.

Висновки до розділу 2

Результати проведеного дослідження практичних основ організації та методики обліку зареєстрованого капіталу підприємства дали підставу зробити наступні висновки:

1. У загальному вигляді організація обліку зареєстрованого капіталу – це процес безупинного, цілеспрямованого вибору і застосування найбільш раціональних засобів і технологічних прийомів збору та обробки облікової інформації й упорядкування звітності щодо формування і зміни зареєстрованого капіталу. Керівник підприємства несе відповідальність за організацію робіт на підприємстві таким чином, щоб всі господарські операції, які відбуваються в межах комерційної, фінансово-господарської діяльності підприємства, були задокументовані.

Облік зареєстрованого капіталу в ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ», як і облік взагалі, ґрунтується на фіксуванні фактів господарської діяльності в первинних документах. З метою своєчасного отримання первинних документів з місць їх виписування наказом керівника встановлено графік документообігу, яким регулюється порядок і строки складання, подання в бухгалтерію документів, а також призначуються конкретні виконавці, відповідальні за дотримання встановленого порядку і строків.

Для фіксування інформації про формування зареєстрованого капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» використовує типові та самостійно розроблені форми первинних документів: виписки банку, прибуткові касові ордери, акти приймання-передачі основних засобів та інших необоротних матеріальних активів, накладні, бухгалтерські довідки, засновницький опис

майна, акти оцінки майна суб'єктів оціночної діяльності та інші. Відповідальність за несвоєчасне складання первинних документів бухгалтерського обліку та недостовірність відображених в них даних несуть особи, які склали та підписали ці документи. Всі первинні документи протягом або в кінці звітного періоду надходять до бухгалтерії.

Практика ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» з організації обліку зареєстрованого капіталу відповідає нормативній базі. Але аналіз організації бухгалтерського обліку зареєстрованого капіталу в ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» дозволяє зробити висновок, що підприємству необхідно здійснити ряд заходів, направлених на її покращання. Почати необхідно з наказу про облікову політику підприємства, де на даний момент відсутні окремим пунктом питання обліку зареєстрованого капіталу. Стосовно організації обліку зареєстрованого капіталу в ньому, на нашу думку, доречним буде відобразити: номенклатуру робочих бухгалтерських рахунків, а також побудову аналітичних рахунків з обліку зареєстрованого капіталу; порядок збільшення та зменшення зареєстрованого капіталу; встановлення порядку визначення складу учасників; підхід до оцінки не грошових внесків до зареєстрованого капіталу; форми первинних документів щодо підтвердження інформації про формування та рух зареєстрованого капіталу; форми внутрішньої звітності щодо операцій з зареєстрованим капіталом.

2. В основу організації синтетичного обліку зареєстрованого першого порядку в ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» покладено передбачену планом рахунків систему з подальшою деталізацією для потреб фінансової звітності та управління підприємства. Від організації аналітичного обліку зареєстрованого капіталу на підприємстві залежить правильність визначення частки кожного власника (учасника). Організація аналітичного обліку зареєстрованого капіталу відбувається в ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» по кожному засновнику залежно від особливостей формування й розміру капіталу підприємства. Робочим планом рахунків передбачено деталізацію (субрахунки першого, другого порядку, аналітичні рахунки), яка б

забезпечувала оперативну інформацію про склад зареєстрованого капіталу підприємства. Для синтетичного обліку та узагальнення інформації про зареєстрований капітал в ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» використовується пасивний балансовий рахунок 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал». Робочим планом рахунків в ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» передбачено використання субрахунку 401 "Статутний капітал". Аналітичний облік ведеться за кожним засновником (учасником) підприємства. Збільшення статутного капіталу супроводжується офіційним внесенням змін до засновницьких документів і може бути досягнуте двома шляхами: або шляхом збільшення номінальної вартості акцій, або шляхом розміщення додатково емітованих акцій. Це означає одне з двох: або додаткові акції розміщуються серед вже зареєстрованих учасників або через оголошення додаткової підписки, на яку насамперед мають право ті ж учасники. Дані первинних документів заносяться до реєстрів бухгалтерського обліку зареєстрованого капіталу, на основі яких складається фінансова звітність підприємства. Таким чином, практика підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» з обліку зареєстрованого капіталу відповідає методичним вимогам.

Для вдосконалення обліку зареєстрованого капіталу доцільним є внесення певних змін та доповнень до Плану рахунків. Для більшої наочності інформації на рахунках бухгалтерського обліку ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» запропоновано введення аналітичних рахунків до субрахунків 443 «Прибуток, використаний у звітному періоді» та 451 «Вилучені акції». Як під час анулювання акцій (часток), так і під час їх перепродажу оформляють бухгалтерську довідку. Ми запропонували ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» для вдосконалення обліку цих операцій застосовувати форму документа про розрахунок результату від перепродажу акцій (часток) або їх анулювання. У цьому документі, на відміну від бухгалтерської довідки, систематизовано інформацію про кількість акцій, їх номінальну та реальну вартість, можливу кореспонденцію рахунків внаслідок перепродажу чи анулювання акцій.

Також потрібно вказати номер протоколу зборів засновників в якому прийнято рішення про здійснення таких операцій з акціями. Запропоновані в роботі рекомендації дозволять ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» підвищити рівень аналітичності щодо обліку зареєстрованого капіталу та оперативності прийнятих управлінських рішень відносно зареєстрованого капіталу підприємства.

3. Формування бухгалтерської і фінансової звітності підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» здійснюється відповідно до принципових положень стандартів бухгалтерського обліку. Інформація про зареєстрований капітал підприємства наводиться у Балансі, Звіті про власний капітал та у Примітках до фінансової звітності підприємства. У першому розділі пасиву Балансу відображаються складові власного капіталу на кінець звітного періоду. Більш детальна інформація про складові власного капіталу та рух окремих його частин, і зокрема зареєстрований капітал наводиться у Звіті про власний капітал. Зареєстрований капітал підприємства наведено в гр.1400 Балансу та гр.3 Звіту про власний капітал в сумі 46,0 тис. грн. У графах Звіту про власний капітал, у яких зазначаються складові власного капіталу, фахівці підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» наводять лише ті з них, які зазначені у ф.1м Баланс.

Відмітимо, що величина власного капіталу найкраще характеризує результативність підприємства, а саме можна оцінити ефективність діяльності підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ», успішної рентабельної роботи, його високої конкурентоспроможності на ринку і фінансової стійкості. Для кредиторів власний капітал є показником відповідальності і стабільності підприємства. Чим більший власний капітал і менша кредиторська заборгованість, тим кращі стосунки у підприємства з різними юридичними і фізичними особами. головною ознакою зареєстрованого капіталу є наявність реальних активів, які передані підприємству його учасниками в обмін на можливість брати участь в управлінні, розподілі прибутків та майна підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН

АППРЕЙЗЕЛ». Тобто, це дасть можливість зберегти власний капітал від фіктивного збільшення активів, штучного збільшення дебіторської заборгованості тощо. При збільшенні статутного капіталу на такій основі не потрібна ні застава майна, ні гарантії третіх осіб, а ресурси будуть приносити користь на протязі багатьох років. Особливо важливим є врахування мети таких вкладень, строків вкладання і використання таких ресурсів, визначення і формування резервів підприємства тощо.

Фінансова звітність ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» надається у повній відповідності до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності, включаючи всі прийняті раніше Міжнародні стандарти і інтерпретації Радою з МСФЗ. Впровадження міжнародних стандартів обліку і звітності в Україні полегшить співпрацю підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» з партнерами, і цим самим надасть можливість залучити додаткові іноземні інвестиції. Систему бухгалтерського обліку і звітності в Україні в контексті гармонізації з міжнародними стандартами потрібно і надалі удосконалювати. Міністерство фінансів України має забезпечувати дотримання вимог бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності на єдиних методологічних засадах для всіх юридичних осіб.

РОЗДІЛ 3

ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА АНАЛІЗУ І АУДИТУ ЗАРЕЄСТРОВАНОВОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Мета, завдання та інформаційні джерела аналізу і аудиту зареєстрованого капіталу підприємства

Аналіз – це спосіб оцінювання фінансового стану і результатів діяльності підприємства на підставі даних по точного фінансового обліку і фінансової звітності. Для підвищення ефективності управління підприємством необхідно проводити аналіз його активів, джерел їх утворення на всіх етапах від створення підприємства до визначення результатів діяльності. Аналіз зареєстрованого капіталу підприємства як складової власного капіталу являє собою складне, комплексне завдання, під час розв'язання якого слід враховувати не лише загальний фінансовий стан та його діяльність, а й аналізування порядку формування власного капіталу, структури власного капіталу, напрямів та ефективності його використання. Тому, для більш реальної оцінки стану зареєстрованого капіталу підприємства, при його аналізуванні варто враховувати основні чинники.

Практична реалізація теоретичних основ моделювання аналізу зареєстрованого капіталу підприємства ґрунтується на побудові організаційно-інформаційної моделі, яка є одним із прийомів формалізації аналітичного процесу в управлінні діяльністю підприємства і передбачає визначення окремих елементів процесу дослідження.

Виходячи зі сказаного, організаційно-інформаційну модель аналізу зареєстрованого капіталу підприємства можна визначити як стислу характеристику аналітичного процесу щодо суб'єктів та об'єктів дослідження, мети і завдань, системи показників, які визначають параметри об'єктів, інформаційного та методичного забезпечення. Послідовна реалізація елементів наведеної у організаційно-інформаційної моделі аналізу зареєстрованого капіталу підприємства за відсутності надзвичайних обставин забезпечує досягнення поставленої мети, яка полягає у створенні

інформаційної бази ефективного управління підприємством на основі дослідження стану зареєстрованого капіталу та динаміки показників його ефективності і факторів, що обумовлюють зміну цих показників.

Організаційно-інформаційна модель аналізу зареєстрованого капіталу підприємства може бути побудована у складі загальної моделі аналізу фінансового стану або розроблена виключно для вирішення аналітичних завдань в управлінні власним капіталом. В обох випадках модель передбачає визначення мети і завдань, суб'єктів і об'єктів дослідження, системи показників, інформаційного та методичного забезпечення аналізу зареєстрованого капіталу: у першому випадку ці елементи розробляються у складі загальної моделі дослідження фінансового стану, у другому – відокремлюються і розглядаються як відносно самостійні.

Розглянемо організаційно-інформаційну модель аналізу зареєстрованого капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ». Вона складається з п'яти взаємопов'язаних блоків (рис.3.1 – 3.5).

Рис. 3.1 Об'єкти і суб'єкти аналізу зареєстрованого капіталу

Суб'єктами аналізу зареєстрованого капіталу на підприємстві є бухгалтерська служба підприємства, зовнішні користувачі інформації,

планова служба, фінансова служба підприємства та керівництво підприємства.

В наступному блоці розглядається система показників аналізу зареєстрованого капіталу (рис. 3.2).

Рис. 3.2 Система показників аналізу зареєстрованого капіталу

Показники аналізу зареєстрованого капіталу можуть бути абсолютними та відносними. До абсолютних показників відносяться показники обсягу: вартісні і натуральні та питомі показники. До відносних показників відносять показники структури, показники інтенсивності процесів та показники динаміки.

Джерела інформації та інформаційне забезпечення аналізу зареєстрованого капіталу показано на рис.3.3.

Рис. 3.3 Джерела інформації та інформаційне забезпечення аналізу зареєстрованого капіталу

Джерела інформації підрозділяються на правові: закони, накази,

постанови тощо та планово-нормативні: методичні розробки, коментарі, листи. Облікова інформація, яка буває поточною та звітною, а також позаоблікова інформація – це і є інформаційне забезпечення.

Велика увага приділяється обробці економічної інформації. Для аналізу зареєстрованого капіталу застосовують широкий спектр прийомів і методів економічного аналізу. Методи обробки економічної інформації розглянуті на рис. 3.4.

Рис. 3.4 Методи обробки економічної інформації з аналізу зареєстрованого капіталу

В ході проведення аналізу застосовуються економіко-математичні та економіко-логічні методи. Економіко-математичні методи діляться на: економіко-статистичні; методи оптимальних рішень; економетричні; методи економічної кібернетики; математичного програмування; евристичні методи. Економіко-логічні методи: використання відносних і середніх величин; застосування порівняння; групування; індексний метод; метод ланцюгових підстановок.

Методичні прийоми узагальнення і реалізація результатів аналізу зареєстрованого капіталу підприємства спрямовані на розробку, обґрунтування та впровадження заходів щодо розвитку підприємства, своєчасного усунення небажаних відхилень від стандартів контролю і

запобігання кризовим ситуаціям.

Методичні прийоми узагальнення аналізу зареєстрованого капіталу показані на рис. 3.5.

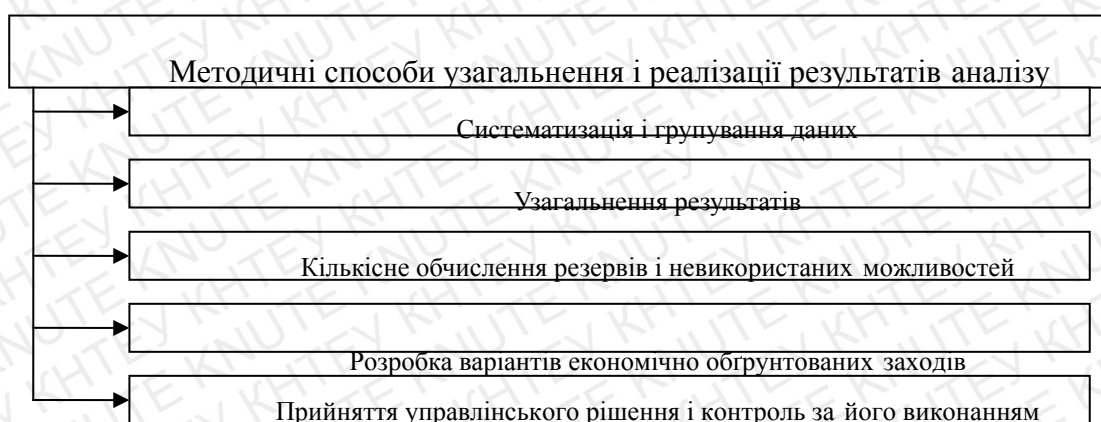

Рис.3.5 Методичні прийоми узагальнення і реалізації аналізу зареєстрованого капіталу

Отже, аналізуючи стан зареєстрованого капіталу за умов ринкової економіки, потрібно розглядати всі конкретні причини невикористаних можливостей, виявляти негативні явища і вживати конкретних заходів для їх усунення.

Зареєстрований капітал є першочерговим джерелом фінансування діяльності підприємства та виражає корпоративні права засновників. Щодо зареєстрованого капіталу як об'єкта контролю, повинні бути зазначені цілі контролю кожної з його складових і зокрема зареєстрованого капіталу з метою підвищення ефективності використання власного капіталу загалом. Контроль за правильністю формування та використання зареєстрованого капіталу відповідно до чинного законодавства повинен забезпечити захист інтересів власників та сприяти підвищенню фінансової стабільності підприємства.

Найефективнішим методом контролю є аудит. Згідно Закону України «Про аудиторську діяльність», аудит – це перевірка даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності суб'єктів господарювання з метою висловлення незалежної думки аудитора про її достовірність в усіх суттєвих аспектах та відповідність вимогам законів України, положень (стандартів)

бухгалтерського обліку або інших правил (внутрішніх положень суб'єктів господарювання) згідно із вимогами користувачів . Аудит в залежності від суб'єкта здійснення поділяється на внутрішній та зовнішній.

Практична реалізація теоретичних основ аудиту зареєстрованого капіталу підприємства ґрунтується на побудові організаційно-інформаційної моделі, яка є одним із прийомів формалізації контрольного процесу в управлінні діяльністю підприємства і передбачає визначення окремих елементів процесу дослідження.

Послідовна реалізація елементів наведеної у організаційно-інформаційної моделі аудиту зареєстрованого капіталу підприємства за відсутності надзвичайних обставин забезпечує досягнення поставленої мети, яка полягає у створенні інформаційної бази ефективного управління підприємством на основі дослідження зареєстрованого капіталу та динаміки його показників і факторів, що обумовлюють зміну цих показників.

Організаційно-інформаційна модель аудиту зареєстрованого капіталу на підприємстві ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» представлена на рис. 3.6.

Суб'єкти аудиту					
Адміністрація підприємства (керівництво)		Бухгалтерська служба підприємства		Спеціально запрошені аудитори	
Об'єкти аудиту					
Операції з обліку зареєстрованого капіталу	Первинні документи	Регістри аналітичного і синтетичного обліку зареєстрованого капіталу	Бухгалтерська і податкова звітність	Функції управління господарською діяльністю	
Джерела інформації					
Нормативні документи	Законодавчі акти	Регістри аналітичного і синтетичного обліку	Первинні документи	Бухгалтерська і податкова звітність	Результати попередніх перевірок
Методичні прийоми аудиту					
Органолептичні		Розрахунково-аналітичні		Документальні	

Інвентаризація, контрольні заміри, вибіркові та суцільні спостереження	Технологічний та хіміко-технологічний контроль	Експертизи, службові розслідування, експеримент	Економічний аналіз, статистичні розрахунки	Економіко-математичні методи	Інформаційне моделювання, дослідження документів	Нормативно-правове регулювання	Групування недоліків
Методичні прийоми узагальнення та реалізації результатів аудиту							
Документування результатів аудиту	Аналітичне групування	Слідчо-юридичне обґрунтування	Систематизоване групування	Прийняття рішень та контроль за їх виконанням			

Рис. 3.6 Організаційно-інформаційна модель аудиту зареєстрованого капіталу на підприємстві ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ»

Метою аудиту зареєстрованого капіталу підприємства є визначення і підтвердження сум зареєстрованого капіталу в бухгалтерському обліку ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ». Аудит зареєстрованого капіталу передбачає перевірку фактичного внеску засновників у статутний капітал та обліку операцій з зареєстрованим капіталом.

Обов'язковим елементом організації аудиту є складання плану та програми аудиту, що є важливим як для замовника (контроль дій аудитора для виконання поставленої мети), так і для аудитора (забезпечує оперативність і точність аудиту).

Відповідно до МСА 300 «Планування аудиту фінансової звітності» [40] план допомагає аудитору: приділяти належну увагу важливим аспектам аудиту; своєчасно виявити та усунути потенційні загрози; правильно організувати і управляти процесом аудиту для підвищення ефективності та дієвості; обрати членів аудиторської групи з відповідним рівнем можливостей і компетенції, щоб відповісти на очікувані ризики, та ефективно співпрацювати з ними; контролювати роботу аудиторської групи та координувати її.

Програма аудиту розробляється і затверджується відповідно до плану та конкретизує план аудиту, визначаючи характер, строк та обсяг запланованих аудиторських процедур. Програма аудиторських послуг з перевірки зареєстрованого капіталу разом з планом у міру необхідності повинна змінюватися, з одночасним документуванням причин внесення змін.

Аудитор також повинен розробити та виконати аудиторські процедури, що в заданих обставинах відповідають меті отримання достатніх та відповідних аудиторських доказів (п. 6 МСА 500 «Аудиторські докази»). Аудиторські докази, необхідні для обґрунтування аудиторських висновків, отримуються головним чином за допомогою аудиторських процедур, що виконуються в процесі аудиторської перевірки зареєстрованого капіталу підприємства. Однак такі докази можуть також включати інформацію, отриману з інших джерел (наприклад, з попереднього аудиту) або в результаті виконання процедур контролю якості (процедур прийняття клієнта або продовження співпраці з клієнтом). Важливим джерелом аудиторських доказів є облікові записи підприємства. Інформація, що використовується в якості аудиторських доказів, може також бути підготовлена за допомогою експерта від управлінського персоналу.

Аудиторські докази складаються з інформації, яка підтверджує твердження управлінського персоналу, а також з будь-яких відомостей, що суперечать таким твердженням. Крім того, в деяких випадках відсутність інформації (наприклад, через відмову управлінського персоналу надати пояснення) використовується аудитором і, таким чином, також являє собою аудиторські докази.

Визначення факту отримання достатніх та відповідних аудиторських доказів для зниження аудиторського ризику до припустимо низького рівню, що дозволяє аудитору зробити помірковані висновки, на підставі яких складатиметься аудиторський звіт, - це питання професійного судження.

Достатність та відповідність аудиторських доказів взаємозв'язані. Достатність – це міра кількості. Необхідна кількість аудиторських доказів

при аудиті зареєстрованого капіталу підприємства залежить від багатьох факторів, наприклад:

- оцінки ризиків суттєвого викривлення (чим вищий ризик, тим більше доказів необхідно отримати);
- характеру внутрішнього контролю: комп'ютеризований або ручний (якщо процедури внутрішнього контролю виконуються без застосування комп'ютерних систем (вручну), необхідно отримати більшу кількість аудиторських доказів);
- рівня довіри до ефективності внутрішнього контролю (високий рівень довіри потребує меншої кількості доказів, що отримуються в результаті виконання процедур по суті, і навпаки, при низькому рівні довіри необхідна більша кількість аудиторських доказів, що отримуються при виконанні процедур по суті);
- знань та досвіду аудитора (при первинному аудиті, як правило, треба отримати більшу кількість доказів, чим при аудиті, що проводиться не вперше);
- суттєвості статей (несуттєві статті потребують меншої кількості аудиторських доказів, однак, слід зазначити, що поняття суттєвості – відносне, і то, що для одного підприємства є несуттєвим, для іншого може бути суттєвим);
- знання, отримані під час аудиту (виявлені помилки можуть вимагати проведення додаткової роботи та отримання більшої кількості доказів); - джерело та надійність інформації.

Також необхідна кількість доказів залежить від якості таких доказів (чим вище якість, тем менше доказів буде необхідно). Однак отримання більшої кількості аудиторських доказів не компенсує їхню низьку якість.

Відповідність – це міра якості аудиторських доказів, а саме доречність та надійність. Доречність залежить від мети аудиторської процедури, а також, якщо доречно, від твердження, що розглядається. На надійність доказів впливає джерело їх отримання та їхній характер, а також

індивідуальні обставини отримання. Доречність та надійність інформації впливають на якість всіх аудиторських доказів. На доречність інформації, що використовується в якості аудиторських доказів, може впливати напрямок тестування.

Певний набір аудиторських процедур може надавати аудиторські докази, доречні для деяких тверджень, але недоречні для інших. З іншого боку, аудиторські докази з різних джерел або різного характеру часто можуть бути доречними для одного й того самого твердження.

На надійність інформації, що використовується в якості аудиторських доказів, а отже і самих доказів, впливає джерело та характер інформації, а також умови її отримання. Існують важливі виключення із загальних правил щодо надійності різноманітних видів аудиторських доказів. Навіть якщо інформація, що використовується в якості аудиторських доказів, отримується з джерел за межами підприємства, певні існуючі обставини можуть впливати на її надійність. (Наприклад, інформація, отримана з незалежного зовнішнього джерела, може бути ненадійною, якщо джерело не є компетентним або експерту від управлінського персоналу не вистачає об'єктивності.) За умови визнання можливості існування виключень корисними можуть бути наступні загальні правила щодо надійності аудиторських доказів.

Надійність аудиторських доказів підвищується, якщо вони отримуються з незалежних джерел за межами підприємства. Надійність аудиторських доказів, що отримуються всередині підприємства, підвищується, якщо запроваджені підприємством відповідні процедури контролю є ефективними.

Аудиторські докази, отримані безпосередньо аудитором (наприклад, в результаті спостереження за застосуванням процедур контролю), є більш надійними, ніж дані, отримані опосередковано або на підставі припущень (наприклад, шляхом запитів щодо застосування процедур контролю).

Аудиторські докази в документарній формі (на папері, в електронному

вигляді або на іншому носії) є більш надійними, ніж дані, отримані в усній формі (наприклад, одночасно складений письмовий протокол зборів є більш надійним, ніж наступне усне викладення питань, що обговорювалися на зборах).

Аудиторські докази, що надаються оригіналами документів, є більш надійними, ніж докази, надані фотокопіями або факсимільними копіями чи документами, що були сфотографовані, оцифровані або іншим чином трансформовані в електронну форму. Надійність таких доказів може залежати від процедур контролю за їх підготовкою та зберіганням.

МСА 520 «Аналітичні процедури» містить додаткові вказівки щодо надійності доказів, що використовуються при виконанні аналітичних процедур по суті:

- доступне джерело інформації;
- порівнянність доступної інформації (наприклад, галузеві дані, можливо, потрібно буде доповнити з метою їх порівняння з подібними даними відносно суб'єкта, який виробляє і продає спеціалізовані товари);
- характер та доречність інформації (наприклад, чи бюджети створювалися в більшій мірі як очікувані результати, ніж як цілі, які повинні бути досягнуті);
- процедури контролю за підготовкою інформації, які розроблені з метою забезпечення її повноти, точності та достовірності.

МСА 240 «Відповідальність аудитора, що стосується шахрайства, при аудиті фінансової звітності» регламентує обставини, в яких аудитор має підстави вважати, що документ не є автентичним або був змінений без відома аудитора. Поки аудитор не має підстав вважати протилежне, аудитор приймає записи та документи як автентичні. Якщо в процесі аудиту будуть виявлені факти, які заставляють аудитора повірити, що документ може бути не автентичним або дані в документі були модифіковані, але ж не розкриті аудитором, аудитор повинен розслідувати такі факти далі. Аудитор може здійснити наступні дії: отримання прямого підтвердження від третьої

сторони; використання роботи експерта для оцінки автентичності документа.

Якщо інформація, що використовується в якості аудиторських доказів, була підготовлена за допомогою експерта від управлінського персоналу, аудитор повинен, наскільки це необхідно, вчинити наступні заходи: оцінити компетенцію, здібності та об'єктивність експерта; зрозуміти методи роботи експерта; оцінити відповідність використання результатів роботи експерта в якості аудиторських доказів для певного твердження. (п. 8 МСА 500).

Аудитор отримує аудиторські докази для формулювання обґрунтованих висновків, на підставі яких складається аудиторський звіт, за допомогою наступних процедур: процедур оцінки ризиків та наступних процедур аудиту, які складаються з: тестів контролю, якщо це вимагається МСА, або за рішенням аудитора; процедур по суті, включаючи детальні тести та аналітичні процедури по суті.

Джерелами інформації для аудиту зареєстрованого капіталу є:

- наказ про облікову політику підприємства;
- первинні документи з обліку зареєстрованого капіталу;
- облікові реєстри, що використовуються для відображення господарських операцій з обліку зареєстрованого капіталу і результатів діяльності;
- акти та довідки попередніх перевірок, аудиторські висновки та інша документація, що узагальнює результати контролю;
- фінансова та податкова звітність.

Аудит зареєстрованого капіталу підприємства здійснюється із застосуванням розрахунково-аналітичних методичних прийомів, передусім економічного аналізу і ЕОМ по підрозділах і підприємству в цілому. Під час перевірки застосовуються документальні методичні прийоми для встановлення конкретних винуватців негативних явищ, визначаються розміри збитків, причини безгосподарності.

Таким чином, правильність і своєчасність аудиту зареєстрованого капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» сприяє забезпеченню збереження

майна підприємства, дотримання засновниками своїх зобов'язань, об'єктивного відображення прибутку підприємства, що сприяє прозорості діяльності та інвестиційній привабливості підприємства.

Таким чином, аналіз зареєстрованого капіталу підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» повинен проводитися з дотриманням системного підходу, який передбачає вивчення комплексу факторів на стадіях обґрунтування, формування й отримання, розподілу і використання фінансових результатів. Аудит зареєстрованого капіталу є однією з форм контролю, в ході здійснення якого аудитор висловлює свою думку щодо правильності, правдивості та достовірності інформації про зареєстрований капітал відображений у фінансовій звітності підприємства. Відмінність аудиту з поміж інших видів контролю полягає в тому, що підприємство здійснює його за власним бажанням, і лише в окремих випадках він може бути обов'язковим.

3.2. Методика аналізу зареєстрованого капіталу підприємства

Аналіз зареєстрованого капіталу підприємства є одним з головних етапів аналізу діяльності підприємства. У процесі аналізу зареєстрованого капіталу здійснимо загальну оцінку складу і структури власного капіталу підприємства, складовою якого є зареєстрований капітал та проведемо оцінку показників фінансової стійкості підприємства.

Аналіз складу власного капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» за 2013-2017 рр. наведено в табл.3.1.

Таблиця 3.1

Аналіз складу власного капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» за 2013-2017 рр., тис. грн.

Показники	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	Абсолютне відхилення, (+,-)		Темп приросту, %	
						2017/2015	2017/2016	2017/2015	2017/2016
Зареєстрований капітал	46,0	46,0	46,0	46,0	46,0	0	0,00	0	0,00
Резервний капітал	4,7	4,7	4,7	4,7	4,7	0	0,00	0	0,00

Нерозподілений прибуток (непо-критий збиток)	216,8	-28,0	-159,3	161,4	-227,9	-68,6	43,06	-389,30	-241,20
Всього власний капітал	267,5	22,7	-108,6	212,1	-177,2	-68,6	63,17	-389,30	-183,55

Як бачимо з табл.3.1, зареєстрований капітал підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» в 2017 році склав 46,0 тис. грн., протягом аналізованого періоду він не змінювався.

Динаміка складу власного капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» за 2013-2017 рр. показана на рис.3.7.

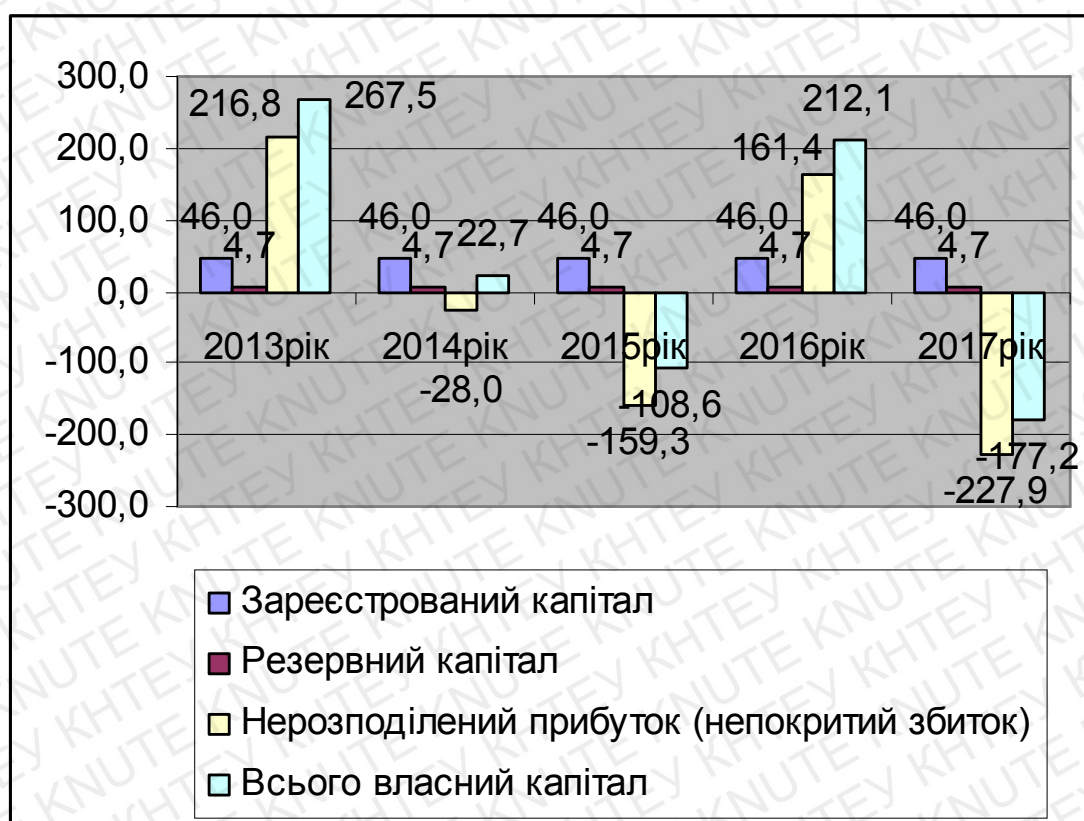

Рис.3.7. Динаміка складу власного капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» за 2013-2017рр., тис. грн.

Власний капітал ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» в 2017 році порівняно 2015 роком зменшився на 68,6 тис. грн., або на 389,30%, а проти 2016 року на 63,17 тис. грн., або на 183,55%. Це відбулося за рахунок зменшення нерозподіленого прибутку підприємства на 241,20%. Резервний капітал підприємства склав в 2017 році 4,7 тис. грн., протягом аналізованого періоду він не змінювався.

Аналіз структури власного капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» за 2013-2017 рр. наведено в табл.3.2.

Таблиця 3.2

Аналіз структури власного капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» за 2013-2017 рр., %

Показники	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	Відхилення, (+,-)	
						2017/2015	2017/2016
Статутний капітал	17,20	202,64	-42,36	21,69	-25,96	16,40	-47,65
Резервний капітал	1,75	20,71	-4,33	2,21	-2,65	1,68	-4,86
Нерозподілений прибуток/непокритий збиток	81,05	-123,35	146,69	76,10	128,61	-18,08	52,51
Всього власний капітал	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	0,00	0,00

Частка зареєстрованого капіталу у структурі власного капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» в 2017 році складає -25,96%, що більше проти 2015 року на 16,40% та менше на 47,65% проти 2016 року.

Динаміка структури власного капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» за 2013-2017 рр. показана на рис.3.8.

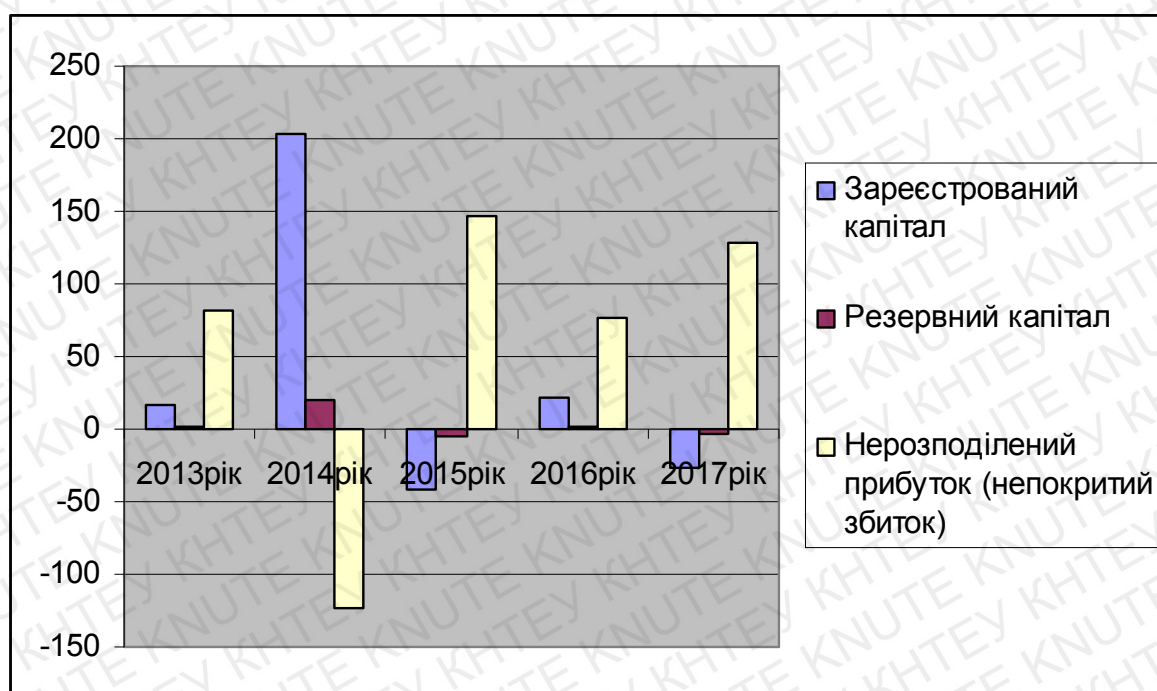

Рис.3.8. Динаміка структури власного капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН

АППРЕЙЗЕЛ» за 2013-2017рр., %

Найбільшу частку у структурі власного капіталу підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» в 2017 році складає непокритий збиток – 128,61%.

Отже, аналізуючи власний капітал ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ», зазначимо, підприємство в 2017 році забезпечено менше власними джерелами ніж позиковими. Таким чином, ситуація, що склалася у сфері фінансування підприємства негативно характеризує фінансово-господарську діяльність ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ», оскільки свідчить про залежність підприємства від позикових коштів.

Умови розвитку трансформаційної економіки України створили об'єктивну необхідність розроблення та обґрунтування нових підходів та інструментарію стратегічного управління структурою власного капіталу, і зокрема зареєстрованим капіталом.

В сучасних умовах господарювання існують наступні базові стратегії управління власним капіталом:

- консервативна, метою якої є отримання доходності вищої, ніж за банківськими депозитами за значно менших ризиків, ніж на ринку акцій;
- збалансована, де очікується отримання доходності, що порівнюється з середньоринковою за найліквіднішими акціями, але з меншим ризиком;
- ризикова, де метою є отримання максимального приросту активів;
- індексна призначена для інвесторів, які мають на меті отримання інвестиційного доходу з портфеля цінних паперів, сформованого на основі індексу.

Використання цих стратегій дає можливість в процесі проведення аналізу оцінити рівень управління власним капіталом та ефективність використання тієї чи іншої стратегії. Для цього в процесі стратегічного аналізу використовується збалансована система показників, яка дає можливість дослідити співвідношення доходності та ризику в процесі

розвитку ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ». До такої системи показників економісти відносять коефіцієнти фінансової стійкості підприємства.

Фінансова стійкість підприємства передбачає те, що ресурси, вкладені у підприємницьку діяльність, повинні окупитися за рахунок грошових надходжень від господарювання, а одержаний прибуток повинен забезпечувати самофінансування і незалежність підприємства від зовнішніх залучених джерел формування майна (активів).

При оцінці фінансової стійкості підприємства особлива роль аналізу зареєстрованого капіталу зумовлена його функціями: зареєстрований капітал підприємства дає змогу організувати процес надання послуг підприємством, застосовувати прогресивні технології, висококваліфіковану робочу силу, посилити власні позиції підприємства на ринку.

Аналіз показників фінансової стійкості ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» за 2013-2017 рр. наведено в табл.3.3.

Таблиця 3.3

Аналіз показників фінансової стійкості ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» за 2013-2017рр.

Показники	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	Відхилення, (+,-)	
						2017/2015	2017/2016
Коефіцієнт незалежності (автономії)	0,994	0,171	-0,456	0,169	-0,334	0,121	-0,504
Коефіцієнт фінансової залежності	1,006	5,863	-2,195	5,902	-2,993	-0,797	-8,895
Коефіцієнт стійкості фінансування	0,994	0,171	-0,456	0,169	-0,334	0,121	-0,504
Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	0,006	0,829	1,456	0,831	1,334	-0,121	0,504

Коефіцієнт незалежності (автономії) характеризує питому вагу власного капіталу в загальній сумі балансу. В 2017 році він становив -0,334, що на 0,504 пункти менше порівняно з 2016 роком. Практикою встановлено, що загальна сума заборгованості не повинна перевищувати суму власних джерел фінансування, тобто критичне значення коефіцієнта автономії

становить 0,5. Чим більше значення коефіцієнта, тим кращий фінансовий стан підприємства (менша залежність від зовнішніх джерел).

Коефіцієнт фінансової залежності свідчить про зменшення в 2017 році питомої ваги залучених коштів у фінансуванні підприємства на 8,895 порівняно з 2016 роком. Він показує, яка сума загальної вартості активів підприємства припадає на 1 грн. власних коштів. Чим менше значення коефіцієнта, чим ближче він до 1,0, тим менша фінансова залежність підприємства від зовнішніх джерел.

Коефіцієнт стійкості фінансування показує частину майна підприємства, яка фінансується за рахунок стійких джерел. Критичне значення коефіцієнта – 0,75. Якщо значення цього коефіцієнта нижче 0,75, можна зробити висновок, що на підприємстві недостатньо стійких джерел формування.

Коефіцієнт концентрації залученого капіталу залежить від галузевих особливостей і становить в 2017 році 1,334, що на 0,504 більше, порівняно з 2015 роком

Таким чином, проаналізувавши фінансову стійкість базового підприємства маємо висновки: підприємство має нестійкий фінансовий стан, про що свідчать показники. Надалі підприємство ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» повинно проводити виважену політику співвідношення ціни та якості послуг, пропонувати систему знижок для постійних та надійних партнерів, вдосконалювати процес організації операційної діяльності за рахунок впровадження новітніх досягнень науки і техніки.

Сучасність і постійні зміни в умовах існування підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» вимагають найновіших методів управління. Звідси постає питання необхідності високоякісного забезпечення процесу управління підприємством. Але більшість аналітичних розрахунків займає як по розрахункам, обробці, аналізу і подальшій інтерпретації досить багато часу, враховуючи, що в змінних умовах необхідно реагувати швидко, оперативно і результативно. Тому при неякісному забезпеченні

управлінського процесу страждають як якість отриманої інформації так і якість результату від застосування цієї інформації для прийняття управлінських рішень. Звідси, впровадження інформаційних технологій для проведення аналізу власного капіталу, і зокрема зареєстрованого капіталу надзвичайно важливі для стабільної роботи ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ».

При роботі з програмою можна отримати автоматично підготовлений в текстовому вигляді докладний висновок з аналізу складу та структури власного капіталу підприємства. При оцінці ефективності власного капіталу підприємства передбачена можливість порівняння досягнутих їм фінансових показників з рекомендованими значеннями. Також передбачено будувати графіки за будь-якими показниками, виводити діапазон рекомендованих значень, зберігати в базі і потім постійно використовувати відібрані графіки, передавати графіки в Microsoft Word і Excel.

Найпопулярнішим засобом управління електронними таблицями є програма Microsoft Excel - додаток з пакета MS Office. Ця програма становить собою електронні таблиці, що дають можливість автоматично здійснювати різноманітні розрахунки, а також забезпечує інтерактивний зв'язок між даними різних документів, створених в середовищі Excel.

За допомогою таблиць Excel був проведений аналіз складу власного капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» у табл. 3.1.

Початкові дані в таблицю ми вводили вручну, абсолютну зміна показників розраховували за формулою, яка задається в рядку формул (рис. 3.9).

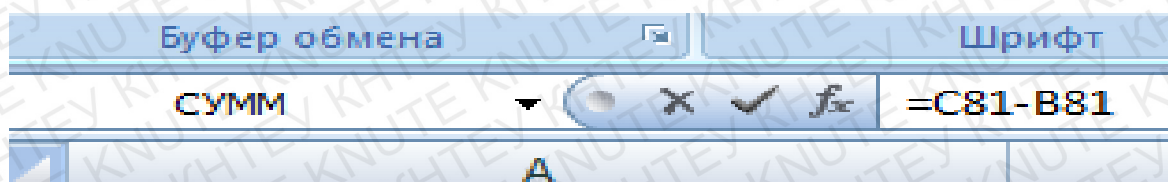

Рис. 3.9 Розрахунок абсолютної зміни за допомогою Microsoft Excel

Як видно з рис. 3.9 особливістю рядка формул є те, що перед кожною

формулою потрібно ставити знак «=» для подальшого її розрахунку.

Для розрахунку темпу росту використовується формула, яка зображена на рис. 3.10.

Рис.3.10 Розрахунок темпу росту за допомогою Microsoft Excel

Для проведення аналізу складу власного капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» за 2013-2017 рр. ми використовували таблицю, що зображена на рис. 3.11.

The image shows a screenshot of Microsoft Excel with a table titled 'Таблиця 3.1 Аналіз складу власного капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» за 2013-2017 рр., тис. грн.' The table has columns for indicators and years (2013-2017), and sub-columns for absolute changes and growth rates.

Показники	2013	2014	2015	2016	2017	Абсолютне відхилення, (+,-)		Темп приросту, %	
	рік	рік	рік	рік	рік	2017/ 2015	2017/ 2016	2017/ 2015	2017/ 2016
Зареєстрований капітал	46	46	46	46	46	0	0	0	0
Резервний капітал	4,7	4,7	4,7	4,7	4,7	0	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокривий збиток)	216,8	-28	-159,3	161,4	-227,9	-68,6	43,06	-389,3	-241,2
Всього власний капітал	267,5	22,7	-108,6	212,1	-177,2	-68,6	63,17	-389,3	-183,55

Рис. 3.11 Аналіз складу власного капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» за 2013-2017 рр. за допомогою програми Microsoft Excel

Отже, впровадження інформаційних технологій для проведення аналізу власного капіталу, і зокрема зареєстрованого капіталу надзвичайно важливо для стабільної роботи підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ».

3.3. Методика аудиту зареєстрованого капіталу підприємства

Методичні прийоми зовнішнього аудиту зареєстрованого капіталу на підприємстві забезпечують комплексне і взаємозалежне дослідження операцій і процесів діяльності підприємства за зареєстрованим капіталом з погляду законності, вирогідності, доцільності і обґрунтованості. На

підприємстві ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» на основі укладеного договору з аудиторською фірмою ТОВ «Таір-Аудит» було проведено зовнішній аудит фінансової звітності за 2016 рік і в тому числі аудит зареєстрованого капіталу підприємства.

На підготовчій стадії аудиту було оцінено систему внутрішнього контролю підприємства. З метою оцінки ефективності внутрішнього контролю аудитор проводив тестування.

Після проведення тестування внутрішнього контролю було складено план аудиту зареєстрованого капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» (дод.Л).

Серед основних напрямів проведення аудиту був аудит статутного капіталу. Його проведення передбачає застосування таких процедур:

- перевірка вимог щодо правильності формування власного капіталу згідно з законодавством України;
- правильність обґрунтованості збільшення (зменшення) статутного капіталу та відображення даних операцій на рахунках бухгалтерського обліку).

Отже, одним із важливих завдань аудиту була перевірка дотримання принципу стабільності величини зареєстрованого капіталу, її відповідності розміру, визначеному засновницькими документами. Аудитор повинен перевірити капітал, що вклали засновники підприємств, який перевищує розмір статутного капіталу, інші внески тощо без рішень про зміни розміру статутного капіталу на основі протоколів зборів засновників; повноту цих внесків на підставі первинних документів, реєстрів обліку тощо.

Інформаційним забезпеченням аудиту власного капіталу, і зокрема зареєстрованого капіталу були бухгалтерські та установчі документи: установчий договір; статут; облікова політика підприємства та аналітичні документи: висновок про динаміку і спів відношення власного і позикового капіталу; висновок про рентабельність капіталу. Перевірка розглянутих документів дозволяє аудиторам виділити основні порушення, а також

1								
2								
і т.д.								

Таким чином, виявлені аудитором порушення та відхилення від норм чинного законодавства заносяться до його робочих документів, а пізніше знаходять відображення у відповідних узагальнюючих документах і доводяться до відома замовника.

Завершальним етапом аудиту є складання аудиторського звіту та аудиторського висновку. Як встановлено в процесі перевірки зареєстрованого капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ», то відповідно до даних Балансу (Звіту про фінансовий стан) зареєстрований капітал товариства станом на 31.12.2016 року становить 46,0 тис. грн. Резервний капітал становить 4,7 тис. грн. відповідно. Нерозподілений прибуток становив 161,4 тис. грн. Всього власний капітал підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» станом на 31.12.2016 року має значення 212,1 тис. грн.

Результати аудиторської перевірки відображаються в аудиторському звіті. Аудиторський звіт містить відомості про стан обліку, внутрішнього контролю, достатність і достовірність фінансової звітності. У зв'язку з тим, що зміст аудиторського звіту залежить від конкретних обставин та наслідків перевірки, він складається за довільною формою.

Аудиторський звіт складається тільки для замовника і може бути опублікований тільки за його дозволом. Аудиторський звіт включає загальну (вступну), аналітичну і підсумкову частини. У вступній частині вказують місце і дату складання звіту, назву аудиторської організації та її адресу, № і дату видачі Сертифіката та Свідоцтва про включення до Реєстру суб'єкта аудиторської діяльності, період, за який здійснюється перевірка, склад облікової та звітної документації, посилання на Закон і положення (стандарти) бухгалтерського обліку, якими керувався аудитор.

В аналітичній частині аудиторського звіту наводять результати перевірки бухгалтерського обліку і фінансової звітності, стану внутрішнього

контролю, спосіб перевірки (суцільний, вибірковий), факти порушень законодавчих, інших нормативно-правових актів та встановлених правил ведення бухгалтерського фінансового обліку і складання фінансової звітності. Третя, підсумкова частина аудиторського звіту включає висновок за результатами аудиторської перевірки.

Аудиторський висновок - це офіційний документ, засвідчений підписом та печаткою аудитора (аудиторської фірми), який складається у встановленому порядку за наслідками проведення аудиту і містить у собі висновок стосовно достовірності повноти і відповідності чинному законодавству та встановленим нормативам бухгалтерського обліку фінансово-господарської діяльності.

Висновок може бути позитивним, умовно-позитивним, негативним або дається відмова від надання висновку про фінансову звітність підприємства.

У двох останніх випадках в аудиторському висновку може наводитися короткий перелік аргументів – причина такого висновку, який відрізняється від позитивного. Для більш докладного опису цих аргументів аудиторський висновок може містити посилання на інформацію, що наводиться у додатку.

Позитивний висновок оформлюється при наявності безумовної позитивної згоди, не фундаментальної невпевненості і не фундаментальної незгоди.

Умовно-позитивний висновок визначається тоді, коли існує фундаментальна незгода та коли вплив факторів, які їх викликали, настільки значний, що може суттєво спотворити дійсний стан на підприємстві.

Наявність фундаментальної незгоди - основа для негативного висновку, а фундаментальної невпевненості - для відмови від видачі висновку.

Визначено основні критерії видачі аудитором позитивного висновку. Він складається, якщо: аудитор отримав всю інформацію, необхідну для цілей аудиту, інформація достатня, дані адекватності і достовірності, фінансова звітність складена на основі дійсних облікових даних, фінансова документація підготовлена у відповідності з прийнятою на підприємстві

обліковою політикою.

Аудитор повинен надати вичерпну інформацію, необхідну для цілей аудиту. Дані перевірки повинні свідчити про її адекватність та достовірність. Фінансову звітність потрібно скласти належним чином.

У ході перевірки суцільним способом повинні перевірятися наступні документи: рахунки, платіжні доручення, касові ордери, накладні, якісні посвідчення, податкові накладні, меморіальні ордери та оборотно-сальдові відомості, журнали по субконто та звітність підприємства.

У висновку аудитора про перевірену фінансову звітність висвітлюється аудитором оцінка перевіреної звітності, відповідність її у всіх суттєвих аспектах інструкціям про порядок складання звітності та принципам обліку, що діють на Україні, а саме: у висновку надається уточнення поняття «дата аудиторського висновку». Аудитор повинен проставляти дату аудиторського висновку на день завершення аудиторської перевірки.

Дата на аудиторському висновку представляється на той самий день, коли керівництво підприємства підписує акт прийому-передачі аудиторського висновку. Дата в аудиторському висновку повинна проставлятися або перед вступною частиною аудиторського висновку, або біля підпису аудитора.

В ході перевірки зареєстрованого капіталу підприємства не виявлені порушення та відхилення від норм чинного законодавства. На основі проведеного зовнішнього аудиту зареєстрованого капіталу в ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» складено аудиторський висновок (дод. М).

Аудиторська перевірка проведена відповідно до Закону України «Про аудиторську діяльність» та Міжнародних стандартів аудиту. Ці стандарти вимагають від аудиторів дотримання відповідних етичних вимог, а також планування та виконання аудиту для отримання достатньої впевненості, що фінансова звітність не містить суттєвих викривлень.

Аудит передбачає виконання аудиторських процедур для отримання аудиторських доказів щодо сум і розкриттів у фінансовій звітності. Вибір

процедур залежить від судження аудитора, включаючи оцінку ризиків суттєвих викривлень фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки. Виконуючи оцінку цих ризиків, аудитор розглядає заходи внутрішнього контролю, що стосуються складання та достовірності подання Компанією фінансової звітності, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю Компанії.

Аудит включає також оцінку відповідності використаної облікової політики, прийнятність облікових оцінок, виконаних управлінським персоналом, та оцінку загального подання фінансової звітності. Аудитори вважають, що отримали достатні та відповідні аудиторські докази для висловлення думки. На їх думку, фінансова звітність відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» станом на 31.12.2016 р., фінансовий результат її діяльності, рух грошових коштів та зміни власного капіталу за рік, що закінчився на зазначену дату. Фінансові звіти складені у відповідності до вимог Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку і відповідають вимогам чинного законодавства щодо організації обліку і звітності в Україні.

Одним із напрямів удосконалення організації і методики аудиту зареєстрованого капіталу підприємства є комп'ютеризація інформаційних систем як внутрішнього, так і зовнішнього аудиту зареєстрованого капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ», яка є гарантом розвитку та підвищення ефективності управління підприємством. Сьогодні актуальним є пошук шляхів зниження витрат робочого часу аудитора та його оптимізація, що може задовольнити високоякісне комп'ютерне забезпечення. Крім того, майбутнє комп'ютеризації аудиту визначає його здатність орієнтуватися на інвесторів, власників, акціонерів, а отже, задовольняти інформаційні вимоги різних напрямків аудиту. Зазначимо, що проблемою залишається оптимальний вибір відповідного забезпечення для аудиту та безпосередньо застосування відповідного продукту.

Теоретико-методичні підходи, що застосовують аудитори під час комп'ютеризації, сформувавши основні вимоги щодо автоматизації аудиту зареєстрованого капіталу на основі вітчизняних, а також міжнародних стандартів.

Зміцнення позицій аудиту в Україні, його наближення до міжнародних традицій аудиту та принципів вимагає актуалізації здатності та ефективності використання новітніх технологій організації аудиту зареєстрованого капіталу на основі використання персональних комп'ютерів. Отже, важливі зміни в аудиті повинні торкнутися технології ведення аудиторських перевірок, насамперед на основі застосування комп'ютерних програм аудиту (табл.3.5).

Таблиця 3.5

Характеристика функціональних можливостей програм аудиту зареєстрованого капіталу в ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ»

Функціональні можливості програм	АудиторIT Audit:	Audit Expert	Audit System
- автоматичне заповнення робочих документів даними бухгалтерського обліку	+	+	+
- виконання стандартів аудиторської діяльності	+	+	+
- систематизацію методологічної роботи	+	+	+
- організація ефективного і раціонального планування аудиту зареєстрованого капіталу за допомогою вбудованих у програму коштів	+		
- підвищення оперативного й наступного контролю за ходом проведення аудиту зареєстрованого капіталу	+	+	+
- зниження трудомісткості проведення аудиту зареєстрованого капіталу	+	+	+
- можливості імпорту в програму даних бухгалтерського обліку	+		
- можливість формування аналітичних форм звітності на підставі даних бухгалтерських звітів		+	
- підвищення якості проведення аудиту зареєстрованого капіталу	+	+	+
- систематизацію і архівування інформації	+	+	+
- поєднує можливості текстового і табличного редакторів і програми для складання оборотно-сальдової відомості			+

На шляху впровадження використання комп'ютерної техніки і технології в аудиті зареєстрованого капіталу існує певне коло проблем: низький рівень розвитку аудиторського ринку, викликаний незначним

періодом його становлення; бездумна комп'ютеризація аудиту може призвести до такої його автоматизації, яка потягне за собою ряд помилок при проведенні аудиту; різна галузева спеціалізація клієнтів аудиторських фірм, що при динамічно мінливому законодавстві заважає детально налагодити спеціалізовані системи на усі можливі випадки; необхідність розроблення методичних підходів реалізації трансформаційних процедур перетворення фінансових звітів по заданих форматах, не розголошуючи при цьому комерційну таємницю аудиторів; низький рівень комп'ютерної грамотності користувачів.

Окрім того, розробка аудиторського програмного забезпечення є досить важким процесом, який потребує значних фінансових витрат.

На сьогодні аудиторські фірми розробили і використовують спеціальні інформаційні системи, орієнтовані на внутрішню регламентацію аудиторської діяльності із застосуванням внутрішньо-фірмових і Міжнародних стандартів. Однак, ринок аудиторського програмного забезпечення в Україні тільки починає розвиватися. Тож нині одними з головних інструментів аудитора, як і раніше, залишаються Word та Excel. Проте, конкуренція, що посилюється в аудиторсько-консалтинговому бізнесі, вже змушує компанії знаходити нові шляхи підвищення ефективності організації та рентабельності діяльності. Неабияку роль у цьому буде відведено й пошуку шляхів рішення підвищення ефективності діяльності, якості надаваних послуг за допомогою застосування спеціалізованих програмних засобів.

Таким чином, можна зробити висновок, що використання інформаційних технологій в аудиті зареєстрованого капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» є не тільки актуальним завданням і найважливішим фактором успішної роботи аудитора, а й необхідною умовою її виконання. Українські фірми повинні усвідомити, що тільки якнайшвидше освоєння інформаційних технологій дозволить їм одержати необхідні конкурентні переваги в боротьбі на вітчизняних і закордонних ринках.

Висновки до розділу 3

Результати проведеного дослідження практичних основ організації та методики аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу підприємства дали підставу зробити наступні висновки:

1. Аналіз зареєстрованого капіталу підприємства як складової власного капіталу являє собою складне, комплексне завдання, під час розв'язання якого слід враховувати не лише загальний фінансовий стан та його діяльність, а й аналізування порядку формування власного капіталу, структури власного капіталу, напрямів та ефективності його використання.

Контроль за правильністю формування та використання зареєстрованого капіталу відповідно до чинного законодавства повинен забезпечити захист інтересів власників та сприяти підвищенню фінансової стабільності підприємства. Найефективнішим методом контролю є аудит.

Практична реалізація теоретичних основ аудиту та аналізу зареєстрованого капіталу підприємства ґрунтується на побудові організаційно-інформаційної моделі, яка є одним із прийомів формалізації контрольно-аналітичного процесу в управлінні діяльністю підприємства і передбачає визначення окремих елементів процесу дослідження. Послідовна реалізація елементів наведених у організаційно-інформаційних моделях аудиту та аналізу зареєстрованого капіталу підприємства за відсутності надзвичайних обставин забезпечує досягнення поставленої мети, яка полягає у створенні інформаційної бази ефективного управління підприємством на основі дослідження зареєстрованого капіталу та динаміки його показників і факторів, що обумовлюють зміну цих показників.

2. Аналіз зареєстрованого капіталу підприємства є одним з головних етапів аналізу діяльності підприємства. Аналіз складу та структури власного капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» за 2013-2017 рр. показав, що зареєстрований капітал підприємства в 2017 році склав 46,0 тис. грн., протягом аналізованого періоду він не змінювався. Частка зареєстрованого

капіталу у структурі власного капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» в 2017 році складає -25,96%, що більше проти 2015 року на 16,40% та менше на 47,65% проти 2016 року.

Аналізуючи власний капітал ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ», зазначимо, що підприємство в 2017 році забезпечено менше власними джерелами ніж позиковими. Таким чином, ситуація, що склалася у сфері фінансування підприємства негативно характеризує фінансово-господарську діяльність ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ», оскільки свідчить про залежність підприємства від позикових коштів.

Використання стратегій управління власним капіталом дає можливість в процесі проведення аналізу оцінити рівень управління власним капіталом та ефективність використання тієї чи іншої стратегії. Для цього в процесі стратегічного аналізу використовується збалансована система показників, яка дає можливість дослідити співвідношення доходності та ризику в процесі розвитку ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ». До такої системи показників економісти відносять коефіцієнти фінансової стійкості підприємства. При оцінці фінансової стійкості підприємства особлива роль аналізу зареєстрованого капіталу зумовлена його функціями: зареєстрований капітал підприємства дає змогу організовувати процес виробництва продукції, застосовувати прогресивні технології, висококваліфіковану робочу силу, посилити власні позиції підприємства на ринку.

Проаналізувавши фінансову стійкість базового підприємства маємо висновки: підприємство має нестійкий фінансовий стан, про що свідчать показники. Надалі підприємство ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» повинно проводити виважену політику співвідношення ціни та якості послуг, пропонувати систему знижок для постійних та надійних партнерів, вдосконалювати процес організації операційної діяльності за рахунок впровадження новітніх досягнень науки і техніки.

Сучасність і постійні зміни в умовах існування підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» вимагають найновіших методів

управління. Звідси постає питання необхідності високоякісного забезпечення процесу управління підприємством. Але більшість аналітичних розрахунків займає як по розрахункам, обробці, аналізу і подальшій інтерпретації досить багато часу, враховуючи, що в змінних умовах необхідно реагувати швидко, оперативно і результативно. Тому при неякісному забезпеченні управлінського процесу страждають як якість отриманої інформації так і якість результату від застосування цієї інформації для прийняття управлінських рішень. Звідси, впровадження інформаційних технологій для проведення аналізу власного капіталу, і зокрема зареєстрованого капіталу надзвичайно важливі для стабільної роботи ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ».

3. Методичні прийоми зовнішнього аудиту зареєстрованого капіталу на підприємстві забезпечують комплексне і взаємозалежне дослідження операцій і процесів діяльності підприємства за зареєстрованим капіталом з погляду законності, вирогідності, доцільності і обґрунтованості.

Інформаційним забезпеченням аудиту власного капіталу, і зокрема зареєстрованого капіталу були бухгалтерські та установчі документи: установчий договір; статут; облікова політика підприємства та аналітичні документи: висновок про динаміку і спів відношення власного і позикового капіталу; висновок про рентабельність капіталу. Перевірка розглянутих документів дозволяє аудиторам виділити основні порушення, а також застосувати аудиторські процедури «по суті»: формування статутного та інших капіталів; нарахування та виплата дивідендів; перевірка розподілу прибутку та ін. Перелік виявлених помилок і фактів обману, на нашу думку, доцільно згрупувати в одному робочому документі. Для цього ми запропонували підприємству спеціально розроблений робочий документ для проведення аудиту зареєстрованого капіталу підприємства.

На підприємстві ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» на основі укладеного договору з аудиторською фірмою ТОВ «Таір-Аудит» було проведено зовнішній аудит фінансової звітності за 2016 рік і в тому числі

аудит зареєстрованого капіталу підприємства. В ході перевірки зареєстрованого капіталу підприємства не виявлені порушення та відхилення від норм чинного законодавства. На основі проведеного зовнішнього аудиту зареєстрованого капіталу в ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» складено аудиторський висновок.

Одним із напрямів удосконалення організації і методики аудиту зареєстрованого капіталу підприємства є комп'ютеризація інформаційних систем як внутрішнього, так і зовнішнього аудиту зареєстрованого капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ», яка є гарантом розвитку та підвищення ефективності управління підприємством. Використання інформаційних технологій в аудиті зареєстрованого капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» є не тільки актуальним завданням і найважливішим фактором успішної роботи аудитора, а й необхідною умовою її виконання. Українські фірми повинні усвідомити, що тільки якнайшвидше освоєння інформаційних технологій дозволить їм одержати необхідні конкурентні переваги в боротьбі на вітчизняних і закордонних ринках.

ВИСНОВКИ

Результати проведеного дослідження теоретико-методологічних та практичних основ обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу товариств з обмеженою відповідальністю дали підставу зробити наступні висновки:

1. Капітал підприємства це сукупність запасу фінансово-економічних благ, як у формі грошових коштів так і не грошовій формі й капітальних інвестицій, що залучаються суб'єктами господарювання до економічного процесу як інвестиційний ресурс і фактор операційної діяльності в напрямі отримання фінансового результату, функціонування яких в економічній системі базується на ринкових принципах і пов'язане з фактором часу, ризику і ліквідності. Важливим для обґрунтування визначення поняття капітал є його узагальнення за такими критеріями, як фінансові ресурси, сукупність грошових ресурсів підприємства, власність суб'єктів господарювання, авансований у господарську діяльність капітал за структурою: власний, позичений і залучений; загальна вартість засобів формування активів за структурою: матеріальною, нематеріальною; характеризується структурними компонентами: боргу, нерозподіленого прибутку, акції; активне і виробниче багатство структура якого визначена засобами виробництва, тощо. Вагомий потенціал у визначенні даної категорії є розгляд її на основі структурного розподілу складових елементів.

2. Чинна нормативно-правова база щодо обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу товариств з обмеженою відповідальністю є досить важливим елементом функціонування підприємства. Зі змінами в економіці змінюється і законодавча база. Бухгалтери, які здійснюють облік зареєстрованого капіталу та аудитори, які перевіряють достовірність, правильність відображення в обліку операцій з зареєстрованим капіталом керуються нормативно-законодавчою базою регулювання обліку і аудиту зареєстрованого капіталу. Проаналізувавши нормативну базу і спеціальну

літературу з теми дослідження, можна зробити висновки про те, що процеси реформування бухгалтерського обліку, як і практика використання нормативно-законодавчої бази управлінського обліку, засвідчили наявність багатьох недостатньо вивчених і неузгоджених питань щодо обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу товариств з обмеженою відповідальністю. Пояснити це можна тим, що дуже часто кожна державна установа при розробці нормативних актів прагне перш за все вирішити свої відомчі проблеми, а деколи і інтереси, і разом з тим не слідкує за узгодженням розробленого нормативного акту з прийнятими раніше. Отже, виникає об'єктивна необхідність подальшого поглиблення теоретичних досліджень і методологічних розробок, спрямованих на удосконалення обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу товариств з обмеженою відповідальністю.

3. Об'єктом дослідження в роботі обрано ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ», яке створене відповідно до чинного законодавства України. Предметом діяльності ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» є оціночна діяльність. Підприємство здійснює оперативний та бухгалтерський облік своєї роботи, веде статистичну звітність і подає її у встановленому обсязі органам державної статистики. Згідно ст. 8 Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність» підприємство самостійно визначає облікову політику підприємства, яка оформлена наказом керівника. Згідно затвердженої облікової політики ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» використовує автоматизовану форму бухгалтерського обліку, тобто всі дані первинних документів накопичуються і реєструються в зведених відомостях, розроблених на комп'ютері. Підприємство в досліджуваному періоді використовувало програму «1С: Бухгалтерія 8.2».

Для узагальнення інформації про фінансово-господарську діяльність ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» було проведено аналіз фінансових результатів його діяльності. Протягом 2013-2017 років показники діяльності підприємства зазнали негативних змін, чистий збиток в 2017 році склав

477,9 тис. грн. проти 320,8 тис. прибутку в 2016 році. Керівництву ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» для покращення фінансового стану підприємства потрібно надалі краще проводити внутрішню політику, завданнями якої є пошук резервів економії витрат, впроваджувати заходи для підвищення доходів, вводити додаткові пільги та послуги для замовників.

4. У загальному вигляді організація обліку зареєстрованого капіталу – це процес безупинного, цілеспрямованого вибору і застосування найбільш раціональних засобів і технологічних прийомів збору та обробки облікової інформації й упорядкування звітності щодо формування і зміни зареєстрованого капіталу. Керівник підприємства несе відповідальність за організацію робіт на підприємстві таким чином, щоб всі господарські операції, які відбуваються в межах комерційної, фінансово-господарської діяльності підприємства, були задокументовані.

Облік зареєстрованого капіталу в ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ», як і облік взагалі, ґрунтується на фіксуванні фактів господарської діяльності в первинних документах. З метою своєчасного отримання первинних документів з місць їх виписування на казю керівника встановлено графік документообігу, яким регулюється порядок і строки складання, подання в бухгалтерію документів, а також призначуються конкретні виконавці, відповідальні за дотримання встановленого порядку і строків.

Для фіксування інформації про формування зареєстрованого капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» використовує типові та самостійно розроблені форми первинних документів: виписки банку, прибуткові касові ордери, акти приймання-передачі основних засобів та інших необоротних матеріальних активів, накладні, бухгалтерські довідки, засновницький опис майна, акти оцінки майна суб'єктів оціночної діяльності та інші. Відповідальність за несвоєчасне складання первинних документів бухгалтерського обліку та недостовірність відображених в них даних несуть особи, які склали та підписали ці документи. Всі первинні документи протягом або в кінці звітного періоду надходять до бухгалтерії.

Практика ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» з організації обліку зареєстрованого капіталу відповідає нормативній базі. Але аналіз організації бухгалтерського обліку зареєстрованого капіталу в ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» дозволяє зробити висновок, що підприємству необхідно здійснити ряд заходів, направлених на її покращання. Почати необхідно з наказу про облікову політику підприємства, де на даний момент відсутні окремим пунктом питання обліку зареєстрованого капіталу. Стосовно організації обліку зареєстрованого капіталу в ньому, на нашу думку, доречним буде відобразити: номенклатуру робочих бухгалтерських рахунків, а також побудову аналітичних рахунків з обліку зареєстрованого капіталу; порядок збільшення та зменшення зареєстрованого капіталу; встановлення порядку визначення складу учасників; підхід до оцінки не грошових внесків до зареєстрованого капіталу; форми первинних документів щодо підтвердження інформації про формування та рух зареєстрованого капіталу; форми внутрішньої звітності щодо операцій з зареєстрованим капіталом.

5. В основу організації синтетичного обліку зареєстрованого першого порядку в ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» покладено передбачену планом рахунків систему з подальшою деталізацією для потреб фінансової звітності та управління підприємства. Від організації аналітичного обліку зареєстрованого капіталу на підприємстві залежить правильність визначення частки кожного власника (учасника). Організація аналітичного обліку зареєстрованого капіталу відбувається в ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» по кожному засновнику залежно від особливостей формування й розміру капіталу підприємства. Робочим планом рахунків передбачено деталізацію (субрахунки першого, другого порядку, аналітичні рахунки), яка б забезпечувала оперативну інформацію про склад зареєстрованого капіталу підприємства. Для синтетичного обліку та узагальнення інформації про зареєстрований капітал в ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» використовується пасивний балансовий рахунок 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал». Робочим планом рахунків в ТОВ «АМЕРИКЕН

АППРЕЙЗЕЛ» передбачено використання субрахунку 401 "Статутний капітал". Аналітичний облік ведеться за кожним засновником (учасником) підприємства. Збільшення статутного капіталу супроводжується офіційним внесенням змін до засновницьких документів і може бути досягнуте двома шляхами: або шляхом збільшення номінальної вартості акцій, або шляхом розміщення додатково емітованих акцій. Це означає одне з двох: або додаткові акції розміщуються серед вже зареєстрованих учасників або через оголошення додаткової підписки, на яку насамперед мають право ті ж учасники. Дані первинних документів заносяться до реєстрів бухгалтерського обліку зареєстрованого капіталу, на основі яких складається фінансова звітність підприємства. Таким чином, практика підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» з обліку зареєстрованого капіталу відповідає методичним вимогам.

Для вдосконалення обліку зареєстрованого капіталу доцільним є внесення певних змін та доповнень до Плану рахунків. Для більшої наочності інформації на рахунках бухгалтерського обліку ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» запропоновано введення аналітичних рахунків до субрахунків 443 «Прибуток, використаний у звітному періоді» та 451 «Вилучені акції». Як під час анулювання акцій (часток), так і під час їх перепродажу оформляють бухгалтерську довідку. Ми запропонували ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» для вдосконалення обліку цих операцій застосовувати форму документа про розрахунок результату від перепродажу акцій (часток) або їх анулювання. У цьому документі, на відміну від бухгалтерської довідки, систематизовано інформацію про кількість акцій, їх номінальну та реальну вартість, можливу кореспонденцію рахунків внаслідок перепродажу чи анулювання акцій. Також потрібно вказати номер протоколу зборів засновників в якому прийнято рішення про здійснення таких операцій з акціями. Запропоновані в роботі рекомендації дозволять ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» підвищити рівень аналітичності щодо обліку зареєстрованого капіталу та оперативності прийнятих управлінських рішень відносно зареєстрованого капіталу

підприємства.

6. Формування бухгалтерської і фінансової звітності підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» здійснюється відповідно до принципів положень стандартів бухгалтерського обліку. Інформація про зареєстрований капітал підприємства наводиться у Балансі, Звіті про власний капітал та у Примітках до фінансової звітності підприємства. У першому розділі пасиву Балансу відображаються складові власного капіталу на кінець звітного періоду. Більш детальна інформація про складові власного капіталу та рух окремих його частин, і зокрема зареєстрований капітал наводиться у Звіті про власний капітал. Зареєстрований капітал підприємства наведено в гр.1400 Балансу та гр.3 Звіту про власний капітал в сумі 46,0 тис. грн. У графах Звіту про власний капітал, у яких зазначаються складові власного капіталу, фахівці підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» наводять лише ті з них, які зазначені у ф.1м Баланс.

Відмітимо, що величина власного капіталу найкраще характеризує результативність підприємства, а саме можна оцінити ефективність діяльності підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ», успішної рентабельної роботи, його високої конкурентоспроможності на ринку і фінансової стійкості. Для кредиторів власний капітал є показником відповідальності і стабільності підприємства. Чим більший власний капітал і менша кредиторська заборгованість, тим кращі стосунки у підприємства з різними юридичними і фізичними особами. головною ознакою зареєстрованого капіталу є наявність реальних активів, які передані підприємству його учасниками в обмін на можливість брати участь в управлінні, розподілі прибутків та майна підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ». Тобто, це дасть можливість зберегти власний капітал від фіктивного збільшення активів, штучного збільшення дебіторської заборгованості тощо. При збільшенні статутного капіталу на такій основі не потрібна ні застава майна, ні гарантії третіх осіб, а ресурси будуть приносити користь на протязі багатьох років. Особливо важливим є врахування мети

таких вкладень, строків вкладання і використання таких ресурсів, визначення і формування резервів підприємства тощо.

Фінансова звітність ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» надається у повній відповідності до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності, включаючи всі прийняті раніше Міжнародні стандарти і інтерпретації Радою з МСФЗ. Впровадження міжнародних стандартів обліку і звітності в Україні полегшить співпрацю підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» з партнерами, і цим самим надасть можливість залучити додаткові іноземні інвестиції. Систему бухгалтерського обліку і звітності в Україні в контексті гармонізації з міжнародними стандартами потрібно і надалі удосконалювати. Міністерство фінансів України має забезпечувати дотримання вимог бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності на єдиних методологічних засадах для всіх юридичних осіб.

7. Аналіз зареєстрованого капіталу підприємства як складової власного капіталу являє собою складне, комплексне завдання, під час розв'язання якого слід враховувати не лише загальний фінансовий стан та його діяльність, а й аналізування порядку формування власного капіталу, структури власного капіталу, напрямів та ефективності його використання.

Контроль за правильністю формування та використання зареєстрованого капіталу відповідно до чинного законодавства повинен забезпечити захист інтересів власників та сприяти підвищенню фінансової стабільності підприємства. Найефективнішим методом контролю є аудит.

Практична реалізація теоретичних основ аудиту та аналізу зареєстрованого капіталу підприємства ґрунтується на побудові організаційно-інформаційної моделі, яка є одним із прийомів формалізації контрольно-аналітичного процесу в управлінні діяльністю підприємства і передбачає визначення окремих елементів процесу дослідження. Послідовна реалізація елементів наведених у організаційно-інформаційних моделях аудиту та аналізу зареєстрованого капіталу підприємства за відсутності надзвичайних обставин забезпечує досягнення поставленої мети, яка полягає

у створенні інформаційної бази ефективного управління підприємством на основі дослідження зареєстрованого капіталу та динаміки його показників і факторів, що обумовлюють зміну цих показників.

8. Аналіз зареєстрованого капіталу підприємства є одним з головних етапів аналізу діяльності підприємства. Аналіз складу та структури власного капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» за 2013-2017 рр. показав, що зареєстрований капітал підприємства в 2017 році склав 46,0 тис. грн., протягом аналізованого періоду він не змінювався. Частка зареєстрованого капіталу у структурі власного капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» в 2017 році складає -25,96%, що більше проти 2015 року на 16,40% та менше на 47,65% проти 2016 року.

Аналізуючи власний капітал ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ», зазначимо, що підприємство в 2017 році забезпечено менше власними джерелами ніж позиковими. Таким чином, ситуація, що склалася у сфері фінансування підприємства негативно характеризує фінансово-господарську діяльність ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ», оскільки свідчить про залежність підприємства від позикових коштів.

Використання стратегій управління власним капіталом дає можливість в процесі проведення аналізу оцінити рівень управління власним капіталом та ефективність використання тієї чи іншої стратегії. Для цього в процесі стратегічного аналізу використовується збалансована система показників, яка дає можливість дослідити співвідношення доходності та ризику в процесі розвитку ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ». До такої системи показників економісти відносять коефіцієнти фінансової стійкості підприємства. При оцінці фінансової стійкості підприємства особлива роль аналізу зареєстрованого капіталу зумовлена його функціями: зареєстрований капітал підприємства дає змогу організувати процес виробництва продукції, застосовувати прогресивні технології, висококваліфіковану робочу силу, посилити власні позиції підприємства на ринку.

Проаналізувавши фінансову стійкість базового підприємства маємо

висновки: підприємство має нестійкий фінансовий стан, про що свідчать показники. Надалі підприємство ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» повинно проводити виважену політику співвідношення ціни та якості послуг, пропонувати систему знижок для постійних та надійних партнерів, вдосконалювати процес організації операційної діяльності за рахунок впровадження новітніх досягнень науки і техніки.

Сучасність і постійні зміни в умовах існування підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» вимагають найновіших методів управління. Звідси постає питання необхідності високоякісного забезпечення процесу управління підприємством. Але більшість аналітичних розрахунків займає як по розрахункам, обробці, аналізу і подальшій інтерпретації досить багато часу, враховуючи, що в змінних умовах необхідно реагувати швидко, оперативно і результативно. Тому при неякісному забезпеченні управлінського процесу страждають як якість отриманої інформації так і якість результату від застосування цієї інформації для прийняття управлінських рішень. Звідси, впровадження інформаційних технологій для проведення аналізу власного капіталу, і зокрема зареєстрованого капіталу надзвичайно важливі для стабільної роботи ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ».

9. Методичні прийоми зовнішнього аудиту зареєстрованого капіталу на підприємстві забезпечують комплексне і взаємозалежне дослідження операцій і процесів діяльності підприємства за зареєстрованим капіталом з погляду законності, вирогідності, доцільності і обґрунтованості.

Інформаційним забезпеченням аудиту власного капіталу, і зокрема зареєстрованого капіталу були бухгалтерські та установчі документи: установчий договір; статут; облікова політика підприємства та аналітичні документи: висновок про динаміку і спів відношення власного і позикового капіталу; висновок про рентабельність капіталу. Перевірка розглянутих документів дозволяє аудиторам виділити основні порушення, а також застосувати аудиторські процедури «по суті»: формування статутного та

інших капіталів; нарахування та виплата дивідендів; перевірка розподілу прибутку та ін. Перелік виявлених помилок і фактів обману, на нашу думку, доцільно згрупувати в одному робочому документі. Для цього ми запропонували підприємству спеціально розроблений робочий документ для проведення аудиту зареєстрованого капіталу підприємства.

На підприємстві ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» на основі укладеного договору з аудиторською фірмою ТОВ «Таір-Аудит» було проведено зовнішній аудит фінансової звітності за 2016 рік і в тому числі аудит зареєстрованого капіталу підприємства. В ході перевірки зареєстрованого капіталу підприємства не виявлені порушення та відхилення від норм чинного законодавства. На основі проведеного зовнішнього аудиту зареєстрованого капіталу в ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» складено аудиторський висновок.

Одним із напрямів удосконалення організації і методики аудиту зареєстрованого капіталу підприємства є комп'ютеризація інформаційних систем як внутрішнього, так і зовнішнього аудиту зареєстрованого капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ», яка є гарантом розвитку та підвищення ефективності управління підприємством. Використання інформаційних технологій в аудиті зареєстрованого капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» є не тільки актуальним завданням і найважливішим фактором успішної роботи аудитора, а й необхідною умовою її виконання. Українські фірми повинні усвідомити, що тільки якнайшвидше освоєння інформаційних технологій дозволить їм одержати необхідні конкурентні переваги в боротьбі на вітчизняних і закордонних ринках.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексеева А.В. Звітність підприємств: [навч. посіб.] /А.В. Алексеева, А.П. Шаповалова, Г.В. Уманців. - [2-е вид., перероб. і доп.]. - К.:КНТЕУ, 2013. - 368 с.
2. Балабанов И.Т. Основы финансового менеджмента: учебное пособие / И.Т. Балабанов. – М. : Финансы и статистика, 1998. – 477 с.
3. Бідник О.І. Поняття капіталу підприємства та його еволюція / О.І. Бідник // Науковий вісник. – 2007. – Режим доступу:http://www.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/nvnlts/17_2/131Bidnyk17_2.pdf
4. Біла О.Г. Фінансове планування і фінансова стабільність підприємств / О.Г. Біла // Фінанси України. – 2007. – № 4. – С.112-119.
5. Бланк И.А. Управление формированием капитала / И.А. Бланк – К.: «Ника-Центр», 2008. – 656 с.
6. Болдуев М.В. Удосконалення елементів системи внутрішнього контролю суб'єктів господарювання / М.В. Болдуев // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. – 2015. – № 3. – С. 75–82.
7. Бондар М.І. Звітність підприємства: Підручник. / М.І. Бондар, Ю.А. Верига, М.М. Орищенко. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. - 570 с.
8. Брігхем Є.Ф. Основы финансового менеджмента: навч. посібник / Є.Ф. Брігхем. – К. : Центр навчальної літератури, 2008. – 560 с.
9. Бурдые П. Социология социального пространства / Пер. с франц.; отв. ред. перевода Н. А. Шматко. - М.: Институт экспериментальной социологии; СПб.: Алетейя, 2007. - 288 с.
- 10.Бутинець Т.А. Методологія внутрішнього контролю / Т.А. Бутинець, В.А. Шепелюк // Бухгалтерський облік, аналіз та аудит; проблеми теорії, методології, організації: зб. наук. праць. – К.: ПП «Рута», 2013. – С. 40–43.

- 11.Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів /Ф. Ф. Бутинець – 8-ме вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2009. – 912 с.
- 12.Бутинець Ф.Ф. Сучасний бухгалтерський облік і контроль: проблеми розвитку : монографія / Ф.Ф. Бутинець, Т.А. Бутинець, Р.О. Савченко, М.А. Вахрушина, О.П. Колумбет; ред.: Ф.Ф. Бутинець; Вінниц. фінанс.-екон. ун-т, Житомир. наук. бух. шк. - Житомир : Рута, 2014. - 378 с.
- 13.Висоцька І. Б. Оптимізація структури капіталу підприємства з метою підвищення його фінансової безпеки / І. Б. Висоцька // Науковий вісник НЛТУ України. – 2013. – Вип. 23.1. – с. 224-230.
- 14.Господарський кодекс України від 16.01.2003 року № 436-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
- 15.Гошко Т.Д. Використання інформаційних технологій при аналізі фінансового стану підприємства / Т. Д. Гошко // Економічні науки. Сер.: Облік і фінанси . - 2013. - Вип. 10(3). - С. 169-176.
- 16.Гриців Є.В. Визначення економічної сутності капіталу підприємства та його функцій / Є.В. Гриців // Управління розвитком. – 2014. – № 11. – С. 67-70.
- 17.Грінько А. П. Класифікація основного капіталу як інформаційний інструментарій бухгалтерського обліку / А. П. Грінько // Технологический аудит и резервы производства. – 2015. – № 2(6). – С. 72–76.
- 18.Гура Н.О. Інформаційні системи і технології в обліку: [навчальний комп'ютерний практикум] / Укладачі Н.О. Гура, І.А. Дерун. - Харків: Видавець Савчук О.О., 2015. – 56 с.
- 19.Дорош Н.І. Теоретичні аспекти організації бухгалтерського обліку / Н.І. Дорош. - Збірник наукових праць «Економіка. Менеджмент. Бізнес». – Київ: ДУТ. – 2015. – Випуск 1(11). - С. 93-97.
- 20.Закон України «Про аудиторську діяльність» від 15.05.2003 року №762-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

21. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 року № 996-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/>
22. Закон України «Про Господарські товариства» від 19.09.1991 р. № 1576-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
23. Інструкція з використання Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій, наказ Міністерства фінансів України від 30.10.1999 року № 291 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
24. Катан Л.І. Фінансовий менеджмент: навч. посібник / Л.І. Катан, Л.І. Бровко, Н.П. Дуброва, Н.В. Бондарчук. – Суми : «Довкілля», 2009. – 184 с.
25. Кім Ю. Г. Бухгалтерський та податковий облік: первинні документи та порядок їх заповнення: навч. посіб. / Ю. Г. Кім; М-во освіти і науки України. – Київ: Центр учбової літератури, 2014. – 600 с.
26. Клименко С.М. Управління конкурентоспроможністю підприємства : навч. посіб. / С.М. Клименко. – К: КНЕУ, 2008. – 520 с.
27. Коблянська Г.Ю. Звітність підприємств: [навчальний посібник] / Г.Ю. Коблянська . - К.: РВЦ НУБіП України, 2014. – 290 с.
28. Конституція України від 28.06.1996 року № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
29. Корінько М.Д. Бухгалтерський облік: навч. посіб. для студентів ВНЗ/ М.Д. Корінько, Г.Б. Титаренко, В.П. Карев, Н.М. Цветкова, В.П. Пантелеєв, О.І. Пилипенко, М.Г. Левочко: За ред. М.Д. Корінько. ДКСУ, ДАСОА.-К:ДП: «Інформ.-аналіт.Агенство», 2014. – 459 с.
30. Крамаренко Г.О. Фінансовий менеджмент : підруч. / Г.О. Крамаренко, О.Є. Чорна. – К. : ЦНЛ, 2006. – 520 с.
31. Крупка Я.Д. Фінансовий облік: [підруч.] / Я.Д. Крупка, З.В. Задорожний, Н.Я. Микитюк [та ін.]. - 2-е вид, доп. і перероб. - К.: Кондор-Видавництво, 2013. - 551с.

32. Кучменко В.О. Економічна сутність поняття капіталу підприємства та його структура / В.О. Кучеренко // Економічний вісник Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету ім. Г. Сковороди. – 2017. – вип.33/1. - С. 232-237
33. Лебідь О.В. Управління капіталом підприємства на основі узгодженості його складових: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності) / О. В. Лебідь. – Харків, 2009. – 18 с.
34. Ловінська Л.Г. Нормативно-методичне забезпечення бухгалтерського обліку в умовах застосування міжнародних стандартів фінансової звітності: [монографія] / Л.Г. Ловінська, О.О. Канцуров, В.Г. Швець, Б.А. Засадний, Т.Г. Мельник; ред.: Л.Г. Ловінська; Держ. навч.-наук. установа "Акад. фін. упр.". - К. : ДННУ "Акад. фін. упр.", 2013. - 293 с.
35. Маркс К. Капітал. Критика політичної економії / Переклад І.І. Степанова-Скворцова. – Том перший. Книга I: Процес виробництва капіталу. – Державне видавництво політичної літератури УРСР, 1952. – 790 с.
36. Мельник Т.Г. Бухгалтерський облік: практикум: Навчальний посібник. / Т.Г. Мельник. - К.: Кондор, 2013. - 425с.
37. Методичні рекомендації про застосування реєстрів бухгалтерського обліку, наказ Міністерства фінансів України від 12.12.2000 року № 356 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
38. Міжнародний стандарт аудиту 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.aru.com.ua
39. Міжнародний стандарт аудиту 230 «Аудиторська документація» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.aru.com.ua
40. Міжнародний стандарт аудиту 300 «Планування аудиту фінансової звітності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.aru.com.ua
41. Міжнародний стандарт аудиту 500 «Аудиторські докази» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.aru.com.ua

42. Міжнародний стандарт аудиту 520 «Аналітичні процедури» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.aru.com.ua
43. Міжнародний стандарт аудиту 700 «Формулювання думки та надання звіту щодо фінансової звітності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.aru.com.ua
44. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 32 «Фінансові інструменти: подання», міжнародний документ № 929_029 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
45. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 39 «Фінансові інструменти: визнання і оцінка», міжнародний документ № 929_015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
46. Міжнародний стандарт фінансової звітності 2 «Платіж на основі акцій», міжнародний документ № 929_005 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
47. Міжнародний стандарт фінансової звітності 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації», міжнародний документ № 929_007 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
48. Міжнародний стандарт фінансової звітності 9 «Фінансові інструменти», міжнародний документ № 929_016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
49. Мних Є.В. Фінансовий аналіз: навч. посібник / Є.В. Мних, Н.С. Барабаш . – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010 . – 412 с.
50. Мостовенко С.М. Правове регулювання оподаткування фізичних осіб під час здійснення операцій із цінними паперами: автореф. дис. ... канд. юр. наук: спец. 12.00.07 / С.М. Мостовенко. - К., 2016. - 22 с.
51. Музиченко Т. О. Організація облікового процесу складових власного капіталу / Т. О. Музиченко. // Ефективна економіка. - 2015. - № 6. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2015_6_38

52. Назарова І. Сутність та структуризація власного капіталу для потреб обліку / І. Назарова // Вісник Тернопільського національного економічного університету. – 2017. - №3. – С. 117-126
53. Нападівська Л. Управлінський облік: значення та застосування у практичній діяльності вітчизняних підприємств умовах ринкових відносин / Л. Нападівська // Бухгалтерський облік і аудит. – 2011. – № 10. – С. 45–56.
54. Нападівська Л.В. Фінансовий облік: [підруч.] /Л.В. Нападівська, А.В. Алексеева, О.А. Бакурова [та ін.]; за заг. ред. Л.В. Нападівської. - К.: КНТЕУ, 2013. – 700 с.
55. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 року № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/>.
56. Одношевна О.О. Концепт обліку і аудиту власного капіталу підприємств // Одношевна О.В. // Науковий вісник Херсонського державного університету – Херсон, 2015. – №13, с. 154-157
57. Офіційний сайт Державного комітету статистики України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
58. Пилипенко І.І. Сучасний аудит. Підручник / наук. ред. І.І. Пилипенка; Нац. акад. статистики, обліку та аудиту. – К.: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2015. – 643 с.
59. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу і зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій, наказ Міністерства фінансів України від 09.12.2011 року № 1591 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
60. Податковий кодекс України від 02.12.2010 року № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
61. Поддєрьогін А.М. Фінансовий менеджмент: підручник / А.М. Поддєрьогін. – К. : КНЕУ, 2008. – 536 с.

62. Подольська В.О. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / В.О. Подольська, О.В. Яріш. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 202 с.
63. Полінкевич О. М. Суть понять «капітал» та «оптимальна структура капіталу підприємств» в економічній науці / О. М. Полінкевич, О. М. Панькевич // Економічні науки. Серія «Економічна теорія та економічна історія». Збірник наукових праць. Луцький НТУ. – 2014. – Випуск 11 (44). – С. 143-152.
64. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти», наказ Міністерства фінансів України від 30.11.2001 року № 559 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
65. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 24 «Прибуток на акцію», наказ Міністерства фінансів України від 16.07.2001 року № 344 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
66. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 року № 92 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
67. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995 року № 88 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua
68. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 року № 879 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
69. Пономарьов Д. Е. Капітал підприємства: сутність та аналіз формування і використання / Д. Е. Пономарьов // Інвестиції: практика та досвід. - 2016. - № 5. - С. 53-58.
70. Рябикіна К.Г. Капітал підприємства як об'єкт економічного управління / К.Г. Рябикіна // Бізнес Інформ. – 2014. – №10. – С. 23-29.
71. Савельєва Т. М. Напрямки удосконалення управління капіталом підприємства / Т. М. Савельєва // Економіка будівництва і міського господарства. – 2014. – Том 10, № 3. – С. 191–196.

72. Савченко В. М. Концепція капіталу та його відображення в обліку / В. М. Савченко, В. Г. Крячко // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. – 2015. – Вип. 28. – С. 150–156.
73. Садовська І.Б. Бухгалтерський облік. Практикум: навч. посібн. / І.Б. Садовська, О.О. Бортнікова, К. Є. Нагірська. – Луцьк: Луцький НТУ, 2014. – 284 с.
74. Самуельсон П. Економіка / П. Самуельсон [пер. с англ.] – Т.2 – М. : МГП «Алгон», 1992. – 332 с.
75. Сахарчук Б.С. Шляхи використання результатів аналізу в управлінні статутним капіталом / Б.С. Сахарчук // Бухгалтерський облік і аудит. – 2016. - №3. – С.15-22
76. Селезнев В.В. Основы рыночной экономики Украины: учеб. пособ. / В.В. Селезнев. – 2-е изд., доп. и перераб. – К. : А.С.К., 2002. – 656 с.
77. Склабінська А.І. Фінансовий аналіз: навчальний посібник / А.І. Склабінська, С.А. Дrajниця, Л.Д. Федорук; [за заг. ред. М.П. Войнаренка]. - Львів: Новий Світ-2000, 2013. – 342 с.
78. Сметанко О.В. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті: [навч. посіб.] / О.В. Сметанко, І.С. Шарапова, В.О. Горбачьов, Н.В. Бурдюг, Г.С. Коваленко, О.С. Сорокіна; [за ред.. О.В. Сметанко]. - К.: ЦУЛ, 2013. - 456 с.
79. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов / А. Смит // Классика экономической мысли : Сочинения / В. Петти, А. Смит, Д. Рикардо [и др.]. – М. : ЭКСМО Пресс, 2000. – 570 с.
80. Сопко В. В. Бухгалтерський облік капіталу підприємства (власності, пасивів): Навч. Посібник. – К. Центр навчальної літератури, 2006. – 312 с.
81. Столяр Л.Г. Особливості обліку власного капіталу товариств (повні, командитні) / Л.Г. Столяр, М.П. Андрухів // Молодий вчений. – 2017. - № 5 (45) . – С.738-742

- 82.Тарасевич В.М. Історія економічних вчень: підручник / за ред. В.М. Тарасевича., Ю.Є. Петруні. – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 352 с.
- 83.Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник. – 7-те вид. доп. і перероб. – К.: Алерта, 2016. – 928 с.
- 84.Ткаченко Н.М. Оцінка та оподаткування вкладів, внесених засновниками до статутного капіталу в обмін на корпоративні права / Н.М. Ткаченко, І.Л. Цюцяк. - Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. - 2013. - Вип. 2 (26). – С. 323-336
- 85.Ткаченко Н.М. Фінансовий облік 2: навч. посібн. / Н.М. Ткаченко, О.В. Борович, І.Л. Цюцяк, А.Л. Цюцяк; за заг. ред. Н.М. Ткаченко. – К.: Алерта, 2014. – 456 с.
- 86.Тринька Л.Я. Економічний аналіз: [навч.-метод. посіб.] /Л.Я. Тринька, О.В. Липчанська (Іванчук). - К.:Алерта, 2013. – 568 с.
87. Усач Б.Ф. Контроль і ревізія: Підручник, – 7- е вид. / Б.Ф. Усач – К.:Знання-Прес, 2011. – 263 с.
- 88.Цал-Цалко Ю.С. Фінансовий аналіз: підручник / Ю.С. Цал-Цалко, Ю.Ю. Мороз, Л.А. Суліменко. – Вид. 5-те, допов. – Житомир : Рута, 2012. – 608с.
- 89.Цивільний кодекс України від 16.01.2003 року № 435-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
90. Чорна О.М. Економічний зміст та проблематика управління капіталом підприємства реального сектору економіки в Україні / О. М. Чорна, О. О. Мацнева // Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції. – 2013. – №2. – С. 48-56.
- 91.Швиданенко Г.О. Управління капіталом підприємства : навчальний посібник / Г.О. Швиданенко, Н.В. Шевчук ; Мін-во освіти і науки України, Київський нац. економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана. – К. : КНЕУ, 2007. – 440 с.

- 92.Шепелюк В.А. Бухгалтерський облік і внутрішній контроль корпоративних прав: організація та методика: дис. ... канд. екон. наук : 08.00.09 / В. А. Шепелюк; НАСОА. - К., 2015. – 234 с.
- 93.Шквір В.Д. Інформаційні системи і технології в обліку та аудиті: практикум / В.Д. Шквір, А.Г. Загородній, О.С. Височан; Нац. ун-т «Львів. політехніка». - 2-ге вид., допов. і переробл. - Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2014. – 439 с.
- 94.Шубіна С.В. Фінансовий аналіз. Практикум: [навч. посіб.] /С.В. Шубіна, О.Ю. Мірошник, В.О. Швадченко. - К.:ЦУЛ, 2013. - 296 с.
- 95.Юшко С.В. Критичний аналіз економічної сутності поняття «капітал підприємства» / С.В. Юшко, А.А. Лугова // Вісник економіки, транспорту і промисловості. – 2011. – № 36. – С.234-238.
- 96.Яковець Т. А. Облік і відображення у звітності власного капіталу: поєднання вітчизняного та міжнародного досвіду / Т. А. Яковець // Економчний дискурс. – 2016. – Вип. 1. – С. 112–120.
- 97.Clark C. Conditions of Economic Progress. / C. Clark. - London, Macraillak. 1957. - P. 450
- 98.Fisher I. The Nature of Capital and Income / I. Fisher. – L., 1977. – 278 p.

ДОДАТКИ

Додаток А

Таблиця А.1

Зареєстрований капітал підприємств за видами економічної діяльності
станом на 31 грудня 2012-2016 років, млн.грн.

Види економічної діяльності	на 31 грудня 2012р.	на 31 грудня 2013р.	на 31 грудня 2014р.	на 31 грудня 2015р.	на 31 грудня 2016р.
Усього	928462,6	1087284,0	1338535,0	1534586,7	1618369,6
сільське, лісове та рибне господарство	27858,1	27183,4	29284,0	31916,8	40053,5
промисловість	241003,4	387511,1	400248,8	411801,8	430716,3
будівництво	46330,8	45881,1	49961,4	43743,7	50216,5
оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	107106,3	121100,7	122874,0	127936,8	146071,2
транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрсь-ка діяльність	65264,4	60272,4	68870,4	285615,8	290128,3
тимчасове розміщування й організація харчування	16234,5	11697,9	13215,7	13632,3	13967,3
інформація та телекомунікації	25501,8	27195,5	30319,7	33654,1	35039,1
фінансова та страхова діяльність	101578,6	99980,2	100543,5	104921,1	111834,7
операції з нерухомим майном	111556,0	126295,6	134511,7	160881,5	169256,2
професійна, наукова та технічна діяльність	125818,2	126111,4	334626,8	263269,7	268900,2
діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	47766,0	39306,1	38693,4	41121,9	45181,0
освіта	337,7	334,4	375,1	369,4	597,3
охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	4769,9	3307,5	3528,7	3627,8	3974,9
мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	6499,0	10383,9	10503,7	10685,7	10910,8
надання інших видів послуг	837,9	722,8	978,1	1408,3	1522,3

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

щодо фінансово-економічних показників діяльності ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» за 2013-2017 роки

Товариство з обмеженою відповідальністю «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» зареєстроване 25 квітня 1996 року. Засновниками Товариства є юридична особа Російської Федерації та юридична особа Сполучених Штатів Америки.

Товариство є юридичною особою за законодавством України і набуло прав юридичної особи з дня його державної реєстрації. Воно є самостійним господарюючим суб'єктом, має самостійний баланс, розрахунковий, валютний та інші рахунки в банках і діє на основі повного господарського розрахунку, самофінансування і самоокупності.

ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» створено з метою здійснення виробничо-господарської, комерційної та інших видів діяльності та отримання в процесі своєї діяльності прибутку.

Основним видом діяльності підприємства є [оцінка майна та бізнесу](#).

Органами управління ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» є:

- вищий орган - Загальні збори Учасників Товариства;
- виконавчий орган - Дирекція Товариства на чолі з Генеральним директором.

Таблиця Б.1

Аналіз фінансових результатів діяльності ТОВ «АМЕРИКЕН
АППРЕЙЗЕЛ» за 2013-2017 рр.

Показники	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	Відхилення, (+,-)		Відхилення, %	
						2017/ 2015	2017/ 2016	2017/ 2015	2017/ 2016
Чистий дохід (виручка) від реалізації робіт, послуг	652,5	238,2	537,7	4037,1	297,9	-239,8	-3739,2	-44,60	-292,62
Інші операційні доходи	0,3	0,0	37,1	22,1	375,4	338,3	353,3	911,86	1598,64
Інші доходи	0,0	0,0	0,0	0,0	13,2	13,2	13,2	100,00	100,00
Разом чисті доходи	652,8	238,2	574,8	4059,2	686,5	111,7	-3372,7	19,43	-283,09
Собівартість реалізації робіт, послуг	261,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00
Інші операційні витрати	276,3	252,2	742,4	3738,4	1075,2	332,8	-2663,2	44,83	-271,24
Разом витрати	537,3	252,2	742,4	3738,4	1075,2	332,8	-2663,2	44,83	-271,24
Фінансовий результат до оподаткування	115,5	-14,0	-167,6	320,8	-388,7	-221,1	-709,5	131,92	-221,17
Податок на прибуток	18,9	0,0	0,0	0,0	89,2	89,2	89,2	100,00	100,00
Чистий прибуток (збиток)	96,6	-14,0	167,6	320,8	-477,9	-645,5	-798,7	-385,14	-248,97

Як видно з табл. Б.1, протягом 2013-2017 років показники діяльності підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» зазнали негативних змін. Чиста виручка від реалізації в 2017 році зменшилась порівняно з 2016 роком на 3739,2 тис. грн. (292,62%). Але відбулося збільшення інших операційних доходів підприємства на 353,3 тис. грн. (1598,64%). Разом чисті доходи ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» в 2017 році склали 686,5 тис. грн., що менше проти 2016 року 3372,7 тис. грн. (283,09%), що є негативним результатом.

За цей час витрати ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» також зменшились проти 2016 року на 2663,2 тис. грн. (271,24%). Це призвело до зменшення фінансового результату до оподаткування в 2017 році проти 2016 року на 709,5 тис. грн. (221,17%). Чистий збиток ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» в 2017 році склав 477,9 тис. грн. проти 320,8 тис. прибутку в 2016 році.

Додаток В

Таблиця В.1

Характеристика чинної нормативно-правової бази з питань обліку, аналізу та аудиту зареєстрованого капіталу товариств з обмеженою відповідальністю

№	Найменування нормативного документу	Короткий зміст	Використання у обліково-аналітичному процесі
1	2	3	4
1	Конституція України від 28.06.1996 року № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Основний Закон України, встановлює права і свободи громадян України	Використано при розкритті питання нормативно-правового регулювання за реєстрованого капіталу
2	Господарський кодекс України від 16.01.2003 року № 436-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Кодекс визначає види і організаційні форми підприємств, правила їх створення, реєстрації, реорганізації і ліквідації, організаційний механізм здійснення ними підприємницької діяльності	Використано при розкритті питання нормативно-правового регулювання зареєстрованого капіталу
3	Цивільний кодекс України від 16.01.2003 року № 435-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Цивільний кодекс України є кодифікованим нормативним актом яким регулюються особисті немайнові та майнові відносини, учасниками яких є фізичні та юридичні особи, Держава Україна, територіальні громади, іноземні держави та інші суб'єкти права	Використано при розкритті питання нормативно-правового регулювання за реєстрованого капіталу
4	Податковий кодекс України від 02.12.2010 року № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Кодекс регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів.	Використано при розкритті питання оподаткування за реєстрованого капіталу
5	Закон України «Про Господарські товариства» від 19.09.91 р. № 1576-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/	Цей Закон визначає поняття і види господарських товариств, правила їх створення, діяльності, а також права і обов'язки їх учасників та засновників.	Використано при розкритті питання нормативно-правового регулювання за реєстрованого капіталу

Продовження табл.В.1

1	2	3	4
6	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 року № 996-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/	Закон визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні	Використано при розкритті питання обліку зареєстрованого капіталу
7	Закон України «Про аудиторську діяльність» від 15.05.2003 року №762-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Закон визначає правові засади здійснення аудиторської діяльності в Україні. Визначаються умови сертифікації і ліцензування аудиторської діяльності.	Використано при розкритті питання аудиту зареєстрованого капіталу
8	Національне положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», наказ Міністерства фінансів України від 07.02.13р. №73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Визначається мета, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визначення і розкриття її елементів	Використовується при розгляді відображення інформації про зареєстрований капітал в фінансовій звітності
9	Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 року № 92 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/	Положення (стандарт) визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про основні засоби та її розкриття у фінансовій звітності.	Використано при розкритті питання обліку зареєстрованого капіталу
10	Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти», наказ Міністерства фінансів України від 30.11.2001 року № 559 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/	Положення (стандарт) визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про фінансові інструменти та її розкриття у фінансовій звітності.	Використано при розкритті питання обліку зареєстрованого капіталу
11	Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 24 «Прибуток на акцію», наказ Міністерства фінансів України від 16.07.2001 року № 344 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/	Визначає методологічні засади формування інформації про чистий прибуток на одну просту акцію та її розкриття у фінансовій звітності.	Використано при розкритті питання обліку зареєстрованого капіталу
			Продовження табл.В.1
1	2	3	4

12	Міжнародний стандарт фінансової звітності 2 «Платіж на основі акцій», міжнародний документ № 929_005 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/	Метою цього МСФЗ є визначення вимог до фінансової звітності суб'єкта господарювання, що виконує операції, платіж за якими здійснюється на основі акцій.	Використано при розкритті питання обліку зареєстрованого капіталу
13	Міжнародний стандарт фінансової звітності 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації», міжнародний документ № 929_007 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/	Мета цього МСФЗ - вимагати від суб'єктів господарювання надавати у своїй фінансовій звітності розкриття інформації, яка дає змогу користувачам оцінити: значимість фінансових інструментів для фінансового стану і результатів діяльності суб'єкта господарювання	Використано при розкритті питання обліку зареєстрованого капіталу
14	Міжнародний стандарт фінансової звітності 9 «Фінансові інструменти», міжнародний документ № 929_016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/	Мета цього МСФЗ – встановити принципи фінансової звітності про фінансові активи та фінансові зобов'язання, які надаватимуть доречну та корисну інформацію користувачам фінансової звітності для їхньої оцінки обсягів, часу та невизначеності майбутніх грошових потоків суб'єкта господарювання.	Використано при розкритті питання обліку зареєстрованого капіталу
15	Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 32 «Фінансові інструменти: подання», міжнародний документ № 929_029 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/	Мета цього Стандарту полягає у визначенні принципів для подання фінансових інструментів як зобов'язань або власного капіталу і для згортання фінансових активів і фінансових зобов'язань.	Використано при розкритті питання обліку зареєстрованого капіталу
16	Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 39 «Фінансові інструменти: визнання і оцінка», міжнародний документ № 929_015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/	Метою цього Стандарту є визначення принципів визнання та оцінювання фінансових активів, фінансових зобов'язань та деяких контрактів на придбання чи продаж нефінансових статей.	Використано при розкритті питання обліку зареєстрованого капіталу
17	Міжнародний стандарт аудиту 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.apu.com.ua	Цей Стандарт застосовується при розкритті загальних цілей незалежного аудитора та проведення аудиту	Використано при розкритті питання аудиту зареєстрованого капіталу
Продовження табл.В.1			
1	2	3	4
18	Міжнародний стандарт аудиту	Цей Стандарт застосовується	Використано при роз-

	230 «Аудиторська документація» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.apu.com.ua	при складанні аудиторської документації при аудиті фінансової звітності	криті питання аудиту зареєстрованого капіталу
19	Міжнародний стандарт аудиту 300 «Планування аудиту фінансової звітності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.apu.com.ua	Цей Стандарт застосовується при розкритті питання планування аудиторської перевірки	Використано при розкритті питання аудиту зареєстрованого капіталу
20	Міжнародний стандарт аудиту 500 «Аудиторські докази» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.apu.com.ua	Цей Стандарт застосовується при розкритті аудиторських доказів при аудиті фінансової звітності	Використано при розкритті питання аудиту зареєстрованого капіталу
21	Міжнародний стандарт аудиту 520 «Аналітичні процедури» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.apu.com.ua	Цей Стандарт застосовується при розкритті аналітичних процедур при аудиті фінансової звітності	Використано при розкритті питання аудиту зареєстрованого капіталу
22	Міжнародний стандарт аудиту 700 «Формулювання думки та надання звіту щодо фінансової звітності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.apu.com.ua	Цей Стандарт застосовується при розкритті питання складання висновку щодо аудиту фінансової звітності	Використано при розкритті питання аудиту зареєстрованого капіталу
23	План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу і зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій, наказ Міністерства фінансів України від 09.12.11 року № 1591 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Наведений перелік рахунків, які необхідні для реєстрації бухгалтерської інформації про діяльність господарського суб'єкту	Використано при розкритті питання обліку зареєстрованого капіталу
24	Інструкція з використання Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій, наказ Міністерства фінансів України від 30.10.99 р. № 291 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/	Інструкція встановлює призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та факти фінансово-господарської діяльності підприємств	Використано при розкритті питання обліку зареєстрованого капіталу
25	Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, наказ Міністерства фінансів України від 24.05.95 р. № 88 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Встановлює порядок створення, прийняття і відображення в обліку первинних документів, бухгалтерської звітності	Використано при розкритті питання обліку зареєстрованого капіталу
			Продовження табл.В.1
1	2	3	4

26	Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 року № 879 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Застосовуються для підтвердження правильності та достовірності даних бухгалтерського обліку та звітності	Використано при розкритті питання обліку зареєстрованого капіталу
27	Методичні рекомендації про застосування реєстрів бухгалтерського обліку, наказ Міністерства фінансів України від 12.12.2000 року № 356 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Ці Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку спрямовані на узагальнення у реєстрах бухгалтерського обліку методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та факти фінансово-господарської діяльності підприємств	Використано при розкритті питання обліку зареєстрованого капіталу

Додаток Г

Таблиця Г.1

Огляд спеціальної літератури з питань обліку, аналізу та аудиту
зареєстрованого капіталу товариств з обмеженою відповідальністю

№	Джерело	Короткий зміст	Використання у обліково-аналітичному процесі
1	2	3	4
1	Бутинець Ф.Ф. Сучасний бухгалтерський облік і контроль: проблеми розвитку: монографія / Ф.Ф. Бутинець, Т.А. Бутинець, Р.О. Савченко, М.А. Вахрушина, О.П. Колумбет; ред.: Ф.Ф. Бутинець; Вінниц. фінанс.-екон. ун-т, Житомир. наук. бух. шк. - Житомир: Рута, 2014. - 378 с.	У монографії розглянуто проблеми розвитку сучасного бухгалтерського обліку і контролю	Використано при розкритті питання обліку та аудиту зареєстрованого капіталу
2	Гриців Є.В. Визначення економічної сутності капіталу підприємства та його функцій / Є.В. Гриців // Управління розвитком. – 2014. – № 11. – С. 67-70	У статті розкрито економічну сутність капіталу підприємства та його функції	Використано при розкритті питання економічної сутності капіталу
3	Грінько А. П. Класифікація основного капіталу як інформаційний інструментарій бухгалтерського обліку / А. П. Грінько // Технологический аудит и резервы производства. – 2015. – № 2(6). – С. 72–76.	У статті розглянуто класифікацію капіталу як інформаційний інструментарій бухгалтерського обліку	Використано при розкритті класифікації капіталу
4	Кучменко В.О. Економічна сутність поняття капіталу підприємства та його структура / В.О. Кучеренко // Економічний вісник Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету ім. Г. Сковороди. – 2017. – вип.33/1. - С. 232-237	У статті розкрито економічну сутність капіталу підприємства та його структуру	Використано при розкритті питання економічної сутності капіталу та його структури
5	Лебідь О.В. Управління капіталом підприємства на основі узгодженості його складових: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: 08.00.04 – економіка та управління підприємства / О.В. Лебідь. – Харків, 2009. – 18 с.	В авторефераті розглянуто питання управління капіталом підприємства на основі узгодженості його складових	Використано при розкритті структури капіталу

Продовження табл. Г.1

1	2	3	4
6	Музиченко Т.О. Організація облікового процесу складових власного капіталу / Т.О. Музиченко. // Ефективна економіка. - 2015. - № 6. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2015_6_38	У статті розглянуто питання організації облікового процесу складових власного капіталу	Використано при розкритті обліку зареєстрованого капіталу підприємства
7	Назарова І. Сутність та структуризація власного капіталу для потреб обліку / І. Назарова // Вісник Тернопільського національного економічного університету, 2017. - №3. – С. 117-126	У статті розглянуто сутність та структуризація власного капіталу для потреб обліку	Використано при розкритті питання економічної сутності капіталу та його структури
8	Одношевна О.О. Концепт обліку і аудиту власного капіталу підприємств // Одношевна О.В. // Науковий вісник Херсонського державного університету – Херсон, 2015. – №13, с. 154-157	У статті розглянуто питання обліку та аудиту власного капіталу підприємств	Використано при розкритті обліку та аудиту зареєстрованого капіталу підприємства
9	Полінкевич О. М. Суть понять «капітал» та «оптимальна структура капіталу підприємств» в економічній науці / О. М. Полінкевич, О.М. Панькевич // Економічні науки. Серія «Економічна теорія та економічна історія». Збірник наукових праць. Луцький НТУ. – 2014. – Випуск 11 (44). – С. 143-152.	У статті розглянуто суть понять «капітал» та «оптимальна структура капіталу підприємств» в економічній науці	Використано при розкритті питання економічної сутності капіталу та його структури
10	Пономарьов Д.Е. Капітал підприємства: сутність та аналіз формування і використання / Д. Е. Пономарьов // Інвестиції: практика та досвід, 2016. - № 5. - С. 53-58.	У статті розглянуто сутність та аналіз формування і використання капіталу підприємства	Використано при розкритті сутності капіталу та аналізі зареєстрованого капіталу підприємства
11	Савченко В.М. Концепція капіталу та його відображення в обліку/В.М. Савченко,В.Г. Крячко // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. – 2015. – Вип. 28. – С. 150–156.	У статті розглянуто теоретико-методичні аспекти обліку капіталу	Використано при розкритті обліку зареєстрованого капіталу підприємства
12	Сахарчук Б.С. Шляхи використання результатів аналізу в управлінні статутним капіталом /Б.С. Сахарчук // Бухгалтерський облік і аудит. – 2016. - №3. – С.15-22	У статті розкрито шляхи використання результатів аналізу в управлінні статутним капіталом	Використано при розкритті питання аналізу зареєстрованого капіталу

Продовження табл. Г.1			
1	2	3	4
13	Столяр Л.Г. Особливості обліку власного капіталу товариств (повні, командитні) / Л.Г. Столяр, М.П. Андрухів // Молодий вчений. – 2017. – № 5 (45). – С.738-742	У статті розглянуто особливості обліку власного капіталу товариств	Використано при розкритті обліку зареєстрованого капіталу
14	Шубіна С.В. Фінансовий аналіз. Практикум: [навч. посіб.] /С.В. Шубіна, О.Ю. Мірошник, В.О. Швадченко. - К.:ЦУЛ, 2013. - 296 с.	У посібнику розглянуто питання організації та методики фінансового аналізу	Використано при проведенні аналізу діяльності базового підприємства та його зареєстрованого капіталу
15	Юшко С.В. Критичний аналіз економічної сутності поняття «капітал підприємства» / С.В. Юшко, А.А. Лугова // Вісник економіки, транспорту і промисловості. – 2011. – № 36. – С.234-238.	У статті проведено критичний аналіз економічної сутності поняття «капітал підприємства»	Використано при розкритті сутності капіталу
16	Яковець Т. А. Облік і відображення у звітності власного капіталу: поєднання вітчизняного та міжнародного досвіду / Т. А. Яковець // Економічний дискурс. – 2016. – Вип. 1. – С. 112–120.	У статті розглянуто поєднання вітчизняного та міжнародного досвіду обліку та відображення у звітності власного капіталу	Використано при розкритті обліку зареєстрованого капіталу та відображення його у звітності

Наказ про облікову політику ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ»

Керуючись Законом України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні" від 16.07.99 р. №996-XIV (далі - Закон про бухгалтерський облік), затвердженими Міністерством Фінансів України положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (П(С)БО), інструкціями та іншими нормативними актами, які регулюють порядок ведення бухгалтерського обліку, складання і подання фінансової звітності, виконуючи вимоги, передбачені Статутом, та з метою забезпечення своєчасного надання достовірної інформації користувачам фінансової звітності на ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» (далі за текстом – "Підприємство") застосовуються наступні положення.

Облікова політика ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ»

1. Загальні положення

Облікова політика прийнята підприємством як методика ведення бухгалтерського обліку, яка спирається на:

- прийнятих в Україні принципів складання фінансової звітності і забезпечення критеріїв її якості;
- вимогах Положень (стандартів) бухгалтерського обліку, інструкцій, і рекомендацій по застосуванню стандартів обліку, розроблених Мінфіном України, а також нормативних документів, затверджених, Статуправлінням, Податковою адміністрацією України;
- галузевих інструкціях , розроблених галузевими міністерствами і відомствами.

2. Завдання цього документу:

- розкриття для користувачів фінансової звітності , методики її підготовки і оцінки статей балансу;
- забезпечення формування повної, достовірної інформації про господарські процеси і результатах діяльності підприємства;

Організація бухгалтерського обліку.

Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку, документообігу, вибору форми і методики ведення бухгалтерського обліку, штату бухгалтерії, за забезпечення взаємозв'язку бухгалтерії з іншими підрозділами підприємства і виконання вимог головного бухгалтера всіма структурними підрозділами, в частині ведення бухгалтерського обліку і контролю несе керівник підприємства.

Головний бухгалтер забезпечує:

- дотримання законодавчих і нормативних вимог по складанню правдивої і своєчасної фінансової звітності;
- виконання даної Облікової політики підприємства і всієї процедури ведення бухгалтерського обліку;
- дотримання всіма службами підприємства правомірних вимог по дотриманню порядку оформленні прийняття до обліку первинних документів, дотримання облікової і звітної дисципліни.

2.1 Бухгалтерський облік

2.1.1 Вести бухгалтерський облік на Підприємстві згідно із Законом України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні" від 16.07.99 р. №996-XIV (далі - Закон про бухгалтерський облік), та затвердженими Міністерством Фінансів України положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (далі - П(С)БО).

2.1.2. Облікова політика підприємства будується з використанням наступних принципів бухгалтерського обліку і фінансової звітності: автономність; обачність (обережність); повне висвітлення (відображення); послідовність; безперервність;

нарахування і відповідність доходів і витрат; превалювання (перевага) сутності над формою; історична (фактична) собівартість; єдиний грошовий вимірник; періодичність.

2.1.3. Облікову політику застосовувати таким чином, щоб фінансові звіти повністю узгоджувались з вимогами Закону про бухгалтерський облік та кожного конкретного П(С)БО. Застосовувати перед усім ті підходи та методи для ведення бухгалтерського обліку і надання інформації в фінансових звітах, які передбачені П(С)БО і найбільш адаптовані до діяльності підприємства.

2.1.4. Згідно з НП(С)БО 1 ведення бухгалтерського обліку та складання фінансових звітів (крім Звіту про рух грошових коштів) проводити згідно принципу нарахування так, щоб результати операцій та інших подій відображались в облікових регістрах і фінансових звітах тоді, коли вони мали місце, а не тоді, коли підприємство отримує чи сплачує кошти.

2.1.5. Доходи в Звіті про фінансові результати відображати в тому періоді, коли вони були зароблені, а витрати - на основі відповідності цим доходам, що забезпечить визначення фінансового результату звітного періоду співставленням доходів звітного періоду з витратами, здійсненими для отримання цих доходів.

2.1.6. При складанні фінансових звітів визначити величину суттєвості статті в розмірі 1 тис. грн.

2.1.7. Використовувати на Підприємстві автоматизовану форму ведення обліку із застосуванням бухгалтерської програми 1С: Бухгалтерія 8.2.

Техніка і форми бухгалтерського обліку.

Для накопичення та групування прийнятої до обліку інформації підприємство використовує реєстри обліку, пристосовані до властивостей господарських операцій на підприємстві з використанням комп'ютерних програм.

2.2. Податковий облік

2.2.1. Вести податковий облік та подавати податкову звітність відповідно до положень Податкового Кодексу України від в 02.12.2010, № 2755-VI (зі змінами та доповненнями).

3. Первинна документація.

Підприємство використовує типові форми бухгалтерського обліку (взагал), галузеві, спеціальні, що відповідають властивостям виробничої діяльності підприємства.

3.1. Підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій є первинні документи, які фіксують факти здійснення господарських операцій. Первинні документи повинні бути складені під час здійснення господарської операції, а якщо це неможливо - безпосередньо після її закінчення. Для контролю та впорядкування оброблення даних на підставі первинних документів можуть складатися зведені облікові документи.

3.2. Первинні та зведені облікові документи можуть бути складені на паперових або машинних носіях і повинні мати такі обов'язкові реквізити:

- назву документа (форми);
- дату і місце складання;
- назву підприємства, від імені якого складено документ;
- зміст та обсяг господарської операції, одиницю виміру господарської операції;
- посади осіб, відповідальних за здійснення господарської операції і правильність її оформлення;
- особистий підпис або інші дані, що дають змогу ідентифікувати особу, яка брала участь у здійсненні господарської операції (в т.ч. факсимільний підпис).

3.3. Інформація, що міститься у прийнятих до обліку первинних документах, систематизується на рахунках бухгалтерського обліку в регістрах синтетичного та аналітичного обліку шляхом подвійного запису їх на взаємопов'язаних рахунках бухгалтерського обліку. Операції в іноземній валюті відображаються також у валюті розрахунків та платежів по кожній іноземній валюті окремо.

3.4. Дані аналітичних рахунків повинні бути тотожні відповідним рахункам синтетичного обліку на перше число кожного місяця.

3.5. Регістри бухгалтерського обліку повинні мати назву, період реєстрації господарських операцій, прізвища і підписи або інші дані, що дають змогу ідентифікувати осіб, які брали участь у їх складанні.

3.6. Господарські операції повинні бути відображені в облікових регістрах у тому звітному періоді, в якому вони були здійснені.

3.7. Для надання юридичної чинності і доказовості документам на машинних носіях варто керуватися ДСТ 6.10.4-84 "Уніфіковані системи документації. Додання юридичної чинності документам на машинному носії і роздруківці, створеним засобами обчислювальної техніки. Основні положення", згідно з яким організація - автор документа на машинному носії створює реєстр кодів осіб, відповідальних за здійснення господарських операцій і правильність їхнього оформлення. Підпис особи, що склала документ на машинному носії, виконується у вигляді паролю чи іншим способом авторизації, що дає можливість однозначно ідентифікувати осіб, що дозволили і здійснюють господарську операцію.

3.8. Підприємство вживає всіх необхідних заходів для запобігання несанкціонованому та непомітному виправленню записів у первинних документах і регістрах бухгалтерського обліку та забезпечує їх належне зберігання протягом встановленого строку.

3.9. Даним Положенням затверджено графік документообігу згідно Додатку №1 цього положення

3.10. У Додатку 2 відображено взаємозв'язок бухгалтерії з іншими підрозділами підприємства.

3.9. Перелік осіб, уповноважених підписувати первинні документи, наведено в Додатку 3. Зазначені в Додатку 3 особи несуть відповідальність за достовірність таких документів та своєчасність їх складання.

4.Методика ведення бухгалтерського обліку.

4.1 Основні засоби

4.1.1. Для цілей бухгалтерського та податкового обліку основні засоби класифікувати за групами, наведеними в Додатку 4. В ньому затверджено і мінімальні строки корисного використання основних засобів та інших малоцінних необоротних активів:

4.1.2. До основних засобів відносити матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік) та вартість яких перевищує - 6000 гривень.

4.1.3. До складу малоцінних необоротних матеріальних активів (МНМА) відносити матеріальні цінності, що призначаються для використання у господарській діяльності протягом періоду, який більше одного року з дати введення в експлуатацію таких матеріальних цінностей, та вартість яких не перевищує 1000 гривень.

4.1.4. Об'єкт основних засобів визнається активом, якщо існує імовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди від його використання та вартість його може бути достовірно визначена.

4.1.5. Придбані (створені) основні засоби зараховуються на баланс підприємства за первісною вартістю. Одиницею обліку основних засобів є об'єкт основних засобів.

Первісна вартість об'єкта основних засобів складається із наступних витрат:

- сум, які підприємство платить постачальникам активів і підрядним організаціям за виконані будівельно-монтажні роботи;
- реєстраційні збори, державного мита, суми ввізного мита;
- витрат по страхуванню ризиків доставки основних засобів;
- витрати на доставку, установку, монтаж, наладку інші витрати безпосередньо

пов'язанні з доведенням основних засобів до стану, в якому вони придатні для використання в виробництві.

Первісна вартість основних засобів збільшується на суму витрат зв'язаних з поліпшенням об'єкту (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція і т.п., що приводить до збільшення майбутніх економічних вигод.) Первісна (переоцінена) вартість основних засобів може бути збільшена на суму витрат, пов'язаних з поліпшенням та ремонтом об'єкта, визначену у порядку, встановленому податковим законодавством.

Первісна вартість основних засобів зменшується в зв'язку з ліквідацією основних засобів, їх реалізації. Витрати, що проводяться для нормального функціонування об'єкту основних засобів включаються в склад витрат підприємства.

4.1.6. Амортизація основних засобів та інших необоротних матеріальних активів здійснюється прямолінійним методом із застосуванням мінімально допустимих строків, встановлених у Додатку 3, для кожного об'єкта основних засобів,

4.1.7. Ліквідаційну вартість об'єктів основних засобів розраховувати на дату введення в експлуатацію.

4.1.8. Амортизація малоцінних необоротних матеріальних активів (МНМА) і бібліотечних фондів нараховується в першому місяці використання об'єкта у розмірі 100 відсотків його вартості.

4.1.9. Підприємство може переоцінювати об'єкт основних засобів, якщо залишкова вартість цього об'єкта суттєво відрізняється від його справедливої вартості на дату балансу. У разі переоцінки об'єкта основних засобів на ту саму дату здійснюється переоцінка всіх об'єктів групи основних засобів, до якої належить цей об'єкт.

4.1.10. Переоцінка основних засобів тієї групи, об'єкти якої вже зазнали переоцінки, надалі має проводитися з такою регулярністю, щоб їх залишкова вартість на дату балансу суттєво не відрізнялася від справедливої вартості.

4.1.11. Первісна (переоцінена) вартість об'єкта основних засобів може бути збільшена на суму індексації, проведеної у порядку, встановленому податковим законодавством

4.1.12. Якщо у первинних документах, якими оформлюється придбання (виготовлення) основних засобів чи введення їх в експлуатацію безпосередньо не зазначається мета використання основного засобу (виробниче чи невиробниче використання), вважати, що основний засіб призначається для виробничого використання.

4.1.13. У протилежному разі, якщо основний засіб призначається для невиробничого використання, про це обов'язково повинно бути зазначено у первинних документах, якими оформлюється придбання, виготовлення чи введення в експлуатацію таких невиробничих основних засобів.

Відповідальність за правильне визначення виробничого чи невиробничого використання основних засобів покладається на постійну діючу комісію по введенню в експлуатацію, списанню та відчуженню основних засобів, яка створюється наказом керівника підприємства.

4.2. Нематеріальні активи

4.2.1. Нематеріальні активи це активи, що не мають матеріальної форми і використовуються підприємством в термін більше року.

Бухгалтерський та податковий облік ведеться по групам та згідно мінімальних строків корисного використання, наведених у Додатку 5:

4.2.2 Придбаний або отриманий нематеріальний актив відображати в балансі, якщо існує імовірність одержання майбутніх економічних вигод, пов'язаних з його використанням, та його вартість може бути достовірно визначена.

4.2.3 Нематеріальний актив, отриманий в результаті розробки, слід відображати в балансі за умов, якщо підприємство має:

- намір, технічну можливість та ресурси для доведення нематеріального активу до стану, у якому він придатний для реалізації або використання;

- можливість отримання майбутніх економічних вигод від реалізації або використання нематеріального активу;
- інформацію для достовірного визначення витрат, пов'язаних з розробкою нематеріального активу.

4.2.4. Якщо нематеріальний актив не відповідає вказаним критеріям визнання, то витрати, пов'язані з його придбанням чи створенням, визнаються витратами того звітного періоду, протягом якого вони були здійснені, без визнання таких витрат у майбутньому нематеріальним активом.

4.2.5. Не визнаються активом, а підлягають відображенню у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені:

- витрати на дослідження;
- витрати на підготовку і перепідготовку кадрів;
- витрати на рекламу та просування продукції на ринку;
- витрати на створення, реорганізацію та переміщення підприємства або його частини;
- витрати на підвищення ділової репутації підприємства, вартість видань і витрати на створення торгових марок (товарних знаків).

4.2.6. Придбані (створені) нематеріальні активи зараховуються на баланс підприємства за первісною вартістю

Вартість нематеріального активу складається із ціни покупки і інших витрат необхідних для доведення нематеріального активу до стану в якому він може використовуватись по призначенню. Первісна вартість нематеріального активу збільшується на суму витрат зв'язаних із поліпшенням нематеріальних активів і збільшенням терміну їх придатності. Витрати зв'язані для підтримки об'єкту в придатному стані відносяться на витрати підприємства.

4.2.7. Нарахування амортизації нематеріальних активів здійснюється протягом строку їх корисного використання, який встановлюється при визнанні цього об'єкта активом (при зарахуванні на баланс), але не більше 20 років. Строк **корисного використання встановлюється** окремо для кожного нематеріального активу.

4.2.8. При визначенні строку корисного використання об'єкта нематеріальних активів слід ураховувати: строки корисного використання подібних активів; моральний знос, що передбачається; правові або інші подібні обмеження щодо строків його використання та інші фактори.

4.2.9. Амортизація нематеріального активу нараховується із застосуванням прямолінійного методу.

4.2.10. Нарахування амортизації починається з місяця, наступного за місяцем, у якому нематеріальний актив став придатним для використання. Суму нарахованої амортизації підприємства відображають збільшенням суми витрат підприємства і накопиченої амортизації нематеріальних активів.

4.2.11. Нарахування амортизації припиняється, починаючи з місяця, наступного за місяцем вибуття нематеріального активу.

4.2.12. Нарахування амортизації відбувається в термін їх корисного використання, але не більше 20 років. Термін корисного використання нематеріального активу та метод його амортизації переглядаються в кінці звітного року, якщо в наступному періоді очікуються зміни строку корисного використання активу або зміни умов отримання майбутніх економічних вигод.

11.13 Амортизація нематеріального активу нараховується, виходячи з нового методу нарахування амортизації і строку використання, починаючи з місяця, наступного за місяцем змін.

Переоцінка нематеріальних активів проводиться по справедливій вартості на дату балансу тих нематеріальних активів по яких присутній активний ринок. Сума до оцінки нематеріальних активів знаходить своє відображення в складі додаткового капіталу, сума

уцінки - в складі витрат звітнього періоду.

4.3. Запаси

Одиницею бухгалтерського обліку запасів визнавати їх найменування.

Запаси визнавати активом, якщо існує імовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди, пов'язані з їх використанням, та їх вартість може бути достовірно визначена.

Первісну вартість запасів, придбаних за плату визначати по собівартості запасів згідно з П(С)БО 9.

Первісну вартість запасів, виготовлених власними силами підприємства, визначати згідно з П(С)БО 16.

Запаси відображати в бухгалтерському обліку по первісній вартості. При відпуску запасів у виробництво, продажу чи іншому вибутті їх оцінку здійснювати по методу ФІФО.

Запаси, які не приносять підприємству економічних вигод в майбутньому, визнавати неліквідними і списувати в бухгалтерському обліку, а при складанні фінансової звітності не відображати в балансі, а враховувати на окремому субрахунку позабалансового рахунку 07.

Вартість малоцінних та швидкозношуваних предметів, що передані в експлуатацію, виключається зі складу активів (списується з балансу із нарахуванням зносу в розмірі 100% при передачі їх в експлуатацію) з подальшою організацією оперативного кількісного обліку таких предметів за місцями експлуатації і відповідними матеріально-відповідальними особами протягом строку їх фактичного використання (до моменту їх повної ліквідації, списання з балансу). Малоцінні і швидкозношувані предмети вартістю до 100 грн. за одиницю при передачі їх в експлуатацію за балансом не враховуються (окрім приладів обліку та спецодягу).

Запаси відображаються в бухгалтерському обліку і звітності за найменшою з двох оцінок: первісною вартістю або чистою вартістю реалізації.

Сума транспортно-заготівельних витрат, що узагальнюється на окремому субрахунку "Транспортно-заготівельні витрати" щомісячно розподіляється між сумою залишку запасів на кінець звітнього місяця і сумою запасів, що вибули (використані, реалізовані, безоплатно передані тощо) за звітний місяць, у порядку, передбаченому П(С)БО 9.

При вибутті запасів, оцінка проводиться по методу (ФІФО) вартості перших по часу надходження.

4.3.12. Вибуття запасів в проводиться по цінах продажі.

4.4 Дебіторська заборгованість

Дебіторську заборгованість визнавати активом, якщо існує ймовірність отримання підприємством майбутніх економічних вигод і її можливо достовірно визначити. В балансі дебіторську заборгованість за товари, роботи, послуги, визнавати по чистій вартості, що дорівнює сумі дебіторської заборгованості за вирахуванням резерву сумнівних боргів.

Величина сумнівних боргів визначається, виходячи з платоспроможності окремих дебіторів, питомої ваги безнадійних боргів у чистому доході від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг на умовах наступної оплати або на основі класифікації дебіторської заборгованості.

Поточна дебіторська заборгованість - сума дебіторської заборгованості, яка виникає в ході нормального операційного циклу або буде погашена протягом дванадцяти місяців з дати балансу.

Довгострокова дебіторська заборгованість – це заборгованість, яка виникає в ході нормального операційного циклу і буде погашена після дванадцяти місяців з дати балансу.

Сумнівна заборгованість – поточна дебіторська заборгованість, щодо якої існує

невпевненість її погашення боржником

Розмір сумнівної та безнадійної заборгованості визначається виходячи із платіжної можливості окремих дебіторів.

Визначена на основі класифікації дебіторської заборгованості величина сумнівних боргів на дату балансу становить залишок резерву сумнівних боргів на ту саму дату.

Величина резерву визначається із застосуванням абсолютної суми сумнівної заборгованості

Залишок резерву сумнівних боргів на дату балансу не може бути більшим, ніж сума дебіторської заборгованості на ту саму дату.

Нарахування суми резерву сумнівних боргів за звітний період відображається у звіті про фінансові результати у складі інших операційних витрат

Виключення безнадійної дебіторської заборгованості з активів здійснюється з одночасним зменшенням величини резерву сумнівних боргів. У разі недостатності суми нарахованого резерву сумнівних боргів безнадійна дебіторська заборгованість списується з активів на інші операційні витрати. Сума відшкодування раніше списаної безнадійної дебіторської заборгованості включається до складу інших операційних доходів.

Поточна дебіторська заборгованість, щодо якої створення резерву сумнівних боргів не передбачено, у разі визнання її безнадійною списується з балансу з відображенням у складі інших операційних витрат.

Частина довгострокової дебіторської заборгованості, яка підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців з дати балансу, відображається на ту саму дату в складі поточної дебіторської заборгованості.

Зобов'язання

4.5.1. Зобов'язання (обов'язок чи відповідальність діяти певним чином) визнавати лише тоді, коли актив отриманий, або коли підприємство має безвідмовну угоду придбати актив.

Зобов'язання визнається, якщо його оцінка може бути достовірно визначена та існує ймовірність зменшення економічних вигод у майбутньому внаслідок його погашення. Якщо на дату балансу раніше визнане зобов'язання не підлягає погашенню, то його сума включається до складу доходу звітного періоду.

Зобов'язання в цілях бухгалтерського обліку діляться на: довгострокові; поточні; забезпечення; доходи майбутніх періодів.

Поточні зобов'язання включають кредити банків, короткострокові векселя видані, кредиторську заборгованість за товари, послуги, розрахунки по отриманим авансам, розрахунки з бюджетом, розрахунки по страхуванню, по оплаті праці.

Поточні зобов'язання відображаються в балансі по сумі погашення. Забезпечення формуються для забезпечення майбутніх витрат на виплату відпусток, трат матеріальних цінностей.

Зобов'язання, на яке нараховуються відсотки та яке підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців з дати балансу, слід розглядати як довгострокове зобов'язання, якщо первісний термін погашення був більше ніж дванадцять місяців та до затвердження фінансової звітності існує угода про переоформлення цього зобов'язання на довгострокове.

Довгострокове зобов'язання за кредитною угодою (якщо угода передбачає погашення зобов'язання на вимогу кредитора (позикодавця) у разі порушення певних умов, пов'язаних з фінансовим станом позичальника), умови якої порушені, вважається довгостроковим, якщо:

- позикодавець до затвердження фінансової звітності погодився не вимагати погашення зобов'язання внаслідок порушення;
- не очікується виникнення подальших порушень кредитної угоди протягом дванадцяти місяців з дати балансу.

Довгострокові зобов'язання, на які нараховуються відсотки, відображаються в

балансі за їх теперішньою вартістю. Визначення теперішньої вартості залежить від умов та виду зобов'язання.

Поточні зобов'язання відображаються в балансі за сумою погашення.

На підприємстві створюються наступні види резервів:

Резерв трат сировини у цеху виноматеріалів та ферментації;

Резерв відпускних;

Резерв за контрактами, судовими позовами.

Нарахування резерву трат виноматеріалів проводиться за рахунок собівартості продукції

Відрахування в резерв відпускних проводиться в сумі, яка обчислюється з кількості днів невикористаної відпустки по кожному працівнику на середньоденний заробіток, розрахований згідно законодавства. В суму резерву включено і величину єдиного соціального внесу, нарахованого на всі дні невикористаної відпустки згідно норм права.

Забезпечення (резерви) на а додаткове пенсійне забезпечення, на виконання гарантійних зобов'язань, на реструктуризацію, не створювати.

Витрати

4.6.1. Витрати в бухгалтерському обліку відображаються одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань. Витрати визнаються витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони здійснені.

4.6.2. Не визнаються витратами і не включаються до звіту про фінансові результати: платежі за договорами комісій, агентськими угодами; попередня оплата товарів (робіт, послуг); погашення одержаних позик; витрати, які відображаються зменшенням власного капіталу.

4.6.3. Податок на прибуток визнаються витратами згідно з Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку №17 «Податок на прибуток».

Доходи

Дохід визнається під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу за умови ,що оцінка доходу може бути достовірно визначена.

Доходи класифікуються в бухгалтерському обліку за такими групами: дохід від реалізації товарів; інші операційні доходи; фінансові доходи; інші доходи.

Признання доходів від реалізації товарів відбувається при умові: відвантаження товарів; отримання товарів покупцем; вірогідності оплати.

Не признаються доходами такі надходження: суми податку на додану вартість, і інших платежів ,що підлягають перерахуванню до бюджету; сума попередньої оплати; надходження від первинного розміщення цінних паперів.

Дохід, пов'язаний з наданням послуг, визнається, виходячи зі ступеню завершеності операції з надання послуг на дату балансу, якщо може бути достовірно оцінений результат цієї операції.

Оцінка ступеня завершеності операції з надання послуг проводиться визначенням виконаної роботи.

Отримане цільове фінансування визнається доходом протягом тих періодів , в яких були зазнані витрати, пов'язані з виконанням умов щодо такого фінансування.

Дохід, який виникає в результаті використання активів іншими сторонами, визнається у вигляді роялті та дивідендів, якщо: імовірно надходження економічних вигод; дохід може бути достовірно оцінений.

Роялті визнаються за принципом нарахування, дивіденди визнаються у періоді прийняття рішення про їх виплату.

Сума доходу за бартерними контрактами визначається за справедливою вартістю активів, робіт, послуг, що одержані

Інвентаризація

1. Проводити інвентаризацію активів і зобов'язань відповідно до ст. 10 Закону про

бухгалтерський облік та інших нормативних документів.

2. Склад постійно діючої інвентаризаційної комісії встановлюється Наказом керівника.

3. Проводити інвентаризацію активів і зобов'язань згідно наступного графіку:

- інвентаризація товарних складів проводиться один раз в рік станом на 01.10.,
- інвентаризація основних фондів -01.11.,
- інвентаризація каси – кожен місяць.

4. У всіх інших випадках об'єкти і періодичність проведення інвентаризації визначаються керівником чи власниками підприємства на підставі чинного законодавства.

4.7. Операційна оренда

Об'єкт операційної оренди відображається в бухгалтерському обліку на за балансовому рахунку по вартості вказаній в угоді.

Витрати на поліпшення об'єкта оренди відображаються як капітальні інвестиції в складі інших необоротних активів.

Плата за використання об'єкту оренди признається витратами.

Дохід від операційної оренди признається іншим операційним доходом звітного періоду.

4.8. Інші активи та зобов'язання

Фінансові інвестиції оцінюються і відображаються в бухгалтерському обліку по собівартості. Собівартість складається із ціни покупки, митних зборів і інших витрат безпосередньо зв'язаних з покупкою інвестицій. Фінансові інвестиції на дату балансу враховуються по справедливій вартості, сума збільшення, зменшення балансової вартості показується в складі доходів чи витрат відповідно.

Розрахунок курсових різниць по монетарним статтям в іноземній валюті проводиться на дату проведення розрахунків і на дату балансу. (монетарні статті – це статті про грошові кошти), (немонетарні статті – це статті інші, ніж монетарні).

Поточний податок на прибуток і відстрочений податок на прибуток (Відстрочені податкові зобов'язання, відстрочені податкові активи) визнаються витратами або доходом. Поточний податок на прибуток визнається зобов'язанням у сумі ,що підлягає сплаті. Перевищення сплаченої суми податку на прибуток над сумою, що підлягає сплаті, визнається дебіторською заборгованістю.

Відстрочене податкове зобов'язання визнається у разі наявності тимчасових податкових різниць, що підлягають оподаткуванню.

Відстрочений податковий актив визнається в разі виникнення тимчасових податкових різниць, що підлягають вирахуванню, якщо очікується отримання податкового прибутку , з яким пов'язані ці тимчасові різниці.

Відстрочене податкове зобов'язання та відстрочений податковий актив розраховується за ставками ,що діятимуть протягом періоду, у якому будуть здійснюватися реалізація або використання активу та погашення зобов'язання.

Відстрочені податкові зобов'язання та відстрочені податкові активи відображаються в балансі окремими статтями довгострокових зобов'язань і оборотних активів.

Приклади податкових різниць: суми виданих авансів; витрати майбутніх періодів; позитивна різниця вартості основних засобів в бухгалтерському та податковому обліку.

Добуток тимчасових різниць і ставки податку на прибуток є відстроченим податковим зобов'язанням.

Приклади тимчасових податкових різниць, що в добутку із ставкою податку на прибуток складають відстрочений податковий актив: суми авансів отриманих; доходи майбутніх періодів; від'ємна різниця вартості виробничих фондів в бухгалтерському і податковому обліку.

Потім проводиться згортання відстрочених податкових активів і зобов'язань і відображається в балансі щось одне, чи відстрочені податкові зобов'язання , чи

відстрочений податковий актив.

Виправлення помилок, допущених при складанні фінансових звітів у попередніх роках, здійснюється шляхом коригування сальдо нерозподіленого прибутку на початок звітного періоду, якщо такі помилки впливають на величину нерозподіленого прибутку.

Облікова оцінка може переглядатися, якщо змінюються обставини, на яких відбувалася оцінка, або отримана додаткова інформація.

Наслідки зміни в облікових оцінках слід включати до тієї статті звіту про фінансові результати, яка раніше застосовувалась для відображення доходів або витрат, пов'язаних з об'єктом такої оцінки.

Облікова політика вступає в дію відповідним наказом керівника підприємства. Зміни в обліковій політиці повинні бути обґрунтованими, оформлені наказом і доведені до користувачів звітності. Наслідки змін облікової політики, не пов'язаних із змінами Законодавства України, повинні бути оцінені в вартісному показнику і відображені в звітності шляхом:

- коригування залишку нерозподіленого прибутку на початок звітного періоду;
- повторного відображення відповідної порівняльної інформації відносно попередніх звітних періодів;
- застосування інших вимог в відповідності з Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку №6 "Виправлення помилок і зміни в фінансових звітах".

Облікова політика може змінюватися тільки, якщо змінюються статутні вимоги, вимоги органу, який затверджує положення (стандарт) бухгалтерського обліку, або, якщо зміни забезпечать достовірне відображення подій або операцій у фінансовій звітності підприємства.

Не вважаються зміною облікової політики встановлення облікової політики для:

- подій або операцій, які відрізняються за змістом від попередніх операцій або подій;
- подій або операцій які не відбувалися раніше.

Події після балансу можуть вимагати коригування певних статей. Коригування активів і зобов'язань здійснюється шляхом сторнування або додаткових записів в обліку звітного періоду, які відображають уточнення оцінки відповідних статей внаслідок подій після дати балансу.

Якщо події після балансу свідчать про наміри підприємства припинити діяльність або про неможливість її продовження, то фінансова звітність складається без застосування принципу безперервної діяльності.

Затвердити перелік осіб, уповноважених отримувати товарно-матеріальні цінності від імені підприємства, наведено в Додатку 8 до цього наказу

5. Заключні положення

1. Загальний контроль за виконанням вимог Положення залишаю за собою.
2. Безпосередній контроль за виконанням вимог Положення покладається на головного бухгалтера Підприємства.
3. У випадку зміни норм чинного законодавства щодо питань, які передбачені Положенням, перевагу мають норми законодавства. У такому разі у Положення повинні бути внесені відповідні зміни.
4. Внесення змін до даного Положення у зв'язку із зміною законодавства чи вступом у дію нових П(С)БО здійснюється шляхом викладення Положення у новій редакції та затвердження Наказом по Підприємству.

Додаток Е

Додаток 1
до положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ СУБ'ЄКТА МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Підприємство	ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ»	за ЄДРПОУ	35634521
Територія	м. Київ	за КОАТУУ	8038200000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	
Вид економічної діяльності	Консультавання з питань комерційної діяльності та управління	за КВЕД	74.14.0
Одиниця виміру:	тис.грн.		
Адреса:	01103 м. Київ, вул. Кіквідзе, 18		

Баланс на 31 грудня 2013 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД 1801006

АКТИВ	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершене будівництво	020	-	-
Основні засоби:			
залишкова вартість	030	4	6,8
первісна вартість	031	8	12,8
знос	032	(4)	(6,0)
Довгострокові біологічні активи:			
справедлива (залишкова) вартість	035	-	-
первісна вартість	036	-	-
накопичена амортизація	037	( )	( )
Довгострокові фінансові інвестиції	040	-	-
Інші необоротні активи	070	-	-
Усього за розділом I	080	4	6,8
II. Оборотні активи			
Виробничі запаси	100	-	-
Поточні біологічні активи	110	-	-
Готова продукція	130	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
чиста реалізаційна вартість	160	-	-
первісна вартість	161	-	-
резерв сумнівних боргів	162	( )	( )
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	170	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	12	9,1
Поточні фінансові інвестиції	220	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230	223	168,3
у тому числі в касі	231	-	-
в іноземній валюті	240	78	75,9
Інші оборотні активи	250	72	9,1
Усього за розділом II	260	385	262,4
III. Витрати майбутніх періодів	270	-	-
Баланс	280	389	269,2

ПАСИВ	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I.Власний капітал			
Статутний капітал	300	46	46
Додатковий капітал	320	-	-
Резервний капітал	340	-	4,7
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	136	216,8
Неоплачений капітал	360	( )	( )
Усього за розділом I	380	182	267,5
II.Забезпечення наступних витрат і цільове фінансування	430	-	-
III.Довгострокові зобов'язання	480	-	-
IV.Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500	-	-
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510	-	-
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	-	1,7
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
з бюджетом	550	58	-
зі страхування	570	-	-
з оплати праці"	580	-	-
Інші поточні зобов'язання	810	149	-
Усього за розділом IV	620	207	1,7
V.Доходи майбутніх періодів	630	-	-
Баланс	640	389	269,2

Звіт про фінансові результати за 2013 рік

Форма № 2-м

Код за ДКУД 1801007

СТАТТЯ	Код рядка	За звітний період	За аналогіч. період попереднього року
1	2	3	4
Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	716,9	1 319
Непрямі податки та інші вирахування з доходу	020	(64,4)	(195)
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (010-020)	030	652,5	1 124
Інші операційні доходи	040	0,3	1
Інші доходи	050	-	1
Разом чисті доходи (030+040+050)	070	652,8	1 126
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	080	(261,0)	(769)
Інші операційні витрати	090	(276 3)	( )
у тому числі:	091	-	-
	092	( )	( )
Інші витрати	100	( )	( )
Разом витрати (080+090+100)	120	(537,3)	(769)
Фінансовий результат до оподаткування (070-120)	130	115,5	357
Податок на прибуток	140	(18,9)	(35)
Чистий прибуток (збиток) (130-140)	150	96,6	322
Забезпечення матеріального заохочення	160	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

Додаток Ж

Додаток 1
до положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ СУБ'ЄКТА МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Підприємство	ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ»	за ЄДРПОУ	35634521
Територія	м. Київ	за КОАТУУ	8038200000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	
Вид економічної діяльності	Консультавання з питань комерційної діяльності та управління	за КВЕД	74.14.0
Одиниця виміру:	тис.грн.		
Адреса:	01103 м. Київ, вул. Кіквідзе, 18		

Баланс на 31 грудня 2014 р.

Форма № 1-м
Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	6,6	2,6
первісна варлсть	1011	12,8	8,3
знос	1012	(6,2)	(5,7)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	0,2	0,3
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	6,8	2,9
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	-	-
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	-	94,8
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	18,0
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	9,1	2,4
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	244,2	15,0
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	9,1	-
Усього за розділом II	1195	262,4	130,2
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		-
Баланс	1300	269,2	133,1
Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	46,0	46,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	4,7	4,7
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	216,8	(28,0)

Неоплачений капітал	1425	( )	( )
Усього за розділом I	1495	267,5	22,7
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1010	-	-
товари, роботи, послуги	1615	1,7	89,0
розрахунками з бюджетом	1620		2,3
у тому числі з податку на прибуток	1621		-
розрахунками зі страхування	1625		5,1
розрахунками з оплати праці	1630		10,4
Доходи майбутніх періодів	1665		-
Інші поточні зобов'язання	1690		3,6
Усього за розділом III	1695	1,7	110,4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	269,2	133,1

Звіт про фінансові результати за 2014 рік

Форма № 2-м

Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	238,2	652,5
Інші операційні доходи	2120	-	0,3
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	238,2	652,8
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	( )	(261,0)
Інші операційні витрати	2180	(252,2)	(276,3)
Інші витрати	2270	( )	( )
Разом витрати(2050 + 2180 + 2270)	2285	(252,2)	(537,3)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	(14,0)	115,5
Податок на прибуток	2300	( )	(18,9)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	(14,0)	96,6

Керівник
Головний бухгалтер

Додаток 3

Додаток 1
до положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ СУБ'ЄКТА МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Підприємство	ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ»	за ЄДРПОУ	35634521
Територія	м. Київ	за КОАТУУ	8038200000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	
Вид економічної діяльності	Агенства нерухомості	за КВЕД	68.31
Одиниця виміру:	тис.грн.		
Адреса:	01103 м. Київ, вул. Кіквідзе, 18		

Баланс на 31 грудня 2015 р.

Форма № 1-м
Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	2,6	5,9
первісна варлсть	1011	8,3	15,1
знос	1012	(5,7)	(9,2)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	0,3	0,3
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	2,9	6,2
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	-	-
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	94,8	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	18,0	39,0
у тому числі з податку на прибуток	1136		15,0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2,4	2,0
Поточні фінансові інвестиції	1160		-
Гроші та їх еквіваленти	1165	15,0	135,4
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	55,8
Усього за розділом II	1195	130,2	232,2
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	133,1	238,4
Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	46,0	46,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	4,7	4,7
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(28,0)	(159,3)
Неоплачений капітал	1425	( )	( )
Усього за розділом I	1495	22,7	(108,6)

II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1010	-	-
товари, роботи, послуги	1615	89,0	290,9
розрахунками з бюджетом	1620	2,3	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	5,1	-
розрахунками з оплати праці	1630	10,4	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	3,6	56,1
Усього за розділом III	1695	110,4	347,0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	133,1	238,4

Звіт про фінансові результати за 2015 рік

Форма № 2-м

Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	537,7	238,2
Інші операційні доходи	2120	37,1	-
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	574,8	238,2
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	( )	( )
Інші операційні витрати	2180	(742,4)	(252,2)
Інші витрати	2270	( )	( )
Разом витрати(2050 + 2180 + 2270)	2285	(742,4)	(252,2)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	(167,6)	(14,0)
Податок на прибуток	2300	( )	( )
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	(167,6)	(14,0)

Керівник
Головний бухгалтер

Додаток И

Додаток 1
до положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ СУБ'ЄКТА МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Підприємство	ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ»	за ЄДРПОУ	35634521
Територія	м. Київ	за КОАТУУ	8038200000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	
Вид економічної діяльності	Агенства нерухомості	за КВЕД	68.31
Одиниця виміру:	тис.грн.		
Адреса:	01103 м. Київ, вул. Кіквідзе, 18		

Баланс на 31 грудня 2016 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	5,9	3,4
первісна вартість	1011	15,1	15,8
знос	1012	(9,2)	(12,4)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	0,3	0,3
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	6,2	3,7
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	-	-
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	-	1 036,2
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	39,0	15,0
у тому числі з податку на прибуток	1136	15,0	15,0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2,0	0,9
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	135,4	165,8
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	55,8	30,3
Усього за розділом II	1195	232,2	1 248,2
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	238,4	1 251,9
Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
	1	2	3
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	46,0	46,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	4,7	4,7
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(159,3)	161,4

Неоплачений капітал	1425	( )	( )
Усього за розділом I	1495	(108,6)	212,1
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1010	-	-
товари, роботи, послуги	1615	290,9	850,9
розрахунками з бюджетом	1620	-	10,1
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	56,1	178,8
Усього за розділом III	1695	347,0	1 039,8
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	238,4	1 251,9

Звіт про фінансові результати за 2016 рік

Форма № 2-м

Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	4037,1	537,7
Інші операційні доходи	2120	22,1	37,1
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	4 059,2	574,8
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	( )	( )
Інші операційні витрати	2180	(3738,4)	(742,4)
Інші витрати	2270	( )	( )
Разом витрати(2050 + 2180 + 2270)	2285	(3738,4)	(742,4)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	320,8	(167,6)
Податок на прибуток	2300	( )	( )
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	320,8	(167,6)

Керівник
Головний бухгалтер

Додаток К

Додаток 1
до положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ СУБ'ЄКТА МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Підприємство	ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ»	за ЄДРПОУ	35634521
Територія	м. Київ	за КОАТУУ	8038200000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	
Вид економічної діяльності	Агенства нерухомості	за КВЕД	68.31
Одиниця виміру:	тис.грн.		
Адреса:	01103 м. Київ, вул. Кіквідзе, 18		

Баланс на 31 грудня 2017 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	3,4	7,0
первісна вартість	101 1	15,8	27,7
знос	1012	(12,4)	(20,7)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	0,3	0,5
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	3,7	7,5
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	-	-
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 036,2	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	15,0	17,4
у тому числі з податку на прибуток	1136	15,0	15,0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	0,9	8,0
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	165,8	497,4
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1 190	30,3	-
Усього за розділом II	1195	1 248,2	522, 8
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	1 251,9	530,3
Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
	1	2	3
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	46,0	46,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	4,7	4,7
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	161,4	(227,9)

Неоплачений капітал	1425	( )	( )
Усього за розділом I	1495	212,1	(177,2)
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари роботи, послуги	1615	850,9	694,7
розрахунками з бюджетом	1620	10,1	0,8
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	4,0
розрахунками з оплати праці	1630	-	8,0
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	178,8	-
Усього за розділом III	1695	1 039,8	707,5
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	1 251,9	530,3

Звіт про фінансові результати за 2017 рік

Форма № 2-м

Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	297,9	4037,1
інші операційні доходи	2120	375,4	22,1
інші доходи	2240	13,2	-
Разом доходи (2000 * 2120 + 2240)	2280	686,5	4 059,2
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	( )	( )
Інші операційні витрати	2180	(1 075,2)	(3738,4)
ІНШІ витрати	2270	( )	( )
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(1 075,2)	(3738,4)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	(388,7)	320,8
Податок на прибуток	2300	(89,2)	( )
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	(477,9)	320,8

Керівник
Головний бухгалтер

ПЛАН

аудиту зареєстрованого капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ»

№	Перелік аудиторських процедур	Виконавець	Період перевірки	Примітки
1	2	3	4	5
1.	Перевірка відповідності облікової політики зареєстрованого капіталу нормам діючого законодавства	Макаренко В. Ю.	25 лютого 2017 р.	
2.	Перевірка складу і структури власного капіталу	Степанов К.Д.	26 лютого 2017 р.	
3.	Звірка залишків зареєстрованого капіталу за даними головної книги з залишками в облікових регістрах	Макаренко В.Ю ю.	27-28 лютого 2017 р.	
4.	Перевірка наявності неоплаченого в строк власного капіталу	Степанов К.Д.	01 березня 2017 р.	
5.	Перевірка дотримання строків, порядку, документального оформлення та відображення в обліку зареєстрованого капіталу	Макаренко В. Ю.	04-05 березня 2017 р.	
6.	Перевірка правильності розподілу прибутку	Степанов К.Д.	06-07 березня 2017 р.	
7.	Перевірка правильності нарахування і сплати дивідендів	Макаренко В. Ю.	11 березня 2017 р.	
8	Перевірка правильності формування і використання резервного капіталу	Степанов К. Д.	12-13 березня 2017 р.	
9	Встановлення обґрунтованості змін величини зареєстрованого капіталу	Макаренко В. Ю.	14-15 березня 2017 р.	
10.	Перевірка правильності відображення в обліку змін величини зареєстрованого капіталу	Степанов К.Д.	18-20 березня 2017 р.	
11.	Перевірка відповідності даних синтетичного і аналітичного обліку зареєстрованого капіталу	Макаренко В. Ю.	21-27 березня 2017 р.	
12	Формулювання висновків за результатами аудиту	Макаренко В. Ю.	28 березня 2017 р.	

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

щодо річної фінансової звітності станом на 31 грудня 2016 року та за рік, що минув на зазначену дату Товариства з обмеженою відповідальністю «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ».

м. Київ

29 березня 2017 р.

Аудиторська перевірка підтвердження фінансової звітності Товариства з обмеженою відповідальністю «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» станом на 31.12.2016р. виконана ТОВ «Аудиторська фірма «Таір-Аудит», яке здійснює аудиторську діяльність на підставі Свідоцтва про включення до Реєстру аудиторських фірм та аудиторів № 4430, виданого рішенням Аудиторської палати України 31 березня 2011р. за № 229/4.

Аудиторська перевірка здійснювалась на підставі Договору про надання аудиторських послуг №20.02/13-АР від 20.02.2017р.

Перевірка проведена в строк з 25 лютого 2017 року по 28 березня 2017 року.

Незалежна аудиторська фірма ТОВ «Аудиторська фірма «Таір-Аудит» провела аудит фінансової звітності ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» (далі – Компанія) у складі поданих в додатку балансу станом на 31.12.2016р. (форма № 1м), звіту про фінансові результати (форма № 2м), звіту про рух грошових коштів (форма № 3), звіту про власний капітал (форма № 4), приміток до річної фінансової звітності за рік, що минув на зазначену дату (форма № 5).

Перевірку сплановано і проведено з достатньою впевненістю в тому, що звітність не містить суттєвих викривлень.

Аудиторський висновок складено відповідно до вимог Положення щодо підготовки аудиторських висновків; Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг Міжнародної федерації бухгалтерів, прийнятих в якості Національних стандартів аудиту, зокрема: Міжнародної концептуальної основи завдань з надання впевненості, МСА 700 «Формулювання думки та надання звіту щодо фінансової звітності», 705 «Модифікація думки у звіті незалежного аудитора», 706 «Пояснювальні параграфи та параграфи з інших питань у звіті незалежного аудитора», 710 «Порівняльна інформація - відповідні показники і порівняльна фінансова звітність», 720 «Відповідальність аудитора щодо іншої інформації в документах, що містять перевірену аудитором фінансову звітність», 570

«Безперервність», МСА 240 «Відповідальність аудитора, що стосується шахрайства, при аудиті фінансової звітності».

Управлінський персонал несе відповідальність за складання та достовірне подання інформації в фінансовій звітності станом на 31.12.2016р. Відповідно до Положень (стандартів) бухгалтерського обліку та за такий внутрішній контроль, який управлінський персонал визначає потрібним для того, щоб забезпечити таке складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень унаслідок шахрайства або помилки.

Відповідальністю аудитора є висловлення думки щодо фінансової звітності станом на 31.12.2016р. На основі результатів проведеного нами аудиту.

Ми провели аудиторську перевірку відповідно до Закону України «Про аудиторську діяльність» та Міжнародних стандартів аудиту. Ці стандарти вимагають від нас дотримання відповідних етичних вимог, а також планування та виконання аудиту для отримання достатньої впевненості, що фінансова звітність не містить суттєвих викривлень.

Аудит передбачає виконання аудиторських процедур для отримання аудиторських доказів щодо сум і розкриттів у фінансовій звітності. Вибір процедур залежить від судження аудитора, включаючи оцінку ризиків суттєвих викривлень фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки. Виконуючи оцінку цих ризиків, аудитор розглядає заходи внутрішнього контролю, що стосуються складання та достовірності подання підприємством фінансової звітності, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю підприємства.

Аудит включає також оцінку відповідності використаної облікової політики, прийнятність облікових оцінок, виконаних управлінським персоналом, та оцінку загального подання фінансової звітності. Ми вважаємо, що отримали достатні та відповідні аудиторські докази для висловлення нашої думки.

Щодо власного капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ», то відповідно до даних Балансу зареєстрований капітал товариства станом на 31.12.2016 року становить 46,0 тис. грн. та резервний капітал становить 4,7 тис. грн.. Нерозподілений прибуток становив 161,4 тис. грн. Всього власний капітал підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» станом на 31.12.2016 року має значення 212,1 тис. грн.

На нашу думку, фінансова звітність відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан підприємства станом на 31.12.2016р., фінансовий результат її діяльності, рух грошових коштів та зміни власного капіталу за рік, що закінчився на зазначену дату. Фінансові звіти складені у відповідності до вимог Національних положень

(стандартів) бухгалтерського обліку і відповідають вимогам чинного законодавства щодо організації бухгалтерського обліку і звітності в Україні.

Керівництву підприємства ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ» запропоновано для удосконалення організації і методики аудиту зареєстрованого капіталу підприємства використовувати інформаційні технології. Комп'ютеризація інформаційних систем як внутрішнього, так і зовнішнього аудиту додаткового капіталу ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ», є гарантом розвитку та підвищення ефективності управління підприємством.

Директор ТОВ «Аудиторська фірма «Таір - Аудит»

Губа Т.С.

29.03.2017р.

Рецензія на випускню кваліфікаційну роботу фахівця – практика з бухгалтерського обліку підприємства, матеріали якого були використані під час написання роботи

Студентки Фесенко Олени Олександрівни

Тема «Облік, аналіз і аудит зареєстрованого капіталу товариства з обмеженою відповідальністю»

Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»

Рівень кваліфікації: магістр

Підприємство ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ»

1. Актуальність теми дослідження. Вивчення обліку зареєстрованого капіталу товариства з обмеженою відповідальністю є актуальним, оскільки надійна методика і організація його обліку дозволяє отримувати достовірну інформацію для проведення аналізу, що є важливим компонентом ефективного управління та аудиту діяльності підприємства, забезпечення його фінансової стійкості на належному рівні.

2. Ступінь використання практичних матеріалів. При написанні даної кваліфікаційної роботи, відповідні матеріали були використані в повному обсязі.

3. Практична значущість роботи, реальність впровадження пропозицій в практику. Матеріали випускної кваліфікаційної роботи розглянуті керівництвом ТОВ «АМЕРИКЕН АППРЕЙЗЕЛ». Окремі розробки автора, його висновки і пропозиції прийняті для практичного використання в діяльності підприємства.

4. Достовірність інформації. Вся інформація, що викладена у випускній кваліфікаційній роботі є достовірною.

5. Загальний висновок і оцінка роботи. Випускна кваліфікаційна робота є самостійно виконаним науковим дослідженням, має дослідницький характер, а її автор володіє системною необхідних знань, вмінням грамотно й аргументовано викладати матеріал та заслуговує на оцінку «добре».

Головний бухгалтер

«21» листопада 2018 р.

Степан С. А. (ПІБ)

(підпис)